

VAN POWERVROUW NAAR DOORGEDRAAIDE STALKER (EN WEER TERUG)

De veroordeling van Heleen Mees door de Nederlandse pers

Afbeelding: RTL Nieuws

Naam Britte Kastelein
Studentnummer 371646
Begeleider Bernadette Kester

Master Media Studies: Media & Journalistiek

Erasmus Universiteit Rotterdam - Erasmus School of History, Culture & Communication

Master Thesis

20 juni 2014

Abstract

Nadat Heleen Mees op 1 juli 2013 wordt gearresteerd op verdenking van het stalken en bedreigen van de succesvolle econoom Willem Buiters, staat zij maandenlang in de belangstelling in de Nederlandse pers. In journalistieke artikelen en columns wordt vol verbazing én leedvermaak gesproken over de succesvolle carrièrevrouw, die vooral bekend stond om haar feministische uitspraken. In deze thesis wordt onderzocht hoe de Nederlandse media haar vermeende gedrag beoordelen, vanaf haar arrestatie tot het eind van de rechtszaak. Haar vrouw- en feministe zijn spelen hier een belangrijke rol in. Onderzocht wordt of zij tijdens haar proces al als schuldig wordt geportretteerd, en als wat voor soort vrouw zij wordt geframed. Er is gebruik gemaakt van mixed methods. Allereerst is een kwalitatieve thematische analyse uitgevoerd, waaruit vijf frames en twee fenomenen zijn geconstrueerd die in de teksten naar voren komen. Deze zijn vervolgens door middel van een kwantitatieve analyse gemeten in de gehele berichtgeving over deze zaak in de landelijke kranten, opiniebladen, en de twee grootste nieuwswebsites. Hieruit blijkt dat zij op grote schaal als een niet normale vrouw wordt geportretteerd die vanaf het begin af aan als schuldig wordt gezien, in plaats van als verdachte. Doordat er aan naming and shaming wordt gedaan is er sprake van schandaalvorming en trial by media. Aan het einde van de onderzoeksperiode wordt de berichtgeving over Mees minder negatief, maar de reputatieschade die zij gedurende het proces heeft opgelopen is hoogstwaarschijnlijk onomkeerbaar.

Kernwoorden: framing, mixed methods, trial by media, mediaschandaal, naming and shaming, feminisme

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	5
1.1 Achtergrond: Heleen Mees en de stalkingzaak.....	5
1.2 Relevantie.....	7
1.3 Leeswijzer.....	8
2. Theoretisch kader.....	9
2.1 Nieuwswaarden & journalistieke genres.....	9
2.2 Framing.....	13
2.3 Vrouwen en feminisme in de media.....	14
2.4 Het mediaschandaal.....	15
2.4.1 Verschillende soorten schandalen.....	19
2.4.2 Schandalen & internet.....	20
2.5 De media & rechtszaken.....	21
2.6 Naming and Shaming.....	23
2.7 Conclusie.....	25
3. Methode.....	26
3.1 Vraagstelling.....	26
3.1.1 Deelvragen.....	26
3.2 Onderzoekperiode.....	27
3.3 Kwalitatieve inhoudsanalyse.....	27
3.3.1 Dataverzameling.....	28
3.3.2 Data-analyse.....	29
3.4 Kwantitatieve inhoudsanalyse.....	30
3.4.1 Operationalisering.....	30
3.4.2 Data-analyse.....	31
3.5 Samenvatting.....	32

4. Resultaten.....	33
4.1 Resultaten kwalitatieve analyse.....	33
4.1.1 'Normale vrouw frame'.....	34
4.1.2 'Niet normale vrouw frame'.....	36
4.1.3 'Meelijwekkende vrouw frame'.....	39
4.1.4 'Vrouw/vrouw frame'.....	40
4.1.5 'Sterke vrouw frame'.....	42
4.1.6 Beantwoording deelvraag 1.....	43
4.1.7 Trial by media.....	44
4.1.8 Beantwoording deelvraag 2b.....	45
4.1.9 Naming and shaming.....	45
4.2 Resultaten kwantitatieve analyse.....	47
4.2.1 Algemene resultaten.....	47
4.2.2 Frames en sterkte.....	50
4.2.3 Trial by media.....	55
4.2.4 Naming and shaming.....	56
4.3 Beantwoording (sub)deelvragen.....	58
4.4 Samenvatting.....	62
5. Conclusie & discussie.....	63
5.1 Conclusie.....	63
5.2 Discussie.....	64
5.3 Reflectie.....	65
Literatuurlijst.....	66
Bijlage 1: Artikelen kwalitatieve analyse.....	69
Bijlage 2: Artikelen kwantitatieve analyse.....	70
Bijlage 3: Codeboek.....	75
Bijlage 4: Codeerinstructies kwantitatieve analyse.....	79
Bijlage 5: Uitkomsten in SPSS.....	84

1. Inleiding

Toen Dominique Strauss-Kahn in het voorjaar van 2011 ervan werd beschuldigd een kamermeisje te hebben aangerand en gedwongen tot orale seks, nam Heleen Mees het voor hem op in het programma Pauw & Witteman. Ze noemde zijn 'trial by media' "een westerse vorm van steniging" en vond dat er terughoudender met de zaak omgegaan moest worden (NRC, 24-08-13). Ruim twee jaar later kwam Mees zelf in een soortgelijke situatie terecht, hoewel de media-aandacht voor deze zaak voornamelijk beperkt bleef tot Nederland en de tabloids van New York. Op 1 juli 2013 werd de Nederlandse econome en publiciste in haar woning in New York gearresteerd op verdenking van het stalken van Willem Buitter, een Nederlandse econoom bij Citibank. De Nederlandse media berichtten hier uitgebreid over en publiceerden allerlei soorten artikelen over de zaak. Vele journalisten en columnisten leken al snel een mening te hebben over Mees en haar veronderstelde gedrag, en lieten deze zowel in traditionele media als de krant, maar ook online, horen. Dit heeft hoogstwaarschijnlijk grote invloed gehad op de publieke opinie wat betreft Heleen Mees. De gevolgen voor haar als persoon, en haar carrière, zijn waarschijnlijk niet gering. Niet alleen de columns, maar ook de journalistieke artikelen leken een duidelijk oordeel te vellen over Heleen Mees en haar gedrag. Terwijl een van de basisprincipes van de journalistiek is om zo objectief mogelijk verslag te doen, en er in Nederland doorgaans terughoudend wordt omgegaan met het publiceren van informatie over verdachten. De onderzoeksvraag die deze thesis beantwoordt luidt daarom als volgt;

- *RQ: Hoe oordelen de Nederlandse media over het vermeende gedrag van Heleen Mees in de stalkingzaak 'Mees/Buitter' na 1 juli 2013?'*

De manier waarop de Nederlandse media berichten over Heleen Mees en haar gedrag beoordelen, zegt iets over de normen en waarden die er in de Nederlandse maatschappij heersen. Waarom is juist het feit dat zij voor stalking werd gearresteerd nieuws geworden, terwijl er jaarlijks honderden mensen op basis van een soortgelijke verdenking worden gearresteerd? Maar vooral; wat en hoe schrijven Nederlandse media over deze zaak, en het vermeende gedrag van Heleen Mees? Welke factoren hebben hier een rol bij gespeeld, en wat betekent dit voor de journalistieke omgang met verdachten in rechtszaken?

1.1 Achtergrond: Heleen Mees en de stalkingzaak

Om een goed beeld te kunnen krijgen van de berichtgeving over Heleen Mees, zal allereerst de nodige achtergrondinformatie worden gegeven over haarzelf en de rechtszaak die tegen haar werd aangespannen.

De reputatie van Heleen Mees heeft het afgelopen jaar waarschijnlijk een flinke deuk opgelopen. Lange tijd stond zij bekend als een slimme, succesvolle carrièrevrouw en feministe. Ze is een econome en publiciste, die columns schreef voor onder meer NRC Handelsblad en het Financieele Dagblad. Door sommigen werd zij gezien als de aanjager van de 'derde feministische golf'.

Van 1992 tot 1998 werkte Heleen Mees aan het ministerie van Financiën, nadat zij economie en recht had gestudeerd aan de Universiteit van Groningen. Na 1998 werkte zij twee jaar voor de Europese Commissie in Brussel. Toen zij in 2000 naar New York verhuisde liet zij enkele jaren later haar meisjesnaam Nijkamp veranderen in Mees, omdat de New Yorkers Nijkamp niet zouden kunnen uitspreken. Daar werkte ze als Europa adviseur voor Ernst & Young en schreef columns en teksten voor Nederlandse en internationale dagbladen. Ook was zij verbonden aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam, waar zij in 2012 promoveerde met haar proefschrift 'Changing Fortunes - Hoe de opkomst van China de financiële crisis veroorzaakte'. Hier heeft zij ondermeer over gesproken op TEDxAmsterdam en in verschillende talkshows zoals Pauw & Witteman. Tot 2013 was zij werkzaam als Adjunct Associate Professor aan de New York University Wagner Graduate School of Public Service (www.heleenmees.nl). Na haar arrestatie was zij niet meer werkzaam op de universiteit.

In 2008 hield Mees aan de Rijksuniversiteit Groningen de jaarlijkse Aletta Jacobs Lezing met als titel 'De illusie van het keuzefeminisme: Vrouwen moeten weer aan het werk' (Elsevier, 2009). In 2007 schreef Mees een column waarin zij zei dat blanke westerse vrouwen zich nog te veel als moederlijke types en modepoppen zouden gedragen; "Wat is dat toch met Nederlandse vrouwen?", vroeg ze zich in deze column af. "Vroeger waren ze veroordeeld tot onbeduidende bezigheden. Nu kiezen ze zelf voor trivaliteit. Is het *fear of flying*, of zijn ze werkelijk bang dat ze geen vent meer in bed krijgen als ze hun hersens gaan gebruiken?" (NRC, 07-07-2013).

Naar verluid leerde Mees Buiten (beter) kennen tijdens het schrijven van haar proefschrift. Hij wordt hier verschillende keren in genoemd. Zo draagt zij het proefschrift aan hem op en wordt hij in het dankwoord genoemd. Achteraf blijkt dat er sprake was van intiemer contact; de twee hadden een (seksuele) relatie/affaire. Buiten is 'Global Chief Economist' bij het Citigroup. Hij heeft vele prijzen en onderscheidingen gekregen voor zijn werk en wordt gezien als een vooraanstaande econoom (www.willembuiten.com). Daarnaast is hij getrouwd en heeft hij twee volwassen kinderen.

Het eerste nieuws over de arrestatie van Mees kwam begin juli 2013 naar buiten. Zij werd in haar appartement in New York gearresteerd op verdenking van stalking en het bedreigen van Willem Buiten. De eerste publicaties hierover verschenen in de New Yorkse tabloidkrant New York Dailynews en op de website van deze krant, waarna de Nederlandse media volgden en deze krant in het begin ook regelmatig als bron aanhaalde. Na een aantal dagen in de Rikers Island gevangenis in New York te hebben doorgebracht, werd de borgsom voor Mees betaald door een onbekende loodgieter uit

New York. Tijdens de rechtszaak werd zij bijgestaan door advocaat Ira London. Al die tijd hielden zij vol dat Mees onschuldig was en dat het contact van beide kanten kwam, waardoor er dus geen sprake was van stalking of bedreiging. In het begin gold de aanklacht ook nog dat zij de vrouw en kinderen van Buiten zou hebben bedreigd, maar dit werd later door Buiten ingetrokken. In maart besloot de rechter in New York de zaak te seponeren en geen uitspraak te doen over de schuldvraag, op voorwaarde dat Mees therapie sessies zou gaan volgen en het komende jaar geen problemen veroorzaakt. In Amsterdam spant Mees een rechtszaak tegen Buiten aan wegens smaad en laster, maar zij heeft geen toestemming gekregen om Buiten onder ede te (laten) verhoren.

1.2 Relevantie

Dit onderzoek naar de berichtgeving over Heleen Mees is zowel maatschappelijk als wetenschappelijk relevant.

Mees is een hoogopgeleide carrièrevrouw die haar mening over vrouwen die liever niet, of in deeltijd, werken niet onder stoelen of banken steekt. Ondanks haar (post)feministische imago is zij doorgaans gekleed in vrouwelijke jurkjes en op hoge hakken, waardoor haar slanke figuur nog beter uitkomt. Dit roept een zekere normativiteit op omdat dit niet het stereotype beeld is dat van een feministe geldt. Daarnaast is de hoogopgeleide en fulltime werkende positie van Mees voor vrouwen nog steeds lang niet zo vanzelfsprekend als voor mannen. Vrouwen participeren een stuk minder op de arbeidsmarkt (CPB, 2009) en kiezen daarnaast vaker voor een deeltijdfunctie (CBP, 2008). De reputatie van Mees, als zelfstandige en slimme vrouw, strookt totaal niet met het strafbare feit waarvan zij verdacht werd. Haar uitzonderlijke positie, en het idee dat zij iemand op een seksuele manier heeft gestalkt en bedreigd, lijkt er onder andere voor te zorgen dat zij op grote schaal belachelijk werd gemaakt door verschillende Nederlandse media.

Het geplande onderzoek zal zich richten op hoe de Nederlandse media oordelen over het gedrag van Mees. Het zal voortborduren op bestaande theorieën die ingaan op de rol van de media bij het ontstaan van schandalen en de publicaties over verdachten in rechtszaken. De publieke veroordeling van een verdachte, ook wel 'trial by media' genoemd (Schouten, 2011), kan een belemmering vormen voor de democratie en de rechtsstaat. Daarnaast kunnen zulke publicaties enorme gevolgen hebben voor de reputatie en het verdere leven van de verdachte, ongeacht of die persoon later onschuldig blijkt te zijn (Lull & Hinerman, 1997; Schouten, 2011). Dit geldt tevens voor de naming and shaming van de verdachte wat gedurende het proces op gang lijkt te zijn gekomen. Ook vormt de zaak rondom Mees een interessante combinatie van een 'star schandaal' en een 'psychodrama schandaal'. Het onderzoek baseert zich op frameonderzoek, daarbij kan de representatie van feministen in de media niet buiten beschouwing worden gelaten omdat Mees een bekende Nederlandse feministe is.

Dit alles zorgt ervoor dat Mees een goede casus is om het theoretisch debat over drie belangrijke fenomenen omtrent de berichtgeving in de media vooruit te helpen; namelijk de representatie van vrouwen en feministen in de media, schandalen en trial by media. De zaak combineert deze concepten op een interessante manier, en met het beantwoorden van de onderzoeksvraag kan tevens een antwoord worden gegeven op de vraag welke rol de media inneemt bij het publiekelijk ver- of beoordelen van een vrouw die morele normen overschrijdt.

1.3 Leeswijzer

Na de nodige achtergrondinformatie over Heleen Mees en de stalkingszaak en de relevantie van dit onderzoek, volgt het theoretisch kader. Hierin wordt besproken aan de hand waarvan een gebeurtenis doorgaans nieuws wordt, en welke journalistieke genres te onderscheiden zijn waarin dat nieuws gepresenteerd wordt (bijvoorbeeld op een feitelijke of opiniërende manier). Ook komt het wetenschappelijke concept framing aan bod. Tevens wordt besproken wat een mediaschandaal inhoudt, evenals trial by media en naming and shaming, aangezien hier in de berichtgeving over Mees sprake van lijkt te zijn.

Het methodehoofdstuk legt uit waarom en hoe er gebruik wordt gemaakt van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek. Allereerst wordt de onderzoeksvraag nogmaals gepresenteerd, en worden de (sub)deelvragen die zullen helpen bij het beantwoorden van deze vraag getoond. Ook komt de totstandkoming van de dataset en het opgestelde codeboek aanbod.

Nadat is uitgelegd welke methodes er gebruikt zijn, worden de resultaten gepresenteerd. Allereerst de resultaten van de kwalitatieve analyse, waarbij de frames worden beschreven die geconstrueerd zijn. Deze worden later gebruikt tijdens de kwantitatieve analyse om de gehele dataset te onderzoeken. In dit hoofdstuk worden ook de (sub)deelvragen beantwoord.

Naar aanleiding van deze antwoorden wordt in het laatste hoofdstuk de onderzoeksvraag beantwoord. Deze antwoorden worden geduid en er wordt besproken wat voor vervolgonderzoeken interessant kunnen zijn, welke tekortkomingen dit onderzoek heeft en een reflectie op de gebruikte methoden. De thesis wordt afgesloten met de literatuurlijst en een aantal bijlagen.

2. Theoretisch kader

Dit hoofdstuk vormt het theoretisch kader voor het onderzoek naar de berichtgeving over Heleen Mees. Allereerst wordt besproken aan wat voor kenmerken een gebeurtenis moet voldoen om nieuws te worden, en waarom de stalkingzaak waarin Heleen Mees was verwickeld nieuws werd. Ook komt aan bod welke journalistieke genres te onderscheiden zijn. Dit is relevant voor dit onderzoek omdat wordt onderzocht hoe de media oordelen over het gedrag van Heleen Mees. Bepaalde journalistieke genres zijn doorgaans minder neutraal, en meer gebaseerd op een mening, dan andere genres. Voor de theoretische onderbouwing van de onderzoeksvraag '*Hoe oordelen de Nederlandse media over het vermeende gedrag van Heleen Mees in de stalkingszaak 'Mees/Buiter' tussen 1 juli 2013 en 15 maart 2014?*' worden hier verschillende relevante wetenschappelijke concepten uitgewerkt. Allereerst het concept framing. Artikelen bevatten doorgaans een bepaald frame. Om de frames die in de berichtgeving over Heleen Mees voorkomen te construeren, wordt in dit hoofdstuk de nodige achtergrondinformatie over framing uitgewerkt. Een van de vier voornaamste functies van een frame is het vellen van een moreel oordeel (Entman, 1993), dit sluit dus aan op de onderzoeksvraag. Daarnaast komen verschillende theoretische en maatschappelijke fenomenen aan bod die de berichtgeving over Mees in een relevante context plaatsen. Zoals de ontwikkeling van mediaschandalen, trial by media, de framing en berichtgeving over vrouwen en feministen in het nieuws, en naming and shaming. Dit zijn tevens attenderende begrippen die een belangrijke rol spelen binnen de kwalitatieve thematische analyse.

2.1 Nieuwswaarden & journalistieke genres

Het feit dat de arrestatie van Heleen Mees wél nieuws werd, en honderden andere, soortgelijke arrestaties niet, komt door een aantal nieuwswaarden waar deze gebeurtenis aan voldoet. Verschillende factoren spelen hierbij een rol, waaronder haar vrouw-zijn. Dit komt in hoofdstuk 2.3 aan bod. Omdat het voor journalisten onmogelijk is om verslag te doen van alle gebeurtenissen uit elk deel van de wereld, worden er bepaalde journalistieke keuzes gemaakt. Welke gebeurtenissen worden wel in het nieuws gebracht, en welke niet? Deze keuzes worden bepaald aan de hand van selectiecriteria op het gebied van nieuwswaardigheid. Het principe van nieuwswaarden wordt al gebruikt sinds het ontstaan van de eerste kranten (Westerståhl & Johansson, 1994). Deze nieuwswaarden zijn voornamelijk van toepassing op zogenaamd 'hard nieuws', en minder op het tegenovergestelde 'zachte nieuws'. De berichtgeving over Heleen Mees valt zowel in de categorie hard als zacht nieuws, en dus kunnen deze nieuwswaarden ons inzicht geven in waarom een gebeurtenis als haar arrestatie nieuws wordt. Wat 'hard nieuws' en 'zacht nieuws' precies inhoud

komt later in dit hoofdstuk aan bod. Aan de hand van de hieronder uiteengezette nieuwswaarden zal worden betoogd waarom de aanklacht tegen Heleen Mees nieuws werd, door aan te geven aan welke nieuwswaarden deze voldoet.

Galtung & Ruge beschreven in 1965 een set nieuwswaarden die lange tijd werd gebruikt door wetenschappers in onderzoek naar nieuwswaardigheid (Harcup & O'Neill, 2001). Volgens Harcup & O'Neill (2001) heeft deze reeks echter een aantal tekortkomingen en daarom hebben zij een meer hedendaagse set nieuwswaarden samengesteld op basis van empirisch onderzoek. Zij stellen dat gebeurtenissen ten minste één van de volgende tien elementen moeten bevatten, om daadwerkelijk nieuws te worden; belangrijke personen of organisaties, celebrities, entertainment, verrassend/contrasterend, een bijzonder negatieve of juist positieve ondertoon, relevantie op het gebied van het aantal betrokken personen en de impact van het voorval, relevant voor het publiek, vervolg van al in het nieuws zijnde verhalen en ten slotte de geschiktheid voor de nieuwsorganisatie.

Het nieuws dat over de aanklacht tegen Heleen Mees naar buiten is gekomen, blijkt aan een aantal van de bovenstaande nieuwscriteria te voldoen. Ten eerste wordt Mees gezien als een *belangrijk persoon* in Nederland op het gebied van carrièrevrouwen, en is zij een belangrijke speler binnen het debat over feminisme en het glazen plafond. Daarnaast geniet zij binnen bepaalde kringen een zekere *celebrity*-status, omdat zij ook voor haar arrestatie al vrij regelmatig in de media te zien was (onder andere als columnist in verschillende kranten of als gast in talkshows). Het nieuws over haar is *verrassend* te noemen en heeft daarnaast een *negatieve ondertoon* als het gaat om hoe er gekeken wordt naar het gedrag van Mees. Omdat het hier ondermeer om 'zacht nieuws' gaat, vormt de berichtgeving ook een zekere vorm van *entertainment*, in vergelijking met het vele 'harde nieuws' dat doorgaans het grootste deel van de krantenpagina's beslaat.

Tenslotte past het nieuws op verschillende manieren binnen de *agenda's van nieuwsorganisaties*. Mees was voorheen columnist voor NRC Handelsblad (de krant die het nieuws over haar als eerste Nederlandse medium naar buiten bracht onder de kop 'Columnist gearresteerd voor stalken topeconoom' op 3 juli 2013) en het Financieele Dagblad. Deze kranten en hun lezers waren dus op een bepaalde manier verbonden met haar. Bij media als het Algemeen Dagblad en de Telegraaf is het juist het sensationele karakter van deze gebeurtenis dat bij de agenda van het medium past (Semetko & Valkenburg, 2000).

Het nieuws over Mees kan beschouwd worden als wat Kussendrager van Van der Lugt (2007) 'zacht nieuws' noemen. Dit is nieuws vanuit een *'human interest'*-perspectief dat doorgaans verbazing, vertederende en/of verwondering oproept en is bedoeld om de interesse van de lezer te wekken. Het vele negatieve en harde nieuws in kranten wordt hiermee afgewisseld. Populaire kranten als het

Algemeen Dagblad en de Telegraaf plaatsen dit soort berichten doorgaans eerder en vaker dan kwaliteitskranten als NRC Handelsblad en de Volkskrant (Semetko & Valkenburg, 2000).

Daartegenover staat 'hard nieuws' dat wordt gepubliceerd op basis van omvang, afwijking en inwerking van de gebeurtenis en focust op de betekenis en de impact van het nieuwsfeit (Kussendrager & Van der Lugt, 2007).

Een andere manier om het onderscheid tussen hard en zacht nieuws aan te duiden is door middel van de manier waarop het gebeurt. Een kenmerk van hard nieuws is dat het doorgaans onverwachts gebeurt (*unscheduled*, bijvoorbeeld een ramp) of juist gepland staat op een bepaalde datum en tijd (*prescheduled*, bijvoorbeeld een politieke persconferentie). Als een medium hier pas een aantal dagen later over bericht loopt het al achter. Dit nieuws is dus erg tijdsgebonden. Een kenmerk van zacht nieuws is dat het op elk moment, of verschillende momenten, gepubliceerd kan worden (*non-scheduled*, bijvoorbeeld een portretterend interview met een bekend persoon) en dus meer tijdloos is (McQuail, 2002). Als we kijken naar deze definitie valt het nieuws over Heleen Mees eerder onder hard nieuws, omdat de arrestatie aanleiding gaf tot de berichtgeving en deze *unscheduled* was. De daaropvolgende rechtszaken speelde een belangrijke rol binnen de berichtgeving over haar en waren *prescheduled*. Het nieuws bevat dus zowel elementen van zacht als van hard nieuws, wat deze zaak alleen maar interessanter maakt.

Binnen de berichtgeving in kranten en op nieuwswebsites zijn verschillende nieuwsgenres te onderscheiden. Vanaf juli 2013 zijn er niet alleen nieuwsberichten over Heleen Mees en de aanklacht tegen haar gepubliceerd, maar ook vele columns, opiniestukken, achtergrondartikelen en (rechtbank)verslagen. Het genre waarin over Heleen Mees geschreven wordt, heeft consequenties voor de beeldvorming of framing van het artikel. Hard nieuws wordt doorgaans serieuzer genomen dan zacht nieuws. Daarnaast is een column weer minder serieus van aard dan een nieuwsbericht, hoewel columns wel de opinievorming kunnen beïnvloeden.

Journalistieke teksten kunnen in verschillende vormen worden gepubliceerd. De keuze voor de juiste vorm is afhankelijk van verschillende factoren. Hierin kan bijvoorbeeld ook meespelen of het om hard of zacht nieuws gaat. Kussendrager en Van der Lugt (2007) onderscheiden verschillende journalistieke genres, hoewel zij benadrukken dat het in de praktijk vaak lastig is om alle verhalen in een hokje te plaatsen. De verschillende genre-aanduidingen hebben in de dagelijkse praktijk vier functies. Namelijk herkenbaarheid voor de auteur, de bedoeling van het verhaal verduidelijken, de herkenbaarheid voor de lezer vergroten en het zorgen voor variatie in de krant (p. 326). Behalve recensies en necrologieën komen alle genres die Kussendrager en Van der Lugt (2007) onderscheiden terug in de berichtgeving over Heleen Mees.

Een van de meest feitelijke en neutrale journalistieke genres is het 'nieuwsbericht'. Dit is een actueel artikel dat de vragen wie, wat, waar, wanneer en waarom over de desbetreffende

gebeurtenis beantwoord en doorgaans ongeveer 300 woorden lang is. Het nieuwsbericht is zo feitelijk en onpartijdig mogelijk opgeschreven en hiërarchisch opgebouwd; het belangrijkste nieuws staat bovenaan (p.195-199). Een soort langere versie van het nieuwsbericht is het 'nieuwsverhaal'. Dit is een actueel verhaal van circa honderd tikregels, samengesteld aan de hand van meerdere bronnen. Het is het resultaat van actieve of spontane nieuwsgaring (p. 232). Het 'verslag' is een verhaal dat in een bepaalde vorm een gebeurtenis met een zekere tijdsduur beschrijft, waarbij de journalist zelf aanwezig is (p.245). Met het oog op de berichtgeving over Mees zullen dit waarschijnlijk vaak rechtbankverslagen zijn, waarbij de journalist de rechtszaak bijwoont. Een 'reportage' lijkt hier op maar is uitgebreider. Dit is een journalistiek verslag van een oor-, oog- en reukgetuige over een duidelijk omschreven en afgebakend onderwerp. Het onderwerp wordt van verschillende kanten belicht en er wordt gebruik gemaakt van verschillende technieken (interview, nieuwsgaring, waarneming, research) (p.304). Een 'achtergrondverhaal' is een verhaal waarin de journalist met gebruikmaking van verschillende bronnen en verschillende journalistieke technieken, de achtergronden beschrijft van een gebeurtenis of ontwikkeling. Eigen documentatie, (telefonische) interviews met betrokkenen, research en eigen waarneming worden door de journalist tot één geheel gesmeed (p. 305). Al deze genres hebben doorgaans een neutrale berichtgeving tot doel, maar door de eigen waarnemingen zijn ze ook persoonlijker dan het nieuwsbericht en -verhaal.

Een ander en meer persoonlijk genre is het 'interview'. Dit is een artikel dat is gebaseerd op een vraaggesprek en waarvan verschillende soorten zijn; het nieuwsinterview, achtergrondinterview, profilerend interview en portretterend interview (p.284).

Dan is er nog de 'nieuwsanalyse', waarbij enige afstand van de gebeurtenis wordt genomen om deze in perspectief te plaatsen. Het gaat de breedte in en het 'waarom' staat centraal. Dit genre is veel minder objectief omdat de inschatting van de journalist een doorslaggevende rol speelt (p. 328).

Twee genres die ook op elkaar lijken zijn het 'profiel' en het 'portret'. Een profiel is een geschreven schets van iemand met een duidelijke binding met de actualiteit. Door deze actualiteit zal de gegeven informatie over de persoon draaien om de aanleiding van het verhaal (p. 329). Een portret is een tijdloze, brede schets van een persoon. De aanleiding is meestal minder actueel dan die voor het profiel (p. 330).

Tenslotte volgt een drietal meer persoonlijke en weinig objectieve journalistieke genres. In een 'opinieverhaal' maakt de journalist of schrijver van het artikel zijn of haar mening bekend over een bepaalde zaak. Het artikel bevat feiten, meningen en een conclusie (p. 334). Een column bestaat ook uit de mening van de schrijver of journalist. Dit is een artikel dat aan één persoon wordt toevertrouwd, doorgaans vrij kort is en persoonlijke ontboezemingen van de schrijver bevat die over van alles kunnen gaan (p. 338). Het laatste genre is het 'commentaar'. Hierin wordt de

mening van de krant weergegeven. Het wordt doorgaans geschreven door een commentaargroep, bestaande uit de hoofdredactie en een aantal redacteurs (p. 335).

De verschillende journalistieke genres kunnen een belangrijke rol spelen in het beantwoorden van de onderzoeksvraag, omdat onderzocht wordt hoe de Nederlandse media oordelen over het gedrag van Heleen Mees. Bepaalde genres zoals het opinieverhaal of de column zijn gebaseerd op oordelen en meningen van de schrijver, terwijl van andere genres mag worden uitgegaan dat ze bestaan uit een objectieve berichtgeving. Hoe de journalistieke genres zijn verdeeld binnen de berichtgeving over Heleen Mees kan dus duidelijkheid scheppen in de meningvorming over haar gedrag.

2.2 Framing

In alle genres, of het nu gaat om een opinieverhaal of een nieuwsbericht, vindt framing plaats. Framing is een concept waar veel verschillende definities van bestaan. De meest bekende is geformuleerd door Entman (1993): *'To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation and/or treatment recommendation'* (p. 52). Uit deze definitie blijkt duidelijk dat framing draait om selecteren en benadrukken. Volgens Entman (1993) biedt het een analytisch uitgangspunt om de invloed van nieuws op beeldvorming bij lezers en kijkers te onderzoeken. Toegepast op dit onderzoek gaat het om de mogelijke invloed van de berichtgeving over Heleen Mees in Nederlandse media, en het beeld dat deze berichtgeving over haar uitdraagt. Volgens Van Gorp (2007) wordt met het concept framing uitgegaan van het idee dat gebeurtenissen, personen of kwesties betekenis krijgen door het frame of de invalshoek van waaruit zij in een tekst worden belicht. Frames zijn volgens hem hulpmiddelen die door mensen gebruikt worden *'om betekenis te verlenen aan de werkelijkheid, om situaties te definiëren, verantwoordelijkheden en oorzaken aan te duiden, oplossingen aan te geven en om eventueel een moreel oordeel te vellen'* (p. 13). Vooral dit laatste is relevant in het kader van dit onderzoek, omdat het vellen van een moreel oordeel een belangrijk rol speelt binnen de vraagstelling.

Carragee & Roefs (2004) stellen dat frames niet vaststaan maar zich ontwikkelen. Hierdoor kunnen bepaalde frames aan aandacht winnen of verliezen. Daarnaast moet framing beschouwd worden als een geïntegreerd proces dat onderdeel uitmaakt van de dynamische cultuur waarbij niet alleen de productie, maar ook de inhoud en het mediagebruik belangrijk is (De Vreese, 2005). Framing verwijst niet alleen naar de manier waarom journalisten nieuws vormgeven, gebruikmakend van een bepaald referentiekader en een latente betekenisstructuur, maar ook naar het publiek dat deze frames overneemt of er actief mee aan de slag gaat (Van Gorp, 2007). Bijvoorbeeld door een

mening te vormen aan de hand van de berichtgeving, waardoor een bepaalde publieke opinie kan ontstaan.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de methode van Van Gorp (2007). Daarin wordt een bepaald aantal artikelen uit een dataset open gecodeerd door middel van een inductieve frameanalyse, wat ook in dit onderzoek is gebeurd. Aan de hand hiervan worden frames geconstrueerd. Deze zijn gebaseerd op *framing devices* (woordgebruik, formuleringen, metaforen, beeldmateriaal, argumenten en voorbeelden) die naar het frame als omvattend idee verwijzen. Deze worden eerst los gecodeerd in de teksten, en later, wanneer verzadiging is opgetreden, met elkaar in verband gebracht waardoor bredere frames of framebundels ontstaan. Dit proces wordt ook wel *sorting* genoemd. Manifeste *framing devices* geven aan, aan de hand van welke indicatoren het abstracte frame zich in een tekst manifesteert. Er moeten voldoende indicatoren (*framing devices*) naar elk van de geconstrueerde frames verwijzen. Deze worden aangevuld met *reasoning devices*. De functie van de manifeste *framing devices* is om een cognitief schema te activeren. *Reasoning devices* en culturele fenomenen, vormen de werkelijke kern van framebundels en hoeven niet expliciet voor te komen in een tekst. Dit zijn bijvoorbeeld verschillende definiëringen van eenzelfde situatie, door oorzaken, verantwoordelijken en oplossingen te noemen. *Reasoning devices* houden namelijk verband met de vier voornaamste functies die een frame vervult: het frame definieert een probleem, geeft aan wie of wat dit probleem veroorzaakt, velt een moreel oordeel en suggereert hoe de situatie kan worden verholpen (Entman, 1993). In het kader van dit onderzoek is het probleem de arrestatie van en beschuldigingen tegen Heleen Mees. De verschillende artikelen en media zullen verschillende oorzaken voor het vermeende gedrag van Mees aandragen, hier (indirect) een moreel oordeel over vellen, en (waarschijnlijk niet in alle gevallen) beschrijven wat er aan de situatie gedaan zou kunnen worden.

Het benamen van de frames gebeurt door deze in verband te brengen met culturele motieven, zoals waarden, stereotypen, mythes, archetypen of oerangsten (Van Gorp, 2007). Door middel van deze methode is een eigen lijst met *issue specific frames* opgesteld om de berichtgeving zo gedetailleerd en specifiek mogelijk in kaart te kunnen brengen.

2.3 Vrouwen en feminisme in de media

Eerder is besproken welke elementen binnen de arrestatie van Heleen Mees de nieuwswaarde van deze gebeurtenis vergroten. Het feit dat Heleen Mees een vrouw is draagt op verschillende manieren bij aan de nieuwswaarde van haar arrestatie. Een vrouw die wordt opgepakt wegens stalking is vrij uitzonderlijk te noemen, en hierdoor automatisch meer nieuwswaardig dan wanneer het een man betreft. Uit cijfers blijkt namelijk dat vrouwen doorgaans vaker slachtoffer zijn van stalking dan mannen. Uit Nederlands onderzoek is gebleken dat 20,7% van de vrouwen weleens slachtoffer is

geworden van stalking, tegenover 13,4% van de mannen (Van der Aa & Kunst, 2009). Ook is de dader van stalking veel vaker een man. Van stalking alleen registreert de politie jaarlijks ongeveer 2.000 mannelijke verdachten en 450 vrouwelijke verdachten. Ook onder diegene die worden verdacht van zowel bedreiging als stalking (de aanklacht waarvoor Heleen Mees begin juni 2013 werd opgepakt), zijn veel meer mannen (ongeveer 25.000) dan vrouwen (iets minder dan 3.000) (De Volkskrant, 2013). Daarnaast is het ook verrassend en contrasterend te noemen dat juist een vrouw die bekend staat om haar feministische standpunten, wordt gearresteerd op verdenking van stalking. Het beeld van de onafhankelijke vrouw die geen man nodig heeft in haar leven, blijkt ineens niet te stroken met de werkelijkheid. Om deze redenen kan niet buiten beschouwing worden gelaten welke rol het vrouw en feministe zijn van Heleen Mees, speelt in de berichtgeving over haar.

Vrouwen worden vandaag de dag nog steeds ondervertegenwoordigd en gestereotypeerd in nationale, internationale en wereldwijde nieuwsmedia (Geertsema, 2009). Uit verschillende wetenschappelijke studies blijkt dat feminisme in de media al jarenlang vrij negatief wordt geportretteerd (Lind & Salo, 2002; Marling, 2010; Jaworska & Krishnamurthy, 2012). Media benadrukken doorgaans de extreme gevallen van feminisme en portretteren de verscheidenheid aan vrouwelijke standpunten en filosofische meningsverschillen tussen feministen onderling als niet meer dan triviale '*catfights*' (Beck, 1998). Naast dat het een zekere entertainment waarde heeft om vrouwen af te beelden alsof ze tegen elkaar strijden, hebben de massamedia en de samenleving als geheel zelf ook baat bij deze manier van portretteren. Het verdelen van vrouwen en hen afbeelden als dom en onnozelen, kan gezien worden als een '*gatekeeping tool*', omdat het ervoor zorgt dat de status quo behouden blijft (Beck, 1998; Marling, 2010). De status quo bestaat in dit geval uit mannen; zij worden doorgaans als de dominante partij beschouwd die als redelijk, rationeel en goed wordt gezien. Daartegenover staan (emotionele) vrouwen die strijden voor gelijke rechten en van weinig betekenis zijn (Beck, 1998). Zo worden feministische vrouwen bijvoorbeeld vaker dan 'normale' vrouwen gedemoniseerd en tien keer zo vaak in verband gebracht met woorden als '*jerks*', '*bitches*', '*radical*' en '*bad*'. Verschillende onderzoeken hebben daarnaast ook uitgewezen dat nieuws over vrouwelijke sporters en politici veel vaker bestaat uit trivialiteiten dan wanneer het over mannen gaat (Bernstein, 2002; Fountaine & McGregor, 2002). Er zijn echter ook verschillen in de representatie die positief uitpakken voor feministische vrouwen. Zo worden zij bijvoorbeeld minder vaak als slachtoffers geportretteerd dan 'normale' vrouwen, en vaker als vrouwen die '*agency*' hebben (Lind & Salo, 2002).

2.4 Het mediaschandaal

De vrouwelijkheid van Heleen Mees speelt dus een belangrijke rol in de berichtgeving over haar. Dit versterkt ook het vermoeden dat deze gebeurtenis kenmerken van een mediaschandaal vertoont.

Schandalen zijn voor veel media een populair nieuwsonderwerp. De eerder besproken nieuwscriteria zorgen ervoor dat bepaalde gebeurtenissen wel nieuws worden, en andere niet. Het aspect 'verrassend' speelt ook binnen schandalen een grote rol, aangezien deze vaak verrassende elementen bevatten. Naar aanleiding van haar reputatie en eerdere uitspraken had vrijwel niemand van Mees verwacht dat zij zich zo afhankelijk van een man zou opstellen. Daarnaast heeft een schandaal ook een zekere entertainmentwaarde en gaat het vaak over slecht nieuws.

Maar wat is een (media)schandaal precies is, welke verschillende vormen bestaan er en waarom zijn ze zo'n populair nieuwsonderwerp? In dit hoofdstuk wordt betoogd waarom we in het geval van Heleen Mees kunnen spreken van een mediaschandaal. Hoe dit uit de berichtgeving over haar naar voren komt, zal verder onderzocht worden door middel van de kwantitatieve- en kwalitatieve analyses die binnen dit onderzoek worden uitgevoerd.

Zoals uit de onderzoeksvraag naar voren komt, speelt het oordeel van de media over Heleen Mees een zeer belangrijke rol binnen dit onderzoek. Er lijkt een zekere verbazing en verontwaardiging te spreken uit de berichtgeving. Die verontwaardiging is een van de eerste aanduidingen dat we hier te maken kunnen hebben met een mediaschandaal. Vasterman (2010) omschrijft een schandaal als volgt: *'Bij een schandaal groeit de maatschappelijke verontwaardiging en komt de integriteit van de aangeklaagde zo sterk ter discussie te staan dat er geen weg meer terug is. Het gaat bij (...) schandalen dus om stadia in dat maatschappelijke proces waarin personen of instituties publiekelijk aan de schandpaal worden genageld vanwege een (veronderstelde) normovertreding'* (p. 121). Hij spreekt van een klassiek schandaal wanneer een gezagsdrager met een voorbeeldfunctie in opspraak raakt na een onthulling over grensoverschrijdend gedrag. In dit geval is de zelfstandige carrièrevrouw Heleen Mees de gezagsdrager met een voorbeeldfunctie op het gebied van feminisme en carrière maken als vrouw, die door middel van *stalking* een (morele) norm overschrijdt. Door de berichtgeving over haar, en de vele onthullende details die naar buiten komen, lijkt zij publiekelijk aan de schandpaal te worden genageld vanwege haar vermeende gedrag.

Mediaschandalen bestaan uit een aantal basiselementen; ze ontstaan wanneer iemand een publiek persoon of organisatie beschuldigd van het overschrijden van de sociale norm of het schaden van iemand of iets. Daarnaast behandelen relevante media de zaak intensief, waardoor het publiek een standpunt in kan nemen over de zaak (Kepplinger, Geiss & Siebert, 2012).

Maar mediaschandalen moeten niet alleen aan deze basiselementen voldoen. Volgens Lull & Hinerman (1997) proberen journalisten verhalen regelmatig op een actieve manier om te vormen tot een schandaal. Dit kan echter niet bij elk controversieel verhaal. Er moet aan bepaalde criteria voldaan worden wil een verhaal de 'schandaal status' kunnen bereiken. Lull & Hinerman (1997) hebben hiervoor een set van tien criteria opgesteld waaraan een verhaal moet voldoen. Het eerste fundamentele criterium is dat sociale normen die de dominante moraliteit reflecteren overschreden

moeten worden. Zonder aan dit criterium te voldoen kan nooit worden gesproken van een schandaal. Een bepaalde actie moet dus als fout worden gezien (1). Het feit dat stalking strafbaar is, geeft al aan dat dit gedrag binnen de maatschappij wordt afgekeurd. Daarnaast moet de overtreding worden begaan door een specifiek persoon of personen (2), die een actie begaat die als het uitoefenen van het eigen belang of verlangen kan worden gezien (3). Een persoon moet dus daadwerkelijk een actie uitvoeren waar het eigen belang boven de sociale normen en dominante moraliteit wordt geplaatst, iets wat in het geval van Heleen Mees ook zeker het geval is. Deze persoon moet vervolgens worden geïdentificeerd als diegene die de actie heeft uitgevoerd (4) (dit gebeurde door middel van de arrestatie en bekendmaking hiervan) en getoond worden als iemand die zich opzettelijk roekeloos heeft gedragen (5), om vervolgens verantwoordelijk te worden gehouden voor zijn of haar daden (6). Ook moet de actie gevolgen hebben voor de betrokken personen (7), in deze zaak is dat voornamelijk Willem Buiten die zich gestalkt en bedreigd voelde en besloot aangifte te doen. Daarnaast moeten de onthullingen uitgebreid in de media circuleren via verschillende mediakanalen (8), waar ze op effectieve manier in verhalende vorm worden verteld (9). Dit zorgt ervoor dat er op grote schaal interesse en discussie optreedt (10) (Lull & Hinerman, 1997). In het geval van Heleen Mees kan gesteld worden dat aan al deze tien criteria wordt voldaan, waardoor dus gesproken kan worden van een mediaschandaal.

Die (veronderstelde) normovertreding of dat grensoverschrijdende gedrag is wat de basis van het schandaal vormt. Maar wanneer overtreedt iemand precies een norm, of overschrijdt men een grens? Dat zijn geen gegevens die vast staan. De mogelijkheid tot een mediaschandaal ontstaat wanneer het publiek gelooft dat de dominante moraliteit die op dat moment heerst, wordt overschreden (Lull & Hinerman, 1997). In het bijzonder wanneer het een bekend of invloedrijk persoon betreft. Wanneer dit vervolgens openbaar gemaakt wordt en de media erover gaan berichten, ontstaat er een reeks effecten, zoals verstoring of verandering op ideologisch en cultureel gebied. Ook kunnen discussies een plotselinge draai krijgen en bekende personen kunnen publiekelijk worden veracht. Terecht of onterecht (Sabato, Stencel & Lichter, 2001, in Kepplinger et al., 2012).

De manier waarop een schandaal wordt ervaren, hangt af van de structurele verwachtingen die mensen hebben van de hoofdpersoon van het schandaal (Lull & Hinerman, 1997). De verdenking dat Heleen Mees iemand gestalkt zou hebben, wordt dus anders ervaren en waargenomen dan wanneer een ander persoon van eenzelfde strafbaar feit verdacht wordt. Van Mees geldt immers de structurele verwachting dat zij een onafhankelijke, sterke vrouw is die meer vanuit haar verstand dan vanuit haar gevoel handelt. Haar feministische reputatie speelt daarom een grote rol bij de manier waarop haar gedrag wordt waargenomen. De verwachtingen die van haar gelden worden nu niet waargemaakt, wat meer aanleiding tot een schandaal geeft. Hierdoor zijn bepaalde personen ook

'vatbaarder' om onderdeel van een schandaal te worden dan anderen, omdat zij bepaalde normen overtreden (Lull & Hinerman, 1997). Denk bijvoorbeeld aan iemand die publiekelijk strijdt voor duurzaamheid en het milieu, maar privé niet zo milieubewust bezig blijkt te zijn. In het geval van deze persoon kan dat een schandaal veroorzaken, terwijl deze levensstijl bij iemand anders totaal geen nieuws zou zijn. Dit komt doordat bepaalde mensen 'zichtbaarder' zijn in de media dan anderen, en er bepaalde structurele verwachten van hen heersen. Voornamelijk personen die vanwege hun positie, voorkeuren, loyaliteiten aan een bepaalde groep of representatie van bepaalde normen en overtuigingen bekend zijn, lopen het risico dat hun privégedrag als inconsistent wordt gezien met wat zij uitdragen. Veel schandalen bevatten daardoor een element van hypocrisie, omdat niet de overtreding van de norm op zich, maar de overtreding van een norm door een bepaald persoon als 'schandelijk' wordt ervaren (Lull & Hinerman, 1997).

Schandalen worden als fascinerend beschouwd, maar kunnen ook woede opwekken. Ze verstrekken een symbolisch gebied waarbinnen de grenzen van publieke moraliteit worden aangegeven binnen de huidige samenleving. Oftewel; wat wordt binnen de maatschappij als gepast gedrag ervaren, en wat niet? Het publiek wil morele codes aan de hand waarvan zij menselijk gedrag kunnen begrijpen en evalueren. Een mediaschandaal is verreweg de meest extreme vorm van hoe in praktijk individuen een bepaalde geïdealiseerde standaard van sociaal gedrag krijgen voorgespiegeld (Lull & Hinerman, 1997), waaraan zij zich dienen te houden.

Daarnaast heeft de media volgens Lull & Hinerman (1997) een actieve invloed op hoe het schandaal zich ontwikkelt. Niet alleen omdat de media een cruciale rol spelen in de schandaalvorming: zonder openbaarmaking van de misstap is er immers helemaal geen schandaal (Vasterman, 2010). Maar ook omdat er door de media verslag gedaan wordt op een manier die de nieuwsgierigheid van het publiek wekt. Bijvoorbeeld door niet slechts over de feiten te berichten, maar ook aan speculaties te doen. De gebeurtenis kan hierdoor in de pers 'een eigen leven gaan leiden', en steeds verder af gaan staan van wat er werkelijk aan de hand is. Doordat dit de nieuwsgierigheid van het publiek wekt, wordt de media aangemoedigd om door te gaan met het vertellen van het verhaal dat is ontstaan. Het schandaal gaat vervolgens door zolang het publiek geboeid blijft (Vasterman, 2010). Afsluiting vereist enige vorm van sociale consensus, wat meestal optreedt in de vorm van 'de uiteindelijke waarheid' een morele les of gerechtigheid (wanneer er zoals in dit geval sprake is van een rechtszaak) (Lull & Hinerman, 1997). De rechtszaak tegen Heleen Mees eindigde midden maart 2014. Hoewel de rechter geen uitspraak deed over of zij schuldig was aan stalking of niet, kan dit wel worden gezien als afsluiting door middel van gerechtigheid omdat de rechter de uiteindelijke beslissing over de zaak neemt.

De media hebben een zeer actieve rol gespeeld in de ontwikkeling van het schandaal, mede hierdoor heeft Mees Buiten en zijn werkgever Citigroup inmiddels aangeklaagd wegens

reputatieschade en wil zij een schadevergoeding. Zonder de uitgebreide berichtgeving in de media was de reputatieschade gering gebleven, omdat het gedrag van Mees en de berichten die zij naar Buiten stuurde niet op zo'n grote schaal bekend zouden zijn geweest. Een van de karakteristieken van een schandaal is volgens Lull & Hinerman (1997) dat de bekendmaking en veroordeling van de actie de reputatie van diegene die verantwoordelijk is voor de actie kan beschadigen. Zij omschrijven een reputatie als *'a kind of resource, a sort of 'symbolic capital', that individuals can accumulate, cultivate and protect. It is a valuable resource, because it enables individuals to exercise a certain kind of power - what we could call 'symbolic power' - and to elicit the support of others'* (p. 47). De reputatie van Heleen Mees als slimme, zelfstandige vrouw en feministe gaf haar zeker een bepaalde macht, alleen al omdat zij vrij vaak het podium kreeg om haar standpunten publiekelijk uit te dragen in landelijke kranten en op evenementen etc. Wetende dat zijn of haar reputatie op het spel staat kan diegene die verantwoordelijk wordt gehouden voor de actie besluiten een poging te doen tot het verdedigen van zijn of haar reputatie of de 'tegenaanval' inzetten (Lull & Hinerman, 1997). Dit laatste doet Mees doordat zij altijd heeft volgehouden Buiten niet te hebben gestalkt en dat het contact van twee kanten kwam, en na haar vrijspraak Buiten en Citigroup aan te klagen en een schadeclaim te eisen.

2.4.1 Verschillende soorten schandalen

Lull & Hinerman (1998) onderscheiden drie verschillende soorten mediaschandalen; het institutionele schandaal (waarin een institutie morele codes breekt), het 'star' schandaal (waarin een celebrity morele codes breekt) en het psychodrama schandaal (waarin 'normale mensen' morele codes breken). Twee van deze door hen geconstrueerde schandaaltypes blijken zeer toepasselijk te zijn als het gaat om de zaak rondom Heleen Mees; het star schandaal en het psychodrama schandaal. Dit komt voornamelijk doordat Mees in sommige kringen wel als een celebrity wordt gezien, maar veel mensen haar ook enkel kennen door de recente mediaberichtgeving. Deze twee schandalen zullen daarom worden toegelicht:

Star schandaal: Hierbij draait het specifiek om een bekend persoon die sociale normen, waarden en verwachtingen overschrijdt. Het privégedrag van een publieke persoon wordt bekend gemaakt onder omstandigheden die buiten de macht van de celebrity liggen. Het grensoverschrijdende gedrag wordt vervolgens geëvalueerd op basis van dominante morele codes. Wanneer een celebrity grensoverschrijdend gedrag vertoont moet dit altijd in de context worden gezien van het imago van de celebrity in kwestie (Lull, (1995) in Lull & Hinerman, 1997); wat bij de ene celebrity als abnormaal gedrag wordt gezien, kan bij iemand anders worden getolereerd.

Psychodrama schandaal: Deze schandalen gaan niet over celebrities, maar maken regelmatig celebrities van normale mensen. Terwijl het star schandaal de indiscretie van een bekend persoon

publiek maakt, transformeert het psychodrama schandaal normale mensen die abnormale dingen doen in publieke figuren. Hiervoor zijn twee ingrediënten van cruciaal belang; het moet om een overtuigend verhaal gaan en de persoon in kwestie moet een stereotype zijn die binnen het verhaal past. De combinatie van het verhalende aspect en de karakters is wat 'charme' aan het verhaal geeft en ervoor zorgt dat het aantrekkingskracht heeft. Zo'n schandaal wordt gedeeltelijk een succes wanneer het publiek zich kan herkennen in een van de hoofdkarakters. Hoe meer de nadruk ligt op een normaal persoon die iets abnormaals doet in een alledaagse setting, hoe groter de kans dat er een mediaschandaal ontstaat (Lull & Hinerman, 1997, p. 22-24).

Net als in de zaak rondom Heleen Mees het geval is, komt een combinatie van deze twee type schandalen vaker voor. Volgens Lull & Hinerman (1997) zijn sommige van de meest beroemde mediaschandalen zelfs een combinatie van het star en het psychodrama schandaal.

2.4.2 Schandalen & internet

Dit onderzoek richt zich niet alleen op de berichtgeving over Heleen Mees in de Nederlandse dag- en opiniebladen. Ook het nieuws hierover op internet wordt meegenomen. Volgens Vasterman (2010) is sinds de opkomst van het internet het schandaal niet meer alleen het domein van traditionele media. Hij spreekt zelfs van een 'digitale schandpaal'. Bij schandalen komt het regelmatig voor dat een website besluit hier als eerst over te publiceren, terwijl de gevestigde journalistieke media dat (nog) niet doen op basis van ethische en professionele overwegingen. Hierdoor kan een onthulling op internet ervoor zorgen dat een affaire alsnog op gang komt en andere media daar vervolgens in meegaan (p. 119). Het publicitaire speelveld waarbinnen affaires en schandalen zich afspelen verandert volgens Vasterman (2010) nog steeds, doordat er tal van nieuwe spelers zijn bijgekomen die dankzij het internet in staat zijn om onthullingen te doen, mensen aan te klagen of publieke verontwaardiging een stem te geven. Bijvoorbeeld door simpelweg een filmpje of bericht op sociale media te plaatsen.

De rol van internet op de ontwikkeling van schandalen kan vandaag de dag niet meer buiten beschouwing worden gelaten. Daarnaast vernemen mensen het nieuws tegenwoordig steeds meer via internet. Sinds 2011 halen mensen in de Verenigde Staten hun nieuws vaker van het internet dan uit de krant (Pew Research, 2013) en ook in Nederland volgen steeds meer mensen het nieuws online (Marketingonline, 2013). Mede daarom zijn beide nieuwsuitingen meegenomen in dit onderzoek, om zo een groot deel van de Nederlandse nieuwsmedia te omvatten.

Op internet ligt de lat voor bewijsvoering lager dan bij de meer traditionele en professionele nieuwsmedia, maar soms nemen deze laatste wel degelijk aantijgingen en geruchten over van bronnen op internet (Vasterman, 2010, p. 134). De nieuwsmedia spelen, ondanks alle veranderingen in het digitale medialandschap, nog steeds een dominante rol - ook op internet - wanneer iemand na

een onthulling in opspraak komt. De media laten zich bijvoorbeeld beïnvloeden door het internet door rekening te houden met de publieke opinie die gestalte krijgt in de vele reacties online. Doordat internet ervoor zorgt dat een schandaal een groot publiek kan bereiken, vindt '*moral judgement*' ook eerder en op een grotere schaal plaats (Lull & Hinerman, 1997). Daarnaast draagt internet volgens Vasterman (2010) vermoedelijk bij aan een verhoging van de snelheid waarmee een schandaal zich ontwikkeld.

2.5 De media & rechtszaken

Naar aanleiding van de tot nu toe besproken literatuur, kunnen we constateren dat de berichtgeving over Heleen Mees voldoet aan de criteria voor een schandaal. Een belangrijk feit in dit schandaal is dat er sprake was van een arrestatie en een rechtszaak. De manieren waarop de media hiermee omgaan, en wat de effecten van de berichtgeving hierover kunnen zijn, komt in dit hoofdstuk aan bod.

De reputatie van iemand die (negatief) in de media verschijnt, kan niet alleen beschadigd worden doordat hij of zij onderdeel wordt van schandaalvorming. Ook rechtszaken die uitvoerig in de media verschijnen kunnen hieraan bijdragen. De onthulling van het schandaal van Heleen Mees vond plaats doordat zij gearresteerd was op verdenking van het plegen van een strafbaar feit, namelijk stalking en bedreiging, en de media hiermee naar buiten traden.

Wanneer iemand wordt gearresteerd, en vervolgens door de pers en door de publieke opinie als schuldig wordt beschouwd voordat diegene berecht en veroordeeld is door de rechter, spreken we van een 'trial by media' (Schouten, 2011). Het is een dynamisch, impactgedreven en door de media geleid proces waarbij individuen - bekend of onbekend - worden berecht en veroordeeld door '*the court of public opinion*' (Greer & McLaughlin, 2011). In de pers wordt een vooroordeel tegen de verdachte opgeroepen door het verstrekken van sensationele en gekleurde informatie (Schouten, 2011). Het gaat om een rechtszaak waar de media uitgebreid aandacht aan besteed door herhaaldelijk nieuws te brengen, de zaak te analyseren en experts te interviewen (Battaglia, 2012). Hierdoor kan het publiek de rol aannemen van 'tweede rechter', door zelf te besluiten of zij op basis van de door de media toegespeelde informatie iemand schuldig achten. Dit kan als verontrustend worden gezien, omdat de perceptie van het publiek over de rechtsgang volledig wordt gevormd door de media (Paul, 1997 in Battaglia, 2012). Slechts een klein aantal mensen heeft directe ervaring met het rechtssysteem, waardoor het overgrote deel van de bevolking hun kennis over de rechtsgang hoofdzakelijk uit de media haalt (Harris, 1993 in Battaglia, 2012). Doordat de informatie verspreid wordt door de media is er tevens een grote kans dat er sprake is van bias (Battaglia, 2012).

Wanneer het publiek iemand schuldig verklaart door berichtgeving in de media, en de rechtbank diegene vervolgens onschuldig acht, kan dit tot grote verontwaardiging leiden. Mensen

kunnen van mening zijn dat het rechtssysteem niet werkt en te soft straft, en dat de personen die voor de rechtsstaat werken incompetent zijn. Een trial by media kan dus zeer gevaarlijk zijn voor de perceptie die de bevolking heeft van het eigen rechtssysteem, betoogt Battaglia (2012). Ook komt het niet overeen met de onschuldpresumptie 'onschuldig tot het tegendeel bewezen is', een grondbeginsel van het strafrecht (artikel 6, lid 2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens) (European Court of Human Rights, 2002). Volgens Greer & McLaughlin, (2011) kunnen we bij een trial by media eerder spreken van een '*guilty until proven innocent*' principe, onder andere omdat er op grote schaal aan '*naming & shaming*' wordt gedaan en er ook door de journalistieke media wordt gespeculeerd over de mogelijk gepleegde daad en achterliggende motieven.

Gedurende de onderzoeksperiode was Mees verdachte, omdat zij nog niet was veroordeeld door de rechter. Uiteindelijk werd de rechtszaak (onder voorwaarden) geseponneerd en is er geen uitspraak gedaan over de schuldvraag. De vraag of de media haar als schuldig beschouwen van het stalken van Willem Buiters, en of hier gedurende de onderzoeksperiode verandering in optreedt, is dus zeer relevant.

De reputatie van verdachten en daders kan zwaar beschadigd worden doordat zij uit de anonimiteit worden gehaald en met hun naam en/of beeltenis aan afkeurenswaardig gedrag worden gekoppeld. In een trial by media wordt de naam en beeltenis van een verdachte en het strafbare feit dat zij gepleegd zouden hebben zo berucht, dat zij maatschappelijk 'levenslang' krijgt, zelfs wanneer iemand door de rechter wordt vrijgesproken (Schouten, 2011; Battaglia, 2012; Greer & McLaughlin, 2011). De rechtszaak tegen Dominique Strauss-Kahn, voor wie Mees het toentertijd opnam, is hier een goed voorbeeld. Strauss-Kahn was door de media immers al snel veroordeeld. Dus toen het Amerikaanse Openbaar Ministerie de aanklachten tegen hem liet vallen en de rechtszaak werd afgeblazen, had zijn loopbaan en reputatie hier al flink onder geleden omdat onder andere zijn kansen bij de Franse presidentsverkiezingen verkeken waren en zijn naam dankzij de vele media-aandacht waarschijnlijk voor altijd in verband zal worden gebracht met de vermeende verkrachting van het kamermeisje dat hem aanklaagde (Wolper, 2011). De schade die verdachten en veroordeelden door negatieve beeldvorming in de pers kunnen oplopen aan hun naam en eer, vermindert volgens Schouten (2011) hun kans op resocialisering; op dezelfde voet verdergaan als voor de rechtszaak is immers zelden mogelijk omdat de reputatieschade niet meer terug te draaien is. Iedereen die 'nieuwswaardig' is kan vandaag de dag de maat worden genomen en ter verantwoording worden geroepen door de media, aldus Schouten (2011). Hij betoogt dat publieke personen en organisaties die negatief in het nieuws verschijnen dikwijls moeten aftreden en achterblijven met reputatieschade, ongeacht of de aantijgingen later tendentius of onjuist blijken te zijn. Nu we weten dat de rechter Mees niet als schuldig aan stalking heeft veroordeeld, maar zij hier

wel op grote schaal in verband mee is gebracht, is het zeer de vaag of ooit nog op dezelfde voet kan verdergaan als voor de rechtszaak.

2.6 Naming and Shaming

De opgelopen reputatieschade ten gevolgen van een trial by media, komt voort uit praktijken die 'naming and shaming' worden genoemd binnen de media (Petley, 2013). Wanneer iemand wordt opgepakt door de politie omdat deze verdacht wordt van een strafbaar feit, is het in de journalistiek gebruikelijk om niet aan volledige naamsvermelding van de arrestant te doen. In 1953 is binnen de Nederlandse journalistiek een 'fatsoensafpraak' gemaakt. Deze houdt in dat verdachten alleen met hun initialen worden aangeduid in de pers. Dit om de privacy van de verdachte te beschermen, tot bewezen is of hij of zij zich daadwerkelijk schuldig heeft gemaakt aan de strafbare feiten waar hij of zij van wordt verdacht. Alleen in gevallen waarbij het maatschappelijk belang van volledige naamsvermelding een grote rol speelt, bijvoorbeeld binnen de onderzoeksjournalistiek, zouden hier uitzonderingen voor gelden volgens de Raad voor de Journalistiek (Mediareport, 2012). In praktijk wordt meestal wel de volledige voornaam van de arrestant in de media genoemd, maar alleen de eerste letter van de achternaam.

Het feit dat Mees van begin af aan met naam en toenaam in de landelijke media is verschenen is dus zeker niet gebruikelijk wanneer iemand verdacht wordt van een strafbaar feit. Toch is deze zaak anders dan normaal, het gaat immers om een (vrij) bekende Nederlander. En juist het nieuws dat het Heleen Mees is die wordt verdacht van stalking, en niet een willekeurige Nederlander, zorgt ervoor dat deze gebeurtenis nieuwswaardiger is. Zoals eerder besproken hebben 'celebrities' en belangrijke personen een grotere nieuwswaarde dan anderen. In combinatie met de (voormalige) reputatie van Mees, zorgt dit juist voor nieuwswaardigheid. Zonder te noemen dat het om haar ging, zou er geen sprake zijn van nieuws.

Het onthullen van informatie over een geïdentificeerd persoon, met als doel die persoon te beschamen, of op zijn minst een oordeel te vellen waardoor die persoon zich beschaamd voelt, wordt 'naming and shaming' genoemd (Petley, 2013). Deze term kan in een bredere context gebruikt worden en dient vaak verschillende doelen. Petley (2013) noemt er drie in zijn boek *Media and Public Shaming*; het informeel straffen van een bij naam genoemd persoon, het publiek informeren over zijn of haar handelingen of gedragingen en het bekritisieren en afkeuren van (de acties van) deze persoon. Ook wanneer de 'naming and shaming' praktijk niet succesvol is in het veroorzaken van schaamte, kan het leiden tot statusverlies of reputatieschade in de ogen van anderen. Zoals we hierboven hebben besproken geldt dat ook bij schandalen en trials by media waarbij iemand achteraf onschuldig blijkt te zijn.

Naming and shaming kan gezien worden als een informele vorm van straffen voor diegenen die afwijken van bepaalde normen en standaarden. Ook hierbij speelt de heersende moraliteit binnen een samenleving dus een belangrijke rol. Hoewel naming and shaming vaak voorkomt bij personen die in een rechtszaak verwickeld zijn, maakt deze publiciteit geen onderdeel uit van de formele bestraffing die door een rechter wordt opgelegd, maar kan deze wel dezelfde afschrikkende, vergeldende en expressieve doelen hebben als een formele sanctie. Voor Mees is de opgelopen reputatieschade naar aanleiding van de naming and shaming gedurende haar proces vrijwel zeker een stuk schadelijker dan de 'straf' die de rechter haar heeft opgelegd (het volgen van therapie sessies).

Wanneer verslag wordt gedaan over rechtszaken en veroordelingen, is de primaire functie van de media om mensen te informeren over het strafrechtelijk systeem (Petley, 2013, p.4). Dit is in het 'algemeen belang' van de samenleving, een belang dat de journalistiek hoort te dienen. Bij een enquêteonderzoek hiernaar gaf 61% van de respondenten aan dat ze het ermee eens waren dat celebrities moeten accepteren dat er een zekere mate van inbreuk op hun sociale leven door de pers plaatsvindt. 63% van de respondenten vond dat dit ook geldt voor mensen met een belangrijke positie (Morrison et al., 2007, p. 348, in Petley, 2013). Petley (2013) geeft echter aan dat er in plaats van het dienen van *'the public interest'* steeds vaker wordt gekozen voor nieuwsonderwerpen die *'in the interest of the public'* zijn, ondermeer om meer geld te verdienen. Dit lijkt ook het geval te zijn bij de rechtszaak van Mees. Hoewel deze zaak aanleiding kan zijn om mensen te informeren over stalking en de eventuele gevolgen hiervan, moet nog maar blijken of dit ook is gebeurd in de berichtgeving. Meer voor de hand liggend is het dat het hier om een spraakmakende zaak gaat die *'in the interest of the public'* is, en gebruikt wordt om (de aandacht van) lezers te trekken.

Een belangrijk kritiekpunt en 'nadeel' van naming and shaming is dat deze praktijk wellicht te effectief is en het doel tot rehabilitatie ondermijnt. Het sociale stigma wat wordt gegenereerd door het openlijk benoemen van de persoon en zijn of haar 'fouten' kan zo groot zijn dat het voor deze persoon lastig is om dit achter zich te laten en weer geaccepteerd te worden door de gemeenschap, zoals ook het geval is bij trial by media. En net als bij een schandaal, wanneer iemand in die media openlijk wordt afgekeurd vanwege bepaalde normovertredingen (Vasterman, 2010; Lull & Hinerman, 1997), kan het bij 'naming and shaming' ook het geval zijn dat iemand openlijk wordt beschaamd voor het overtreden van niet-wettelijk normen.

Het lastige punt van deze aanpak is bepalen welke sociale standaarden en normen er dan gelden (Petley, 2013). Inmiddels heeft de rechter deze zaak afgedaan, zonder uitspraak te doen over de schuldvraag. De kans dat Mees ooit nog van de associaties afkomt die er nu steeds bij haar naam opdoemen is echter klein.

2.7 Conclusie

Dit theoretisch kader dient als uitgangspunt voor de deelvragen en de richting van het onderzoek naar de berichtgeving over de stalkingzaak van Heleen Mees. De bespreking van nieuwswaarden en journalistieke genres geeft de mogelijkheid om het nieuws over Mees goed te omschrijven. Hoe de media oordelen over het gedrag van Mees kan geïdentificeerd worden aan de hand van frames die zijn opgesteld op basis van de theoretische concepten die in dit hoofdstuk zijn besproken. Die concepten hebben gediend als attenderende begrippen. Gezamenlijk vormen zij de basis van de kwantitatieve en kwalitatieve inhoudsanalyse. Het volgende hoofdstuk gaat over de wijze waarop de theorie is geïntegreerd in de onderzoeksvragen en legt de gebruikte onderzoeksmethoden, operationalisering en analyse uit.

3. Methode

Om de verslaggeving over Heleen Mees door de Nederlandse pers en het oordeel dat zij over haar gedrag vellen te onderzoeken, zijn twee verschillende methodes gebruikt. De eerste methode is een kwalitatieve analyse waarbij 32 artikelen door middel van een thematische analyse zijn onderzocht. Naar aanleiding hiervan zijn brede *issue-specific frames* (De Vreese, 2001) opgesteld, ondermeer aan de hand van attenderende begrippen, in het Engels ook wel *sensitizing concepts* genoemd, die in het theoretisch kader zijn behandeld. Vervolgens is door middel van een kwantitatieve analyse in de gehele dataset van 206 artikelen gemeten hoe vaak en in welke mate deze opgestelde frames voorkomen, evenals twee andere fenomenen. Hiervoor is een uitgebreid codeboek opgesteld dat is terug te vinden in de bijlage.

Het combineren van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden wordt *mixed methods* genoemd (Tashakkor & Creswell, 2007). Door eerst gebruik te maken van kwalitatieve methode kunnen relaties tussen fenomenen onderzocht worden en theorie ontwikkeld worden (het doel van deze thesis is echter geen theorie maar thema's/frames te ontwikkelen om meer inzicht te krijgen in het oordeel van de pers over Heleen Mees). De bevindingen die voortkomen uit de kwalitatieve analyse, de thema's/frame, worden vervolgens geoperationaliseerd tot meetinstrumenten (indicatoren) voor het kwantitatieve deel van het onderzoek. Deze volgorde van methodegebruik wordt ook wel sequentiële verkenning genoemd (Boeije, 2012). In dit hoofdstuk wordt de keuze voor deze twee methoden en de toepassing hiervan nader uitgelegd.

3.1 Vraagstelling

De onderzoeksvraag voor deze thesis is als volgt geformuleerde:

- *RQ: Hoe oordelen de Nederlandse media over het vermeende gedrag van Heleen Mees in de stalkingzaak 'Mees/Buiter' na 1 juli 2013?'*

Om tot een antwoord te komen op deze vraagstelling zijn onderstaande deelvragen en subdeelvragen opgesteld. Deze worden behandeld en beantwoord in het resultatenhoofdstuk. De onderzoeksvraag zal vervolgens in de conclusie worden beantwoord.

3.1.1 Deelvragen

Op basis van de literatuur die in het vorige hoofdstuk is behandeld, zijn drie overkoepelende deelvragen geformuleerd. Een van deze deelvragen bestaat vervolgens weer uit twee subdeelvragen.

- *Deelvraag 1: Welke frames zijn te construeren aan de hand van de berichtgeving over Heleen Mees tussen 1 juli 2013 en 15 maart 2014?*

- *Deelvraag 2: Hoe verhouden de geconstrueerde frames zich tot elkaar en hoe sterk komen deze in de berichtgeving voor?*
 - *Subdeelvraag 2a: In hoeverre wijzen de geconstrueerde frames op een mediaschandaal?*
 - *Subdeelvraag 2b: In hoeverre blijkt uit de berichtgeving dat Heleen Mees door de media al schuldig is bevonden vóór het einde van het proces, en kunnen we spreken van een 'trial by media'?*
- *Deelvraag 3: Valt in de periode 1 juli 2013 tot en met 15 maart 2014 een verschuiving waar te nemen in de manier waarop Mees door de media geframed wordt? Verandert het oordeel (door de media) over haar?*

3.2 Onderzoekperiode

De onderzoekperiode loopt van 1 juli 2013 tot 15 maart 2014. Zoals in het eerste hoofdstuk naar voren is gekomen, werd Heleen Mees op 1 juli gearresteerd en verscheen naar aanleiding hiervan de eerste berichten over deze zaak in de pers. Op 11 maart werd het proces tegen Heleen Mees geschrapt op voorwaarde dat ze in therapie gaat. Om de berichtgeving van de dagen hierna ook nog mee te nemen, is besloten de onderzoekperiode te laten lopen tot en met 15 maart 2014. In totaal beslaat de onderzoekperiode dus achtenhalve maand.

3.3 Kwalitatieve inhoudsanalyse

Het kwalitatieve deel van dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een thematische analyse. Deze is gebaseerd op de gefundeerde theoriebenadering (Glaser & Strauss, 1967). Het verschil tussen een thematische analyse en de gefundeerde theoriebenadering, is dat het doel van deze laatste het ontwikkelen van theorie is. De theorie wordt dus ontleend aan de data (Strauss & Corbin, 1990). Dat is niet het doel van deze thesis, maar er zijn wel thema's gevonden die gebruikt zijn om frames te ontwikkelen. Deze zijn vervolgens gebruikt voor de kwantitatieve analyse. De term gefundeerde theoriebenadering kan ook in een meer algemene zin van het woord gebruikt worden, om aan te duiden dat theoretische constructies worden afgeleid uit de kwalitatieve data-analyse (Corbin & Strauss, 1990).

De frames die aan de hand van de thema's zijn opgesteld zijn *issue-specific* nieuwsframes. Dit houdt in dat de frames betrekking hebben op specifieke nieuwsgebeurtenissen. Daar tegenover staan *generic* nieuwsframes, die breed toepasbaar zijn op verschillende nieuwsonderwerpen (De Vreese et al, 2001). De specifieke nieuwsgebeurtenis waarop de *issue-specific* nieuwsframes in dit onderzoek betrekking hebben, is de rechtszaak tegen Heleen Mees op verdenking van het stalken en

bedreigen van Willem Bouter, en de berichtgeving in de media die naar aanleiding hiervan ontstond. Hoe deze geconstrueerde frames zijn opgebouwd en waar ze voor staan wordt uitgelegd in het hoofdstuk over de resultaten uit het kwalitatieve onderzoek.

3.3.1 Dataverzameling

Omdat de opgestelde frames betrekking hebben op de inhoud van de gehele dataset (n=206), is voor de kwalitatieve analyse een aantal artikelen uit deze dataset geselecteerd. Voor het verzamelen van de dataset van 206 artikelen is de database LexisNexis Academic gebruikt. Om de juiste zoekterm te bepalen zijn verschillende woordcombinaties uitgetoetst. De meest voor de hand liggende zoekterm 'Heleen Mees' bleek uiteindelijk de beste zoekterm, in combinatie met de zoekperiode 1 juli 2013 tot en met 15 maart 2014. Om makkelijker zichtbaar te maken welke delen van de tekst precies over Heleen Mees gingen en hoe vaak haar naam hierin voorkwam, is uiteindelijk voor de zoekterm "Heleen Mees' AND 'Mees" gekozen, zodat beide woorden rood oplichtten in de lijst met resultaten. Een lijst met al deze artikelen (titel, medium, publicatiedatum), is in Bijlage 2 terug te vinden.

Er is gekozen voor artikelen uit alle nationale kranten (Het Financieele Dagblad, De Volkskrant, De Telegraaf, NRC Handelsblad, AD/Algemeen Dagblad, Het Parool, NRC.Next, Metro, Spits, Trouw, Nederlands Dagblad en Reformatorisch Dagblad). Dit leverde 172 artikelen op. Regionale kranten zijn niet meegenomen. Reden hiervoor is dat wanneer deze ook werden meegenomen, dit 655 artikelen opleverde waarvan er veel identiek waren. Daarnaast zijn ook de artikelen in opiniebladen meegenomen (Vrij Nederland, Quote en De Groene Amsterdammer), wat 14 artikelen opleverde in LexisNexis Academic, en 1 artikel in HP/De Tijd. Deze laatste is handmatig gevonden in het tijdschrift zelf en stond niet in de database op LexisNexis Academic.

Een aantal zoekresultaten die via LexisNexis Academic werden gevonden zijn uiteindelijk niet meegenomen in de analyse. Dit waren brieven van lezers, of aankondigingen voor een artikel dat verderop in de krant of het tijdschrift stond. Deze zijn tijdens het uitvoeren van de analyse eruit geselecteerd.

Om een zo compleet mogelijk beeld te kunnen geven van de Nederlandse berichtgeving over Heleen Mees zijn van de twee belangrijkste en best bekeken nieuwsprogramma's op de Nederlandse televisie ook de online artikelen onderzocht. Hierbij is een extra selectiecriteria gebruikt, namelijk dat het niet om louter een bericht van een persbureau moet gaan om overlapping met krantenartikelen te voorkomen. Dit zijn zes artikelen op de website van NOS en dertien op de website van RTL Nieuws geworden. In totaal zijn dus 206 artikelen kwantitatief onderzocht.

Het selecteren van artikelen voor de kwalitatieve analyse is gedaan door middel van *theoretical sampling*. Deze methode van sampling is gebaseerd op de gefundeerde theorie

benadering en houdt in dat de data steeds opnieuw met elkaar vergeleken worden. Nieuwe data worden steeds geselecteerd op basis van de bevindingen in de data die daarvoor onderzocht zijn, om leemten in de bevindingen aan te vullen (Boeije, 2012, p. 37). Dit wordt binnen de wetenschap ook wel *constant comparison* genoemd, omdat de data steeds opnieuw met elkaar worden vergeleken (Boeije, 2012, p. 83). De afzonderlijke eenheden uit deze selectie zijn in de analyse aan de hand van codes continue met elkaar vergeleken om zo een abstractere thematische betekenislaag bloot te leggen (Glaser & Strauss, 1967). De selectie is evenredig afkomstig uit de kranten, opinietijdschriften en websites die in dit onderzoek zijn meegenomen. Bovendien is gekozen voor artikelen met een bepaalde lengte, namelijk meer dan 200 woorden (in de gehele dataset die voor de kwantitatieve analyse wordt gebruikt, komen ook kortere artikelen voor). Daarnaast is ervoor gezorgd dat de geselecteerde artikelen verspreid over de gehele onderzoeksperiode zijn gepubliceerd. Dit alles om ervoor te zorgen dat het om een representatief deel van de gehele dataset gaat en er geen thema's gemist worden. In totaal zijn 32 artikelen kwalitatief geanalyseerd. Op dat punt dienden zich geen nieuwe thema's meer aan en trad dus verzadiging op. Een lijst met al deze artikelen (titel, medium, publicatiedatum), is in Bijlage 1 terug te vinden.

3.3.2 Data-analyse

Allereerst zijn 32 teksten open gecodeerd. Dit is onder meer gebeurd aan de hand van de attenderende begrippen die in het theoretisch kader zijn behandeld (feminisme, vrouwelijkheid, *trial by media*, mediaschandalen, *naming and shaming*, etc.). Deze hebben een sturende en richtinggevende rol in het onderzoek (Baarda, 2013). Bij elke zin, fragment of tekstdeel zijn steeds twee vragen gesteld: 'waar gaat het over?' en 'wat betekent dit?'. Zowel woorden als zinnen die relevant werden geacht voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag werden voorzien van codes of labels. Er is gelet op woordgebruik, formuleringen, metaforen, voorbeelden, etc., ook wel *framing devices* genoemd, omdat framing meestal voorkomt door het gebruik van dit soort taalgebruik (Van Gorp, 2007). Gedurende dit proces zijn gecodeerde fragmenten uit de geselecteerde teksten steeds opnieuw met elkaar vergeleken, zodat bredere thema's zichtbaar werden.

Vervolgens is er diagonaal/axiaal gecodeerd, door op zoek te gaan naar relaties, verschillen en overeenkomsten in de toebedeelde thema's. Dit met als doel om daarna de labels in categorieën in te delen, met als doel overkoepelende kernthema's te ontdekken die gezamenlijk de frames vormen voor het kwantitatieve onderzoek. Verwacht werd dat er tussen de vier en zeven overkoepelende thema's, frames dus, ontdekt zouden worden. Dit zijn uiteindelijk vijf frames geworden, en nog twee belangrijke thema's die kunnen worden aangeduid als fenomenen. Door deze aan de theorie te koppelen kon ontdekt worden wat deze frames en fenomenen betekenen.

Gedurende het proces van coderen zijn memo's bijgehouden, waarin gedachten over eventuele relaties, theoretische concepten, etc. genoteerd zijn.

3.4 Kwantitatieve inhoudsanalyse

Om een volledig beeld te kunnen geven van de berichtgeving over Heleen Mees, is na de kwalitatieve thematische analyse een kwantitatieve inhoudsanalyse uitgevoerd. Deze is uitgevoerd door te meten hoe vaak en in hoeverre de opgestelde frames en fenomenen in de teksten van de gehele dataset voorkomen. Frameanalyses beperken zich vaak tot een kwantitatieve inhoudsanalyse, vanuit *generic frames*. Daarbij is overwegend sprake van deductie. Dit betekent dat nagegaan wordt in welke mate een aantal vooraf gedefinieerde (*generic*) frames in de teksten voorkomt (Van Gorp, 2007). Om dit te kunnen meten zijn per frame vier vragen opgesteld, en bij de twee geconstrueerde fenomenen één en drie vragen. De verantwoording voor het opstellen van deze vragen is terug te vinden in kwalitatieve deel van het resultatenhoofdstuk. Ook zijn deze vragen terug te vinden in het codeboek.

De dataverzameling van de artikelen voor de kwantitatieve inhoudsanalyse is beschreven in hoofdstuk 3.3.1.

3.4.1 Operationalisering

De kwantitatieve analyse bestaat voornamelijk uit het onderzoeken van hoe vaak en in welke mate de opgestelde frames en fenomenen voorkomen in de 206 artikelen over Heleen Mees. Dit gebeurt aan de hand van een codeboek. Voor elk frame zijn indicatieve vragen opgesteld, aan de hand waarvan gemeten wordt of, en hoe sterk, dat frame voorkomt in een bepaalde tekst. Hoe meer vragen die bij een bepaald frame of fenomeen horen met 'ja' worden beantwoord, hoe sterker dit frame of fenomeen in de gecodeerde tekst aanwezig is. Het opgestelde codeboek is opgenomen in Bijlage 3 en bevat:

- **Algemene kenmerken:** hieronder worden de datum van publicatie, de naam van de krant of website, de auteur, het aantal woorden en de titel verstaan. Ook valt het genre waar het artikel onder valt volgens de journalistieke genres van Kussendrager en Van der Lugt (2007) hieronder.
- **Vijf frames:** De vijf frames die zijn voortgekomen uit de thematische analyse zijn gekoppeld aan vier 'ja-/nee-vragen' per frame, om zo de frames meetbaar te maken. De geconstrueerde frames zijn het 'Normale vrouw frame', het 'Niet normale vrouw frame', het 'Meelijwekkende vrouw frame', het 'Vrouw-vrouw frame' en het 'Sterke vrouw frame'. De vragen die aan deze frames gekoppeld zijn, en de verantwoording hiervan, zijn te lezen in het resultatenhoofdstuk en in het codeboek in Bijlage 3. Na elk frame is een variabele opgenomen waarmee de sterkte van het frame is

gemeten. Doordat elk frame bestaat uit vier vragen, zijn er 5 sterktes waarin het frame kan voorkomen. Wanneer geen één vraag met 'ja' wordt beantwoord komt het frame niet voor, 1x 'ja', is zwak, 2x 'ja' is redelijk, 3x 'ja' is sterk en 4x 'ja' is zeer sterk.

- **Trial by media:** Deze variabele meet of er in een artikel sprake is van trial by media. Oftewel; er wordt al over Mees gesproken alsof zij schuldig is en Buiters daadwerkelijk heeft gestalkt. Ook dit wordt gemeten door middel van een 'ja-/nee-vraag'. Omdat het hier slechts om één vraag gaat kan er geen sterkte gemeten worden.
- **Naming and shaming:** Naast de frames en het fenomeen trial by media, is uit de thematische analyse ook gebleken dat er aan '*naming and shaming*' wordt gedaan in de artikelen. Dit fenomeen wordt gemeten aan de hand van drie 'ja-/nee-vragen'. Deze vragen zijn, net als de vragen per frame, terug te vinden in het resultatenhoofdstuk onder het deelhoofdstuk kwalitatieve resultaten en het codeboek in Bijlage 3. Na deze drie vragen volgt opnieuw een variabele die meet hoe sterk dit fenomeen voorkomt in de teksten. Ook dit wordt gemeten door aan te geven hoe vaak er op de drie vragen 'ja' is geantwoord. Omdat het hier om drie vragen gaat in plaats van vier is de verdeling van de sterktes als volgt; 0x ja betekent dat er niet aan naming and shaming wordt gedaan, 1x ja is redelijk, 2x ja is sterk en 3x ja is zeer sterk.

In Bijlage 4 een lijst met codeerinstructies toegevoegd. Hierin wordt gedetailleerd beschreven hoe de verschillende variabelen in de teksten gemeten kunnen worden, en wat de voorwaarden zijn om een variabele toe te mogen kennen. Omdat het codeboek voor de kwantitatieve analyse geen open vragen bevat die door verschillende codeurs op verschillende manieren geïnterpreteerd kunnen worden, is het niet nodig geweest een intercodeurbetrouwbaarheidstest uit te voeren.

3.4.2 Data-analyse

Tijdens het coderen zijn de gemeten data in SPSS verwerkt, zodat deze gemakkelijk konden worden geanalyseerd. Door middel van de optie 'Analyze' kon onder 'Frequency' worden bekeken hoe vaak er 'ja' of 'nee' was geantwoord op de opgestelde vragen per frame. Hierdoor kon ook worden bekeken hoe vaak een frame voorkwam in de onderzochte teksten, en hoe sterk. Ook is de relatie tussen verschillende variabelen onderzocht door middel van 'Crosstabs'. Bijvoorbeeld wanneer onderzocht moest worden of er verschil was in het voorkomen van frames per maand. Tevens kon in SPSS worden onderzocht op welke manier de data zijn verdeeld over de verschillende soorten media (kranten, opiniebladen en websites) en over verschillende soorten journalistieke genres (nieuwsberichten, opinie, columns etc.). Doordat de artikelen per maand worden gecodeerd konden

de uitkomsten per maand met elkaar vergeleken worden, om zo ook een antwoord op deelvraag 3 te formuleren.

Aan de hand van de uitkomsten in SPSS zijn vervolgens met behulp van Word en Excel grafieken en tabellen opgesteld, om de onderzoeksresultaten overzichtelijk en visueel te presenteren in het resultatenhoofdstuk.

3.5 Samenvatting

In dit hoofdstuk is uitgelegd waarom er in deze thesis gebruik wordt gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve inhoudsanalyse. Door deze twee onderzoeksmethoden met elkaar te combineren wordt de berichtgeving in dagbladen, opinietijdschriften en nieuwswebsites over Heleen Mees zo volledig mogelijk in kaart gebracht. In het volgende hoofdstuk worden de resultaten van deze analyses behandeld en de deelvragen beantwoord.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de kwalitatieve en de kwantitatieve analyses besproken. De resultaten van de kwalitatieve analyse vormen de basis van de kwantitatieve analyse. Naar aanleiding hiervan zijn immers de frames geconstrueerd die door middel van de kwantitatieve analyse over de gehele dataset worden gemeten. Daarom zullen de resultaten ook in deze volgorde worden gepresenteerd.

Het eerste deel van dit hoofdstuk, waarin de resultaten van de kwalitatieve analyse worden besproken, zal antwoord geven op deelvraag 1: *'Welke frames zijn te construeren aan de hand van de berichtgeving over Heleen Mees tussen 1 juli 2013 en 15 maart 2014?'*. De geconstrueerde frames zullen worden besproken, evenals de vragen die hierbij opgesteld zijn om deze frames meetbaar te maken. Deze zijn ook terug te vinden in het codeboek in Bijlage 3. Ook worden in dit hoofdstuk voorbeelden genoemd die aangeven waar de vragen op zijn gebaseerd. De vragen die zijn opgesteld en de voorbeelden om dit te illustreren zijn in tabellen gezet, om op deze manier het overzicht te bewaren. Na de tabellen worden de kwalitatieve bevindingen gekoppeld aan het theoretische gedeelte, en kort besproken wat ze zouden kunnen betekenen.

In het tweede deel van dit hoofdstuk komen de kwantitatieve resultaten aan bod. Dan zal antwoord worden gegeven op deelvraag 2: *'Hoe verhouden de geconstrueerde frames zich tot elkaar en hoe sterk komen deze in de berichtgeving voor?'*. Ook kan aan de hand van deze resultaten antwoord worden gegeven op deelvraag 3: *'Valt in de periode 1 juli 2013 tot en met 15 maart 2014 een verschuiving waar te nemen in de manier waarop Mees door de media geframed wordt? Verandert het oordeel door de media over haar?'* Tenslotte zal in dat deel van het hoofdstuk ook antwoord worden gegeven op subdeelvraag 2a: *'In hoeverre wijzen de geconstrueerde frames op een mediaschandaal?'* en subdeelvraag 2b: *'In hoeverre blijkt uit de berichtgeving dat Heleen Mees door de media al schuldig is bevonden vóór het einde van het proces, en kunnen we spreken van een 'trial by media'?'.*

Deze antwoorden bij elkaar vormen het antwoord op de onderzoeksvraag. Deze zal in het laatste hoofdstuk worden beantwoord.

4.1 Resultaten kwalitatieve analyse

Door middel van een thematische analyse zijn 32 artikelen uit de gehele dataset onderzocht. Naar aanleiding van de codes die in de teksten zijn gevonden, zijn frames geconstrueerd. Terugkerende thema's die ontdekt zijn in de teksten hebben na het leggen van verbanden tussen de verschillende codes tot een vijftal frames geleid. De codes die het meest veelzeggend waren zijn de framing

devices binnen een tekst: bepaald woordgebruik, formuleringen, metaforen, argumenten en voorbeelden. De vijf frames die naar aanleiding hiervan zijn geconstrueerd beschrijven en beoordelen Heleen Mees en haar vermeende gedrag allen op een andere manier. Bij elk frame zijn vier vragen geformuleerd die leiden tot dit frame en deze meetbaar maken voor de kwantitatieve analyse. De verschillende codes die met elkaar in verband zijn gebracht spreken voornamelijk uit deze vragen. Hoewel ze allemaal anders zijn, wordt bij beantwoording van alle vragen met 'ja' eenzelfde soort oordeel over Mees en haar gedrag geveld. Hier is dus voornamelijk op gelet bij het sorteren en combineren van de codes, met als doel frames te construeren.

Het eerste frame dat is geconstrueerd naar aanleiding van de bevindingen, is het 'normale vrouw frame'. Zoals de naam al zegt wordt Mees bij het gebruik van dit frame als een vrij normale vrouw omschreven, en haar gedrag niet als absurd of extreem bijzonder aangeduid. Het tweede ontdekte frame benadrukt juist wel de aparte kant van haar gedrag en portretteert haar als een obsessieve of doorgedraaide vrouw. Dit frame heeft de naam 'niet normale vrouw frame' gekregen, omdat deze als het tegenovergestelde van het eerste frame kan worden gezien. Het derde frame is het 'meelijwekkende vrouw frame', waarbij Mees de slachtofferrol krijgt toegewezen, al dan niet van haar eigen gedrag. In het vierde frame wordt niet nadrukkelijk het gedrag van Mees besproken of beoordeeld, maar wel haar 'vrouw zijn'. Dit is het 'vrouw-vrouw frame'. Tenslotte is er nog het 'sterke vrouw frame' dat Mees op een meer positieve manier beschrijft. Al deze frames zullen in dit hoofdstuk besproken worden.

Naast deze vijf frames zijn er ook nog twee fenomenen teruggevonden in de berichtgeving, die gebaseerd zijn op de attenderende begrippen uit de theorie. Allereerst het verschijnsel 'trial by media', waarbij iemand in de berichtgeving al als schuldig wordt omschreven voordat hier door een rechter uitspraak over is gedaan (Schouten, 2011). En ook het 'naming and shaming' fenomeen kwam uitgebreid in de onderzochte berichtgeving naar voren. Hierbij wordt iemand met naam en toenaam in de pers genoemd, met de (beschamende) daden erbij, of in ieder geval daden die openlijk worden afgekeurd (Petley, 2013). Ook deze twee fenomenen worden in dit hoofdstuk besproken.

4.1.1. 'Normale vrouw frame'

Het eerste frame dat uit de berichtgeving naar voren is gekomen is het 'normale vrouw frame'. De teksten waaruit dit frame is te herleiden, omschrijven het vermeende stalkgedrag van Mees als geen hele uitzonderlijke zaak. Uit de teksten komt naar voren dat dit anderen ook, of wellicht zelfs iedereen kan overkomen wanneer er sprake is van een gebroken hart of verbroken liefde. Volgens dit frame gebeuren dit soort dingen nu eenmaal in de liefde. Het vermeende gedrag van Mees kan nog wel als bijzonder worden gezien, maar wordt vooral in perspectief geplaatst waardoor duidelijk wordt gemaakt dat zij niet de enige is die zich zo gedraagt of heeft gedragen. Soms wordt ook

benadrukt dat de media nu onterecht of overdreven over haar heen vallen. De artikelen waarin dit frame voorkomt plaatsen het stalken in perspectief door cijfers te noemen die aangeven hoe vaak dit voorkomt, en achtergrondinformatie over stalking te geven. Mees wordt niet gezien als een uitzondering of apart geval, maar eerder als een bekend voorbeeld van gedrag dat vaker voorkomt. Tijdens de kwalitatieve analyse kwam die frame voornamelijk voor in de langere achtergrondartikelen die informatie geven over stalken in het algemeen, naar aanleiding van de zaak van Heleen Mees. Vooral deze langere artikelen geven meer inzicht in waarom een stalker tot zulk gedrag kan overgaan, door bijvoorbeeld voormalige stalkers aan het woord te laten. Hierdoor wordt een zekere vorm van begrip voor de situatie van Mees gecreëerd. Maar zoals in het tweede onderstaande voorbeeld te lezen is vindt ook het tegenovergestelde plaats, namelijk slachtoffers aan het woord laten om zo de impact van het gedrag te tonen. Hoewel het gedrag van Mees dan zeker negatief wordt belicht, omdat indirect getoond wordt wat dit eventueel voor (emotionele) gevolgen zou kunnen hebben voor Buiten, wordt alsnog getoond dat er meer mensen zijn die zich zo als Mees (hebben) gedragen en maakt dit haar gedrag dus minder uitzonderlijk.

Ook werd in sommige teksten besproken hoe gemakkelijk het tegenwoordig is om iemand te stalken, of je gestalkt te voelen. Het gemak waarmee je iemand veel berichten kunt sturen wordt duidelijk gemaakt. Het hoeft dus niet heel veel moeite te kosten om iemand te stalken, waardoor eventuele drempels om tot dit gedrag over te gaan minder hoog zijn. Ook spreekt dit het klassieke beeld van een stalker tegen; iemand die een ander op straat volgt, voor zijn of haar deur opwacht, en vooral in levende lijven tot stalking overgaat. Vrijwel iedereen is tegenwoordig bekend met mailen, sms'en en berichten sturen via sociale media, waardoor lezers zich kunnen inbeelden hoe makkelijk het is om iemand te stalken en zij er zelf wellicht ook toe in staat zouden zijn.

Om dit frame te meten zijn vier vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Frame 1	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Wordt benoemd dat het vermeende gedrag van Heleen Mees vaker voorkomt in de liefde, of wanneer een liefde (onverwachts) beëindigd wordt?	<i>'Maar in de liefde, en zeker bij een afwijzing, is niets vreemd.'</i> (De Telegraaf, 04-07-2013)
2	Worden er vergelijkbare (stalking)zaken genoemd?	<i>'Donderdag hoort Heleen Mees in de VS of ze zich volgens de rechter schuldig heeft gemaakt aan stalking. In 2012 behandelde de rechter in Amsterdam 52 zaken van stalking. De impact ervan</i>

		<i>is groot. Drie Amsterdamse slachtoffers aan het woord.'</i> (Het Parool, 19-10-2013)
3	Worden er feiten en cijfers gegeven over stalking in het algemeen (in de VS of in Nederland?)	<i>'Het aantal gevallen van stalking dat bij de politie wordt aangegeven, schommelt volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) sinds 2008 tussen de 3.000 en de 3.500 per jaar. In combinatie met bedreiging komt stalking veel vaker voor, ongeveer 37.000 keer per jaar.'</i> (Reformatorisch Dagblad, 17-08-2013)
4	Wordt benoemd hoe makkelijk het is om tegenwoordig iemand te stalken of je gestalkt te voelen?	<i>'Alle soorten mensen kunnen zich bedweldmd door liefde schuldig maken aan het stalken van een ex, stelt Ross. Via sms, email, LinkedIn, Facebook en Twitter is een ex makkelijk lastig te vallen.'</i> (Reformatorisch Dagblad, 17-08-2013)

Het 'Normale vrouw frame' is van alle gevonden frames het frame dat het gedrag van Mees het minst veroordeeld. Haar gedrag kan nog steeds openlijk worden afgekeurd, maar door haar gedrag in perspectief te plaatsen en daarmee te relativieren is er in deze teksten minder sprake van een schandaal. Daarvoor moet het immers om een uitzonderlijk geval gaan, terwijl in deze teksten juist wordt benadrukt dat het gedrag van Mees wellicht niet zo uitzonderlijk is als we in eerste instantie denken. Ook wordt er minder aan naming and shaming (Petley, 2013) gedaan dan in een aantal andere frames. Hoewel de teksten nog steeds weinig positief over Mees zullen zijn, geeft het wel aan dat zij zeker niet de enige is, wat haar gedrag minder beschamend maakt. Dit frame hangt wel sterk naar trial by media. Door aan te geven dat stalking vaker voorkomt in de liefde, soortgelijke zaken te noemen, algemene feiten en cijfers over stalken te geven en aan te geven hoe makkelijk je iemand kunt stalken, wordt sterk de suggestie gewekt dat Mees inderdaad een stalker is. Zij is immers de aanleiding tot het schrijven van deze teksten, die duidelijk over stalking gaan. Er zijn geen teksten gevonden waarin bijvoorbeeld aan bod komt wat de gevolgen zijn wanneer je ten onrechte van stalking wordt beschuldigd. Dit duidt erop dat de makers van deze teksten er ook vanuit gaan dat Mees schuldig zal worden bevonden en inderdaad een stalker is.

4.1.2. 'Niet normale vrouw frame'

Dit frame is ontdekt in teksten waarbij voornamelijk negatief over het gedrag van Heleen Mees wordt geschreven. Ze wordt omschreven als een vrouw die obsessief met Buiten bezig was en het uitgaan van de relatie met hem niet kon verkroppen. In de artikelen worden onder andere

voorbeelden uit het verleden genoemd die overeen komen met dit beeld en daardoor een beeld oproepen van een vrouw die niet helemaal goed is. Buiter wordt geportretteerd als iemand die het slachtoffer is geworden van een vrouw met een obsessief en zeker niet normaal karakter. Ook wordt de nadruk gelegd op het gedrag van Mees, en dat van Buiter grotendeels buiten beschouwing gelaten (onder andere het feit dat hij als getrouwde man een affaire had en dus vreemd ging)

Uit de literatuur is gebleken dat feministische vrouwen vaker dan 'normale' vrouwen worden gedemoniseerd en tien keer zo vaak in verband gebracht worden met woorden als 'jerks', 'bitches', 'radical', en 'bad' (Lind & Salo, 2002). Dit zijn allemaal negatieve termen. Hoewel we natuurlijk niet kunnen weten hoe Mees in deze situatie was omschreven als zij niet feministisch was geweest, is uit het kwalitatieve onderzoek ook gebleven dat er vaak een link wordt gelegd met hoe tegenstrijdig haar gedrag is in vergelijking met haar feministische idealen.

Zo wordt in een groot aantal artikelen dat kwalitatief is onderzocht niet gesproken over mails en smsjes die Mees naar Buiter gestuurd zou hebben, maar worden de woorden 'verstuurd' en 'verzonden' vervangen door woorden waar een oordeel en een negatieve bijklank uit spreekt. Door meer heftige en beeldendere termen te gebruiken komt de hoeveelheid mails nog meer over alsof deze werden verstuurd met negatieve intenties. Als je bedenkt dat deze mails over een tijdsbestek van minimaal twee jaar gestuurd zijn, en Buiter hier regelmatig op gereageerd blijkt te hebben, is de hoeveelheid echter helemaal niet zo absurd hoog. Toch wordt dit door middel van dit soort taalgebruik wel gesuggereerd. Er spreekt ook een duidelijke afkeuring van haar gedrag uit deze bewoording.

Hoewel in veel artikelen de suggestie wordt gewekt dat Mees zich niet normaal gedraagt, wordt dit ook regelmatig letterlijk benoemd door termen als 'bestookt' of 'terroriseert' te gebruiken. Ze wordt ook al (knetter)gek omschreven, gevaarlijk, doorgedraaid of obsessief. Haar gedrag wordt letterlijk benoemd en veroordeeld, op een zeer negatieve manier. In combinatie hiermee werd soms ook het seksleven van Mees besproken. Door dit te benoemen wordt het beeld van Mees als een hardwerkende, serieuze zakenvrouw ondermijnt. De veronderstelling wordt gewekt dat zij voorheen een meer brave vrouw was die er nu een wild seksleven op nahoudt. Door termen als 'de ketenen los' te gebruiken wordt hier nog extra de nadruk op gelegd. En hoewel er geen duidelijk bewijs voor is, zou de Volkskrant ontdekt hebben dat Mees eerder iemand gestalkt zou hebben. Door dit te noemen in de artikelen wordt het gedrag van Mees niet als een eenmalige actie gezien, maar als iets wat zij vaker heeft gedaan en dus een terugkerend probleem binnen haar (liefdes)leven is. Dit versterkt het gevoel dat zij niet normaal is en wellicht zelfs hulp nodig heeft. Ook wordt het idee gewekt dat mannen die een verhouding of relatie met haar aangaan niet veilig zijn voor de eventuele gevolgen hiervan.

Om dit frame te meten zijn vier vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Frame 2	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Worden er in plaats van 'mails/sms gestuurd' woorden gebruikt als 'bestookt, belaagd, geterroriseerd, lawine van mails' etc.?	<i>'Mees accepteerde de afwijzing niet en bombardeerde hem vanaf dat moment met meer dan duizend e-mails.'</i> (De Volkskrant, 04-07-2013)
2	Wordt er gesproken over de eerdere affaire waarin ze een man ook lastig bleef vallen tot ze een contactverbod kreeg opgelegd?	<i>'Volgens De Volkskrant is het niet voor het eerst dat Mees een ex-geliefde heeft geterroriseerd. Toen ze nog op het ministerie van Financiën in Den Haag werkte, zou ze een relatie hebben gekregen met een gehuwde wethouder van die stad. Nadat hij de relatie verbrak, was er volgens de krant een aanklacht voor nodig om haar bij hem vandaan te houden.'</i> (Algemeen Dagblad, 05-07-2013)
3	Wordt Mees als een losbandig type omschreven op het gebied van liefde/seks?	<i>'Ook op het terrein van seks gingen de ketenen los'</i> (De Volkskrant, 04-07-2013)
4	Wordt Mees als niet normaal omschreven qua gedrag?	<i>'Mensen waarschuwden mij uit haar buurt te blijven, zij is een gevaarlijke vrouw, in de zin van knettergek. Waar zij is, is herrie, ze is één grote schreeuw om aandacht.'</i> (De Telegraaf, 04-07-2013).

Uit de teksten waarin dit frame voorkomt, spreekt een duidelijke afkeuring van het gedrag van Mees. Met haar gedrag zou Mees een (veronderstelde) normovertreding hebben begaan, wat duidt op een schandaal (Lull & Hinerman, 1997). Hiermee wordt duidelijk ook aan naming and shaming gedaan. De naam van Mees wordt gekoppeld aan allerlei negatieve berichten over haar gedrag, waardoor zij publiekelijk ten schande wordt gemaakt. Hoewel ook in deze teksten niet letterlijk genoemd hoeft te worden dat Mees schuldig is aan stalking, wordt de suggestie wel sterk gewekt. Daardoor kan er bij dit frame ook gesproken worden van trial by media. Niet alleen wordt zij schuldig geacht aan stalking, maar ook aan het simpelweg 'niet normaal zijn'.

4.1.3. 'Meelijwekkende vrouw frame'

Dit frame omschrijft Mees als een vrouw die alleen en eenzaam is en weinig vrienden om zich heen heeft. Ze wordt soms omschreven als iemand die voorheen sterk en onafhankelijk overkwam, maar er wordt vooral benadrukt dat ze nu een gevallen vrouw is, gebroken, zielig, eenzaam, etc. Er wordt een beeld gecreëerd dat zowel medelijden als leedvermaak kan oproepen, door haar op een zielige manier te omschrijven en te benadrukken dat zij aan de kant is gezet door Buiten. Het feit dat zij haar borgsom niet zelf kon betalen, en er niemand uit haar omgeving was die dit heeft gedaan, roept evenals een eenzaam beeld op. Dat een onbekende man, een loodgieter nog wel, haar borgsom van 5.000 dollar heeft betaald draagt niet echt bij aan haar reputatie van een sterke, onafhankelijke vrouw, maar breekt deze eerder nog verder af. Uit de artikelen die kwalitatief zijn geanalyseerd klonk hierover een duidelijke verontwaardiging door. Hij wordt soms zelfs gezien als 'haar redder in nood'. Een feminist als Mees die bevrijd moet worden door een onbekende loodgieter, ook dit kan vooral als meelijwekkend worden gezien.

Uit de literatuur is gebleken dat feministen over het algemeen minder vaak als slachtoffers worden geportretteerd dan 'normale' vrouwen, en juist vaker als vrouwen die 'agency' hebben (Lind & Salo, 2002). Dit zou in het geval van Mees betekenen dat doordat zij feminist is er in de berichtgeving minder vaak gebruik wordt gemaakt van het 'meelijwekkende vrouw frame' dan wanneer zij geen feminist was geweest. Dit is uiteraard niet te bewijzen, maar doet wel voorspellen dat dit frame relatief weinig voor zal komen in de gehele berichtgeving over haar. Doordat feministische vrouwen als Mees meer 'agency' hebben zou haar gedrag ook kunnen worden omschreven alsof zij dit meer bewust heeft gedaan, en echt zelf gekozen heeft voor dit gedrag.

Om dit frame te meten zijn vier vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Frame 3	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Wordt Mees omschreven op een manier die haar zielig of zwak doet overkomen, of als iemand die voorheen sterk overkwam maar nu door de mand valt of een verliezer is?	<i>'Toen kwam de stalkingszaak en bleek ze helemaal niet zo sterk, zelfstandig en onafhankelijk als ze zelf luidkeels had uitgedragen.'</i> (Algemeen Dagblad, 12-03-2014)
2	Wordt benoemd dat Buiten Mees heeft afgedankt of afgewezen?	<i>'Zo heb je een gepassioneerde affaire met topeconoom Willem Buiten, en zo ben je de afgewezen geliefde.'</i> (Trouw, 08-07-2013)
3	Wordt Mees eenzaam of iemand	<i>'De grote schare aan vrienden en steunbetuigers is</i>

	met weinig vrienden (in New York of Nederland) genoemd?	<i>afgehaakt, hoe hard La Mees ook probeert terug te meppen richting haar ex-lover Willem Bouter, in haar onschuld lijkt niemand nog te geloven.'</i> (Telegraaf, 24-10-2013)
4	Wordt de loodgieter die haar borg heeft betaald omschreven alsof hij Mees heeft bevrijdt uit de gevangenis omdat zij dit zelf niet kon, of niemand anders het kon/wilde?	<i>'Loodgieter Alfonso uit Brooklyn zat de krant te lezen op de wc en werd emotioneel. "Ze noemen haar een stalker zonder vrienden. Dat raakt me. God zei dat ik iets moest doen voor deze vrouw.'</i> (Het Parool, 06-07-2014)

In de teksten waarin sprake is van het 'meelijwekkende vrouw frame' wordt zeker aan naming and shaming gedaan, hoewel dit op een andere manier is dan bij de hierboven omschreven frames. Mees heeft altijd de reputatie van een sterke, zelfstandige vrouw gehad, en dat beeld wordt nu omver gehaald door haar als slachtoffer te portretteren. Iets wat in vergelijking met haar eerdere reputatie zeker als beschamend kan worden gezien. Over de vraag of Mees schuldig is aan stalking, wordt door dit frame niet echt uitspraak gedaan. Dit geldt ook voor de vraag of we kunnen spreken van een schandaal; dit frame doet daar geen duidelijke uitspraak over.

4.1.4. 'Vrouw-vrouw frame'

Dit frame benadrukt dat Mees een vrouw is. Er wordt op een manier over haar geschreven die hoogstwaarschijnlijk niet hetzelfde zal zijn als zij een man was geweest. Ondermeer door te benoemen wat voor kleding en accessoires zij draagt tijdens haar bezoeken aan de rechtbank of een andere verschijning in het openbaar, evenals haar verdere uiterlijk aan de hand van haar en/of make-up. Zoals uit de theorie naar voren kwam kunnen dit soort omschrijvingen worden gezien als triviale zaken, iets wat vaker voorkomt in nieuwsberichten die gaan over vrouwen dan over mannen (Bernstein, 2002; Fountaine & McGregor, 2002). In de kwalitatief onderzochte berichtgeving, wordt wanneer er over haar kleding wordt gesproken, ook altijd benoemd dat deze zeer stijlvol was en zij dure merken of kleding afkomstig uit dure winkels droeg. Daarnaast wordt soms letterlijk benoemd dat zij een vrouw is die een 'mannenmisdad' heeft begaan of wordt verdacht van een 'mannenmisdad'. Onder andere door te benadrukken dat vrouwen zelden de stalker zijn, maar meestal juist worden gestalkt.

Haar vrouw-zijn wordt ook benoemd door termen te gebruiken die duidelijk alleen voor vrouwen gebruikt (kunnen) worden, en ook nog eens haar vrouwelijkheid benadrukken. Een man zal hoogstwaarschijnlijk nooit iets in de trant van 'economiebabe' genoemd worden. En ook van de term

'powerfeminist', een beschrijving die een aantal keer terugkwam in de kwalitatief onderzochte artikelen, is eigenlijk geen mannelijke variant.

Om dit frame te meten zijn vier vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Frame 4	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Wordt genoemd dat stalkers veel minder vaak vrouwen dan mannen zijn, of wordt stalken een mannendaad genoemd?	<i>'Stalking is nogal een mannenmisdad. Van de daders is tachtig tot negentig procent vent'</i> (Trouw, 08-07-2013)
2	Wordt de kleding van Mees besproken?	<i>'Strakke offwhite trui, zwarte cirkelrok op modieuze midi-lengte, en natuurlijk die onbetaalbare klassieke tas waarvan het logo zelfs de grootste modeleek niet kon ontgaan.'</i> (Algemeen Dagblad, 12-03-2014)
3	Wordt het uiterlijk van Mees besproken aan de hand van haar make-up en/of kapsel?	<i>'Ze draagt geen make-up'</i> (Het Parool, 06-07-2013)
4	Wordt het vrouw zijn van Mees letterlijk benoemd (door haar bijvoorbeeld vrouwelijke econome te noemen, powerfeministe etc.)?	<i>'Heleen Mees werd in een nieuwsbron omschreven als een 'economiebabe', maar de meeste mensen zullen haar kennen 'als die vrouw die wel eens bij Pauw & Witteman zit en net zo vreemd praat als Neelie Kroes.'</i> (De Volkskrant, 06-07-2013)

Het 'vrouw-vrouw frame' geeft op het eerste gezicht weinig tot geen antwoorden op de vraag of er in de teksten aan trial by media of naming and shaming wordt gedaan, of dat we kunnen spreken van een schandaal. Toch was het een frame dat duidelijk terugkwam uit de kwalitatieve analyse en niet genegeerd kon blijven. Het zegt niet direct iets over hoe de media oordelen over het gedrag van Mees, maar wel over hoe zij wordt omschreven. Beargumenteerd kan worden dat, omdat Mees niet op deze manier in de pers had verschenen wanneer zij een man was geweest, er wel degelijk aan naming and shaming wordt gedaan en er sprake is van een schandaal. Het lijkt er immers op dat Mees juist (nog meer) wordt veroordeeld voor dit gedrag omdat zij een vrouw is met feministische idealen. Ook door te benadrukken dat zij als vrouwelijke stalker een nóg grotere uitzondering is, kunnen we spreken van naming and shaming en een schandaal omdat haar (uitzonderlijke) gedrag nadrukkelijk wordt veroordeeld. En door te spreken over hoe vaak stalkers

mannen en vrouwen zijn, wordt de suggestie gewekt dat Mees Buiten daadwerkelijk heeft gestalkt en dus schuldig is, wat duidt op trial by media.

4.1.5. 'Sterke vrouw frame'

Dit is het vijfde en tevens laatste frame dat uit de berichtgeving naar voren kwam. Bij het gebruik van dit frame wordt Mees gezien als een sterke vrouw die misschien zelfs nog sterker uit deze 'strijd' zal komen. Ook wel als overwinnaar. Haar successen op carrièregebied worden uitgebreider besproken dan normaliter het geval is. Niet alleen haar beroep wordt genoemd (bijvoorbeeld econome of publiciste), maar er wordt vooral benadrukt dat zij doceerde of onderzoek deed aan grote universiteiten, columns schreef voor landelijke en internationale dagbladen of dat zij oprichter was van Women on Top. Er wordt een beeld geschetst van een (voorheen) zeer succesvolle vrouw. Hoewel dit in een deel van de berichtgeving ook zal gebeuren om aan te duiden 'hoe groot/diep' de val van Mees is, is het alsnog positieve informatie die aangeeft dat zij een sterke, succesvolle vrouw is, of in ieder geval is geweest.

Daarnaast worden er krachttermen gebruikt als 'Mees slaat terug', 'Mees triomfeert', of dat zij wraak zal nemen. Buiten wordt geportretteerd als een verliezer en leugenaar, die zelf juist diegene was die fout zat. Dit door bijvoorbeeld te benadrukken dat hij zelf contact met Mees zocht, of dat hij het nog zwaar gaat krijgen nu Mees hem en zijn werkgever gaat aanklagen.

Dit frame komt enigszins overeen met het conflictframe van Semetko & Valkenburg (2000) omdat het conflict tussen twee individuen hier nog meer benadrukt wordt dan in de andere frames. Dit is een veelvoorkomend frame dat voorkomt in berichtgeving over allerlei verschillende soorten onderwerpen (Semetko & Valkenburg, 2000). Omdat het hier om een *issue specific frame* gaat, is deze wel op verschillende punten anders dan het conflict frame.

Om dit frame te meten zijn vier vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Frame 5	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Worden er krachttermen gebruikt als 'Mees slaat terug', 'Mees triomfeert', of benadrukt dat zij wraak zal nemen op Buiten en zijn werkgever, etc.?	<i>'Mees sloopt Buiten, zoals Buiten Mees had willen slopen.'</i> (De Volkskrant, 13-03-2014)
2	Wordt besproken dat Mees na de stalkingszaak hier waarschijnlijk sterker uit zal komen	<i>"Al die tijd sprak ze geen woord. (Geen wonder trouwens. Ze spaart haar woorden voor de sappige autobiografie die de gederfde inkomsten goed moet</i>

	(bijvoorbeeld doordat zij nu bekender is dankzij alle media-aandacht, of dat zij een boek gaat uitgeven)?	<i>maken).</i> ' (Algemeen Dagblad, 12-03-2014)
3	Worden de successen van Mees in het verleden vrij uitgebreid besproken?	<i>"Mevrouw Mees kwam zelf naar New York en bouwde daar een indrukwekkende carrière op. Ze was zelfs professor aan een topuniversiteit"</i> (RTL Nieuws, 10-03-2014)
4	Wordt Buiten als een verliezer, leugenaar en/of diegene die fout zit in deze zaak, aangeduid (door negatief over zijn gedrag, persoonlijkheid en/of aanklachten te spreken)?	<i>'Buiten maakte het volgens de raadlieden van Mees zelfs zo bont dat hij tijdens een familievakantie van de Buiters in augustus 2011 op het Amerikaanse eiland Martha's Vineyard in een hotel dichtbij met Mees afsprak, zo schrijven de juristen van Mees. Ook is te lezen dat Buiten zijn minnares in mei 2012 meldde te gaan scheiden van zijn vrouw en dat hij vanuit Londen alleen naar New York zou verhuizen om daar ook te gaan wonen. Iets wat hij een maand later weer introk.'</i> (De Telegraaf, 12-03-2014)

Waar Mees in het merendeel van de hiervoor besproken frames voornamelijk negatief voorkomt en haar gedrag wordt afgekeurd, spreekt dit laatste frame een stuk positiever over haar. Er wordt hierdoor een stuk minder sterk aan naming and shaming gedaan. Over de vraag of er aan trial by media wordt gedaan is het lastiger om een eenduidig oordeel te vellen, omdat er niet echt uitspraak wordt gedaan over de schuldvraag (met uitzondering van de eerste vraag). De teksten waarin dit frame voorkomt herstellen de oude reputatie van Mees, als succesvolle en sterke vrouw, weer enigszins.

4.1.6 Beantwoording deelvraag 1

De hierboven geformuleerde frames vormen het antwoord op deelvraag 1: 'Welke frames zijn te construeren aan de hand van de berichtgeving over Heleen Mees tussen 1 juli 2013 en 15 maart 2014?'. Nog even allemaal achter elkaar zijn dit de volgende vijf frames: het 'Normale vrouw frame', het 'Niet normale vrouw frame', het 'Meelijwekkende vrouw frame', het 'Vrouw-vrouw frame' en het 'Sterke vrouw frame'.

4.1.7 Trial by media

Zoals uit de literatuur duidelijk is geworden, wordt van trial by media gesproken wanneer iemand door de pers en door de publieke opinie al als schuldig wordt beschouwd voordat diegene terecht is veroordeeld door een rechter (Schouten, 2011). Dit onderzoek richt zich enkel op de berichtgeving in de pers, en niet op de publieke opinie. Hoewel wel betoogd zou kunnen worden dat de publieke opinie ook naar voren komt in de columns en opiniestukken die zijn onderzocht. Daarnaast wordt de publieke opinie natuurlijk voor een groot deel gevormd door wat mensen in de pers lezen, doordat zij hier hun mening/opinie op baseren. Omdat er in de teksten op verschillende manieren wordt aangegeven dat Mees al als schuldig wordt gezien, is gekozen voor een allesomvattende vraag.

Trial by media	Vraag	Voorbeeld uit artikelen
	Wordt er in de berichtgeving over Mees gesproken alsof zij Buiter daadwerkelijk gestalkt heeft?	<i>Heleen Mees is in New York gearresteerd nadat ze haar ex-geliefde, top-econoom Willem Buiter, twee jaar heeft belaagd met mails.</i> (De Volkskrant, 04-07-2013).

Aanklachten die nog onderzocht moeten worden, worden al gepresenteerd als feiten. Zoals in bovenstaand voorbeeld de verstuurde mails. Feitelijk is zij nog verdachte, maar dit wordt in de berichtgeving vaak buiten beschouwing gelaten, of wel formeel vermeld maar de rest van het artikel gaat dan alsnog over haar als stalker.

Bovenstaand voorbeeld is afkomstig uit een tekst met als kop '*Dwars, eigenzinnig en nu ook stalker*'. In de kop bestaat er duidelijk geen twijfel over de vraag óf Mees Buiter wellicht heeft gestalkt. Ze is al een stalker. En ook het voorbeeld uit de tekst van het artikel spreekt er van dat zij Buiter twee jaar heeft belaagd met mails, en niet 'zou hebben belaagd met mails', of 'wordt verdacht van het twee jaar lang belagen met mails' o.i.d. Hierdoor wordt een beeld gecreëerd van Mees alsof zij sowieso schuldig is aan stalking, enkel op basis van een arrestatie. Nu, na afloop van de rechtszaak, weten we daarnaast ook dat de rechter geen uitspraak heeft gedaan over de schuldvraag, dus is het ook niet bewezen of Mees een stalker is en de media uiteindelijk gelijk hebben gehad.

Uit de literatuur is gebleken dat een trial by media zeer schadelijk kan zijn voor de reputatie van de verdachte (Battaglia, 2012). Wanneer uit de kwantitatieve analyse blijkt dat Mees in een groot deel van de berichtgeving al als schuldig wordt omschreven, heeft dit waarschijnlijk dus grote gevolgen voor haar reputatie en carrière.

4.1.8 Beantwoording deelvraag 2b

Door te meten hoe vaak 'ja' wordt geantwoord op de vraag die geformuleerd is bij dit fenomeen in de gehele berichtgeving over Heleen Mees, kan antwoord worden gegeven op subdeelvraag 2b: *'In hoeverre blijkt uit de berichtgeving dat Heleen Mees door de media al schuldig is bevonden vóór het einde van het proces, en kunnen we spreken van een 'trial by media'?*. Hier zal antwoord op worden gegeven in het volgende deel van dit hoofdstuk waarin de kwalitatieve resultaten besproken worden.

4.1.9 Naming and shaming

Zoals in het theoretisch kader naar voren is gekomen, is het journalistiek gebruikelijk om bij verdachten niet aan volledige naamsvermelding te doen maar enkel zijn of haar voornaam en/of initialen te publiceren. Dit om de privacy van de verdachte te beschermen; er is immers nog niet bewezen dat hij of zij de strafbare feiten ook gepleegd heeft.

In deze zaak was het nieuws niet dat een Nederlander iemand wellicht gestalkt zou hebben, maar dat juist Heleen Mees dit gedaan zou hebben. De naamsvermelding speelt dus een grote rol in de berichtgeving; zonder deze naam zou het een stuk minder groot, of wellicht wel geen nieuws zijn geweest. Daarom is het zinloos om te onderzoeken of Mees met haar gehele naam wordt genoemd in de berichtgeving, dit is namelijk altijd het geval. Daarom is ervoor gekozen om de publicatie van de naam van Mees in de kop van het artikel te onderzoeken. Door de naam van Heleen Mees in de kop van het artikel te gebruiken, wordt er nog meer aandacht voor de zaak gegenereerd dan wanneer deze alleen in het artikel genoemd zou worden. De kop is immers het deel van het artikel waarop veel lezers hun keus baseren om het artikel wel of niet te lezen. Daarnaast wordt haar naam hierdoor nog meer in verband gebracht met de rechtszaak of het stalken. Dit wordt nog meer versterkt als naast de naam ook letterlijk het strafbare feit waarvan Mees verdacht wordt, wordt genoemd in de kop.

Het noemen van haar naam of stalking in de kop, gaat voornamelijk over 'naming'. In een deel van de kwalitatief onderzochte teksten worden ook beschamende details naar buiten gebracht, zonder zeker te weten of deze echt waar zijn. Hier is duidelijk sprake van 'shaming'. Het doel is immers om Mees te beschamen, of op zijn minst een oordeel te vellen waardoor zij zich beschaamt voelt. Dit is precies wat volgens Petley (2013) de term 'naming and shaming' inhoudt en wordt door hem als een vorm van informeel straffen gezien.

Om dit frame te meten zijn drie vragen geformuleerd die op de bovenstaande omschrijving duiden. Deze vragen, en de voorbeelden uit de onderzochten teksten, luiden als volgt;

Naming shaming	Vragen	Voorbeelden uit artikelen
1	Wordt de voor- en/of achternaam van Heleen Mees in de kop genoemd?	<i>'Rechtszaak Heleen Mees begint in maart'</i> (Spits, 10-01-2014)
2	Wordt zowel de naam als het strafbare feit (stalking) in de kop genoemd?	<i>Kop: 'Heleen Mees opgepakt voor stalken Citigroup-hoofdeconoom Willem Buiten'</i> (Het Financieele Dagblad, 04-07-2013)
3	Worden (privé/genante) details uit de berichten van Mees naar Buiten genoemd (inhoud van de mails/berichten, vaak over seksuele toespelingen en foto's)?	<i>'De 44-jarige powerfeministe werd opgepakt nadat ze haar ex-geliefde Willem Buiten stalkte met duizend mails. Berichten die pikante teksten bevatten als: zal ik je ballen likken en foto's van een masturberende Heleen Mees. Ook spreekt ze de hoop uit dat zijn vliegtuig neer zal storten en stuurt ze hem afbeeldingen van dode vogels.'</i> (De Telegraaf, 04-07-2013)

Door te meten hoe vaak deze drie vragen positief beantwoord worden in de gehele berichtgeving over Heleen Mees, kan ondermeer antwoord worden gegeven op subdeelvraag 2a: *'In hoeverre wijzen de geconstueerde frames op een mediaschandaal?'* Hoewel hier niet echt sprake is van een frame, maar meer van een fenomeen, hangt naming and shaming erg samen met mediaschandalen. Bij beiden gaat het immers om het publiekelijk afkeuren van bepaald immoreel geacht gedrag. Hoe vaker en sterker er aan naming and shaming wordt gedaan, hoe meer we kunnen spreken van een mediaschandaal. Ook geeft het antwoord op de hoofdvraag, omdat er duidelijk een negatief en afkeurend oordeel wordt geveld over het gedrag van Mees.

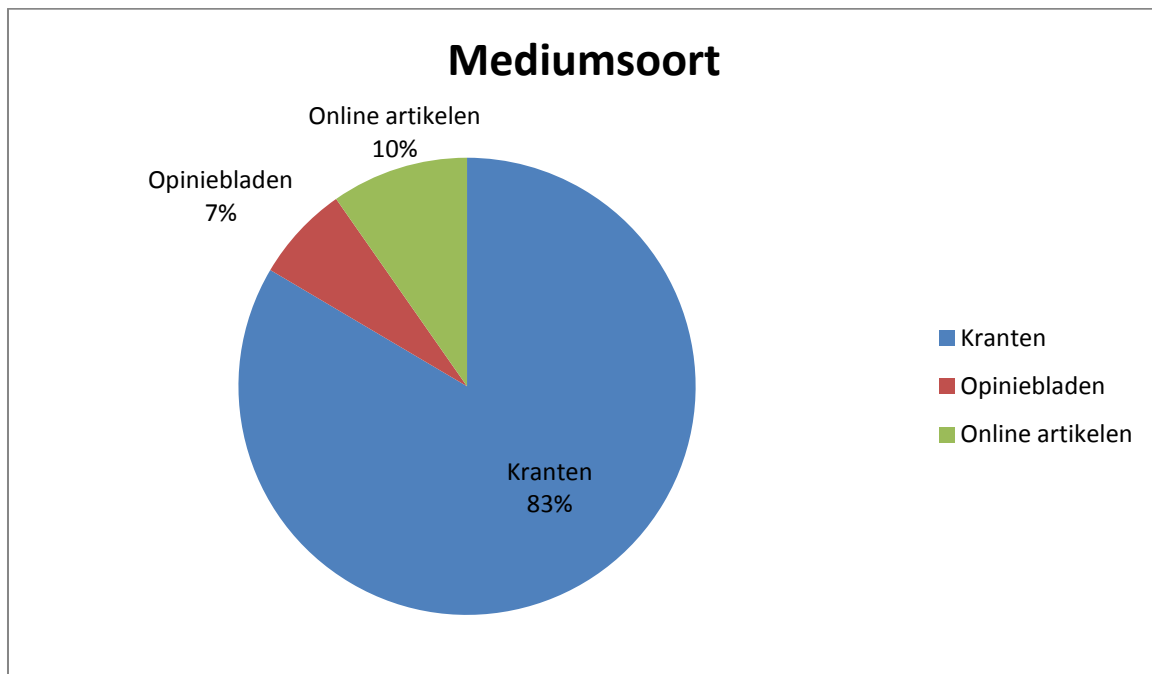
De hierboven omschreven frames en fenomenen die door middel van een kwalitatieve inhoudsanalyse zijn gevonden in een deel van de berichtgeving, vormen de kwalitatieve resultaten van dit onderzoek. Het volgende deelhoofdstuk zal de kwantitatieve resultaten behandelen.

4.2 Resultaten kwantitatieve analyse

In het vorige deelhoofdstuk is beschreven welke frames naar aanleiding van de berichtgeving zijn geconstrueerd, waarmee antwoord is gegeven op deelvraag 1. Door middel van de vragen die hierbij zijn geformuleerd is het mogelijk gemaakt om deze frames meetbaar te maken, en te testen over de gehele dataset van 206 artikelen. Hier zijn verschillende resultaten uitgekomen die de overige (sub)deelvragen kunnen beantwoorden. Vervolgens wordt in het laatste hoofdstuk antwoord gegeven op de onderzoeksvraag.

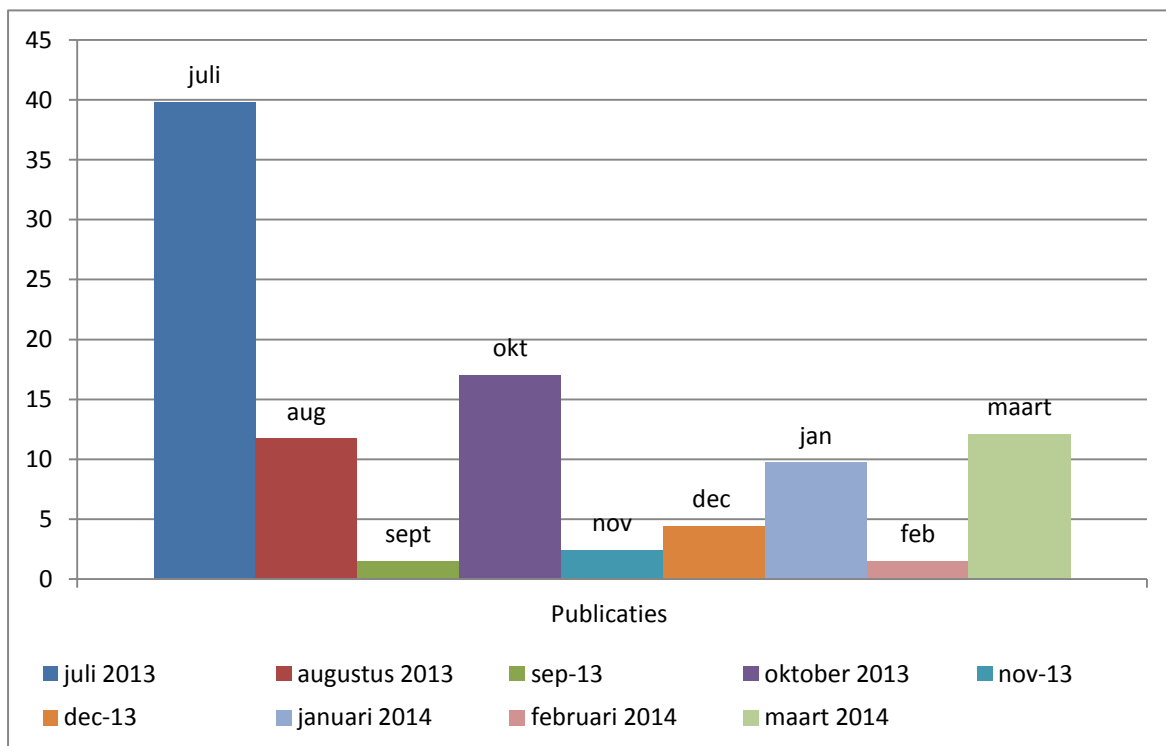
4.2.1. Algemene resultaten

Allereerst zal een aantal algemene resultaten worden besproken. Deze resultaten geven een goed beeld van de berichtgeving over Heleen Mees ten tijden van de stalkingzaak.

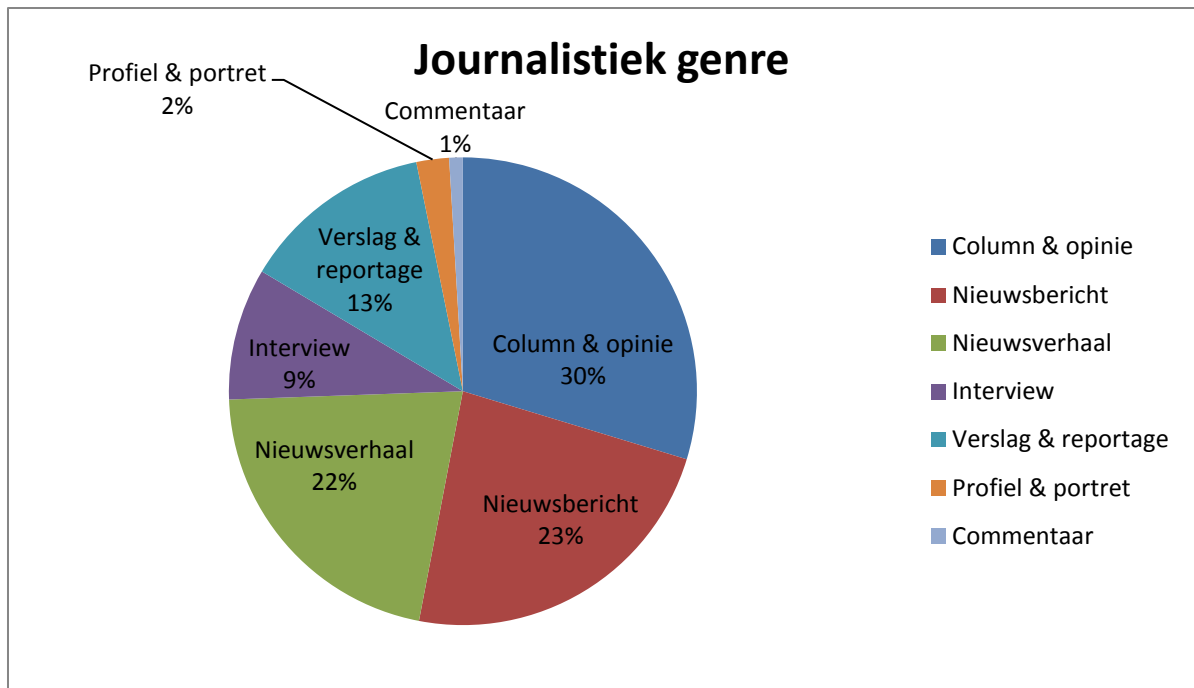
Figuur 1 Mediumsoort

De 206 artikelen die op kwantitatieve wijze zijn geanalyseerd, zijn alle artikelen die over Heleen Mees zijn verschenen tussen 1 juli 2013 en 15 maart 2014 in de landelijke dagbladen en opiniebladen. Om de online berichtgeving te onderzoeken is gekozen enkel de artikelen te onderzoeken op de websites van NOS en RTL Nieuws, die meer informatie bevatten dan slechts een persbureau-bericht. Dit heeft tot een verhouding geleid die in bovenstaande Figuur 1 te zien is.

Figuur 2 Verdeling publicaties over onderzoeksperiode

In bovenstaande tabel is de zien hoe de berichtgeving is verdeeld over de onderzoeksperioden. Hierbij moet rekening worden gehouden dat de maand maart maar tot 15 maart liep, en alle andere maanden wel de volledige maand besloegen. Er is een duidelijke piek te zien in juli, toen Mees werd gearresteerd en de berichtgeving over deze zaak op gang kwam. Vervolgens zijn er pieken in oktober, januari en maart; dit zijn de maanden waarin Mees voor de rechter moest verschijnen. De maanden waarin zij niet voor de rechter hoefde te verschijnen werd en ook duidelijk een stuk minder over haar geschreven in de pers.

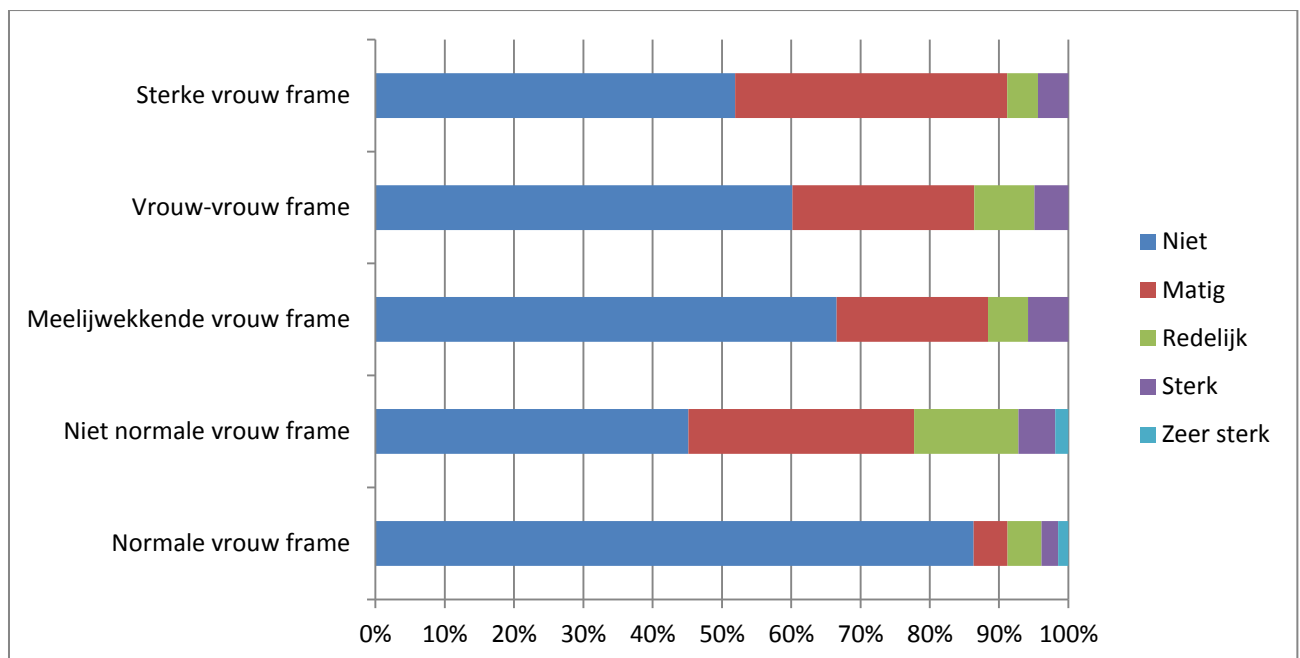
Figuur 3 Journalistiek genre

In de bovenstaande tabel 'Journalistiek genre' is te zien hoe de berichtgeving is verdeeld over de verschillende soorten artikelen. Opvallend is dat het grootste deel, een derde van de berichtgeving, bestaat uit columns en opiniërende artikelen. Hieruit kunnen we opmaken dat dit onderwerp erg aansprak bij 'de mensen met een mening' in Nederland. Wellicht omdat vele van hen ook een zekere bekendheid genieten en zich daardoor beter kunnen indenken hoe het is om zo in de publiciteit te verschijnen. Daarnaast valt hieruit op te maken dat het om een zaak gaat waar veel mensen gemakkelijk, of graag, een mening over vormen, iets wat columnisten doorgaans immers doen.

Ongeveer de helft van de berichtgeving bestaat uit nieuwsberichten en de iets langere variant hiervan; nieuwsverhalen. Er zijn niet veel zeer lange artikelen geschreven over deze zaak, het gemiddelde aantal woorden van alle onderzochte artikelen is 499 woorden. Dat zo'n 13% van de berichtgeving uit verslagen of reportages bestaat, komt voornamelijk door de rechtbankverslagen die geschreven zijn over deze zaak op de dagen van en na de verschillende zittingen. 9% van alle artikelen zijn interviews. Hier moet bij gezegd worden dat dit geen interviews met Heleen Mees zelf betreft. Wel is Willem Buiter door NRC Handelsblad geïnterviewd over een aantal economische kwesties. Zelf wilde hij niet ingaan op de rechtszaak of Heleen Mees, maar er werd wel informatie over gegeven in het artikel. De overige artikelen gingen vaak hoofdzakelijk over iets anders, maar de geïnterviewde gaf dan ook zijn of haar mening over alle commotie rondom Heleen Mees.

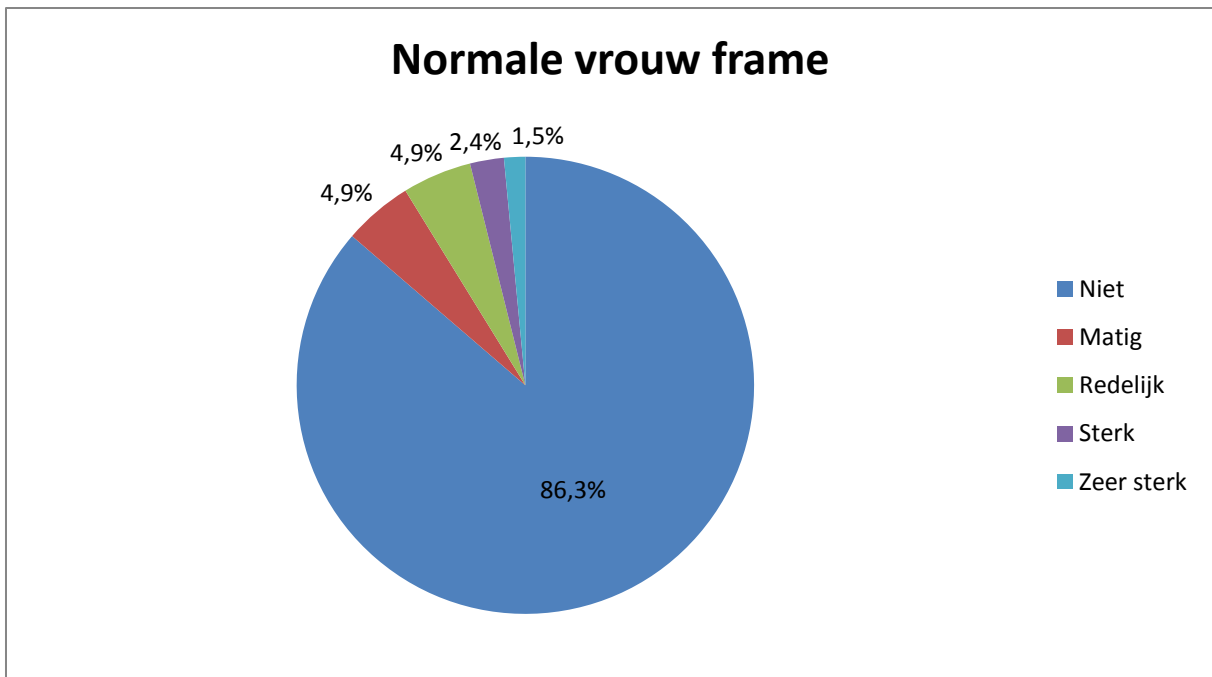
4.2.2 Frames & sterkte

De vijf opgestelde frames zijn meetbaar gemaakt door vier vragen per frame op te stellen. Hierdoor kan niet alleen worden gemeten of dit frame voorkomt in de teksten, maar ook in hoe sterke mate. In onderstaande grafiek is in een oogopslag te zien hoe sterk de verschillende frames voorkomen in de onderzochte teksten en hoe deze zich tot elkaar verhouden. De frames komen in een groot percentage artikelen helemaal niet voor; in deze artikelen wordt dan niet aan duidelijke framing gedaan en kunnen we spreken van een vrij objectieve berichtgeving. Daarnaast is te zien dat slechts twee frames in zeer sterke mate terugkwamen, dit betekent dat alle vier de vragen over de tekst met 'ja' beantwoord konden worden. Dit is het geval bij het 'normale vrouw frame' en het 'niet normale vrouw frame'. Dit laatste frame komt het meest voor in de onderzochte artikelen, en het 'normale vrouw frame' het minst.

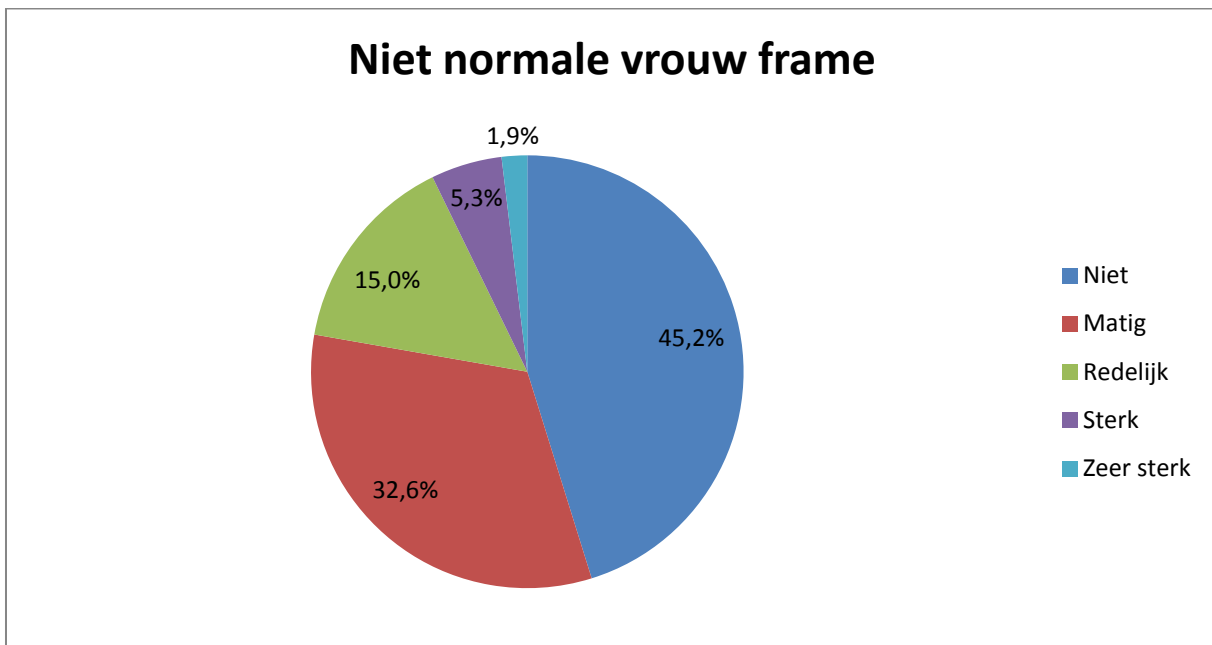
Figuur 4 Sterkte van de voorkomende frames

Het 'normale vrouw frame' komt in 13.7% van de artikelen voor, wat relatief weinig is. Over het algemeen worden er dus weinig tot geen vergelijkbare stalkingzaken genoemd, weinig informatie over stalken in het algemeen gegeven en zelden benadrukt dat het gedrag van Mees vaker voorkomt bij andere mensen. Door dit alles in de meeste artikelen buiten beschouwing te laten wordt de zaak van Mees niet in perspectief geplaatst en blijft het beeld dat haar gedrag zeer uitzonderlijk is behouden. Dit verklaart tegelijkertijd de vele en uitgebreide berichtgeving over haar; als haar gedrag niet uitzonderlijk zou zijn zou er immers geen reden zijn om hier over te publiceren. Dat dit frame in een klein aantal artikelen zeer sterk voorkomt, komt omdat in deze artikelen specifiek wordt ingegaan op soortgelijke zaken, waardoor deze paar artikelen al snel aan alle vier de vragen voldoen.

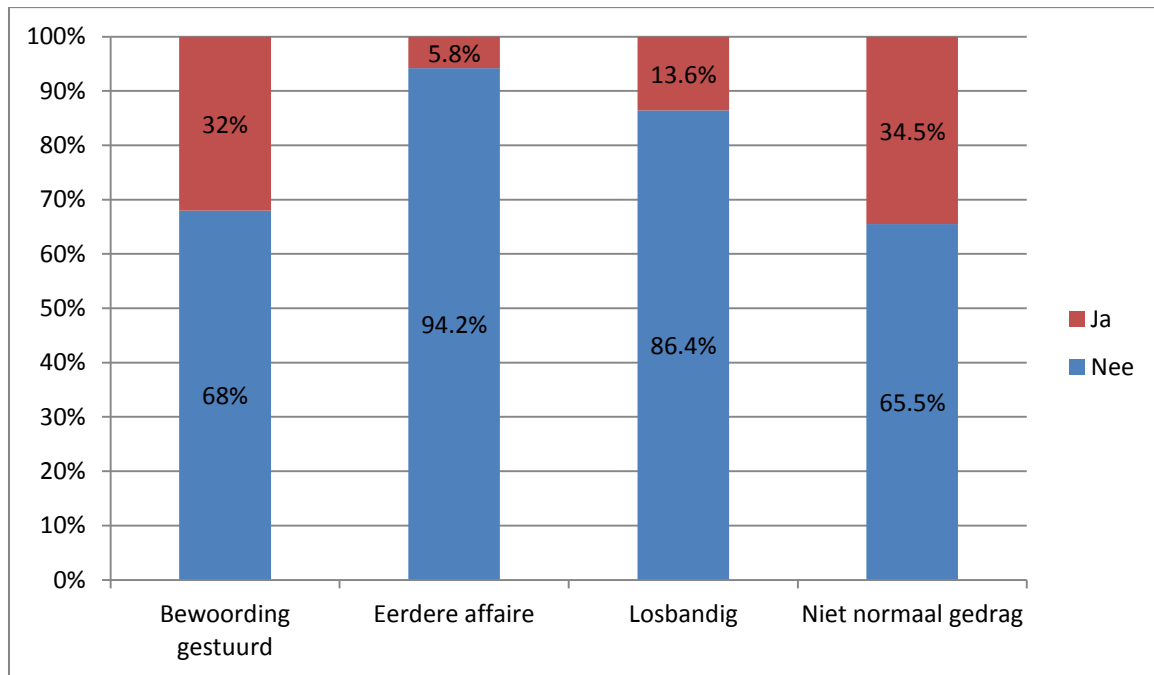
Figuur 5 'Normale vrouw frame'

Het 'niet normale vrouw frame' komt in 54.7% van de artikelen voor en is daarmee het meest voorkomende frame in de gehele berichtgeving over Heleen Mees. In meer dan de helft van de artikelen komt naar voren dat Mees geen normale vrouw is in hoe zij zich heeft gedragen. Hiermee wordt haar gedrag publiekelijk afgekeurd, en benadrukt dat zij bepaalde normen heeft overschreden. Dit is een van de belangrijkste criteria om van een schandaal te kunnen spreken.

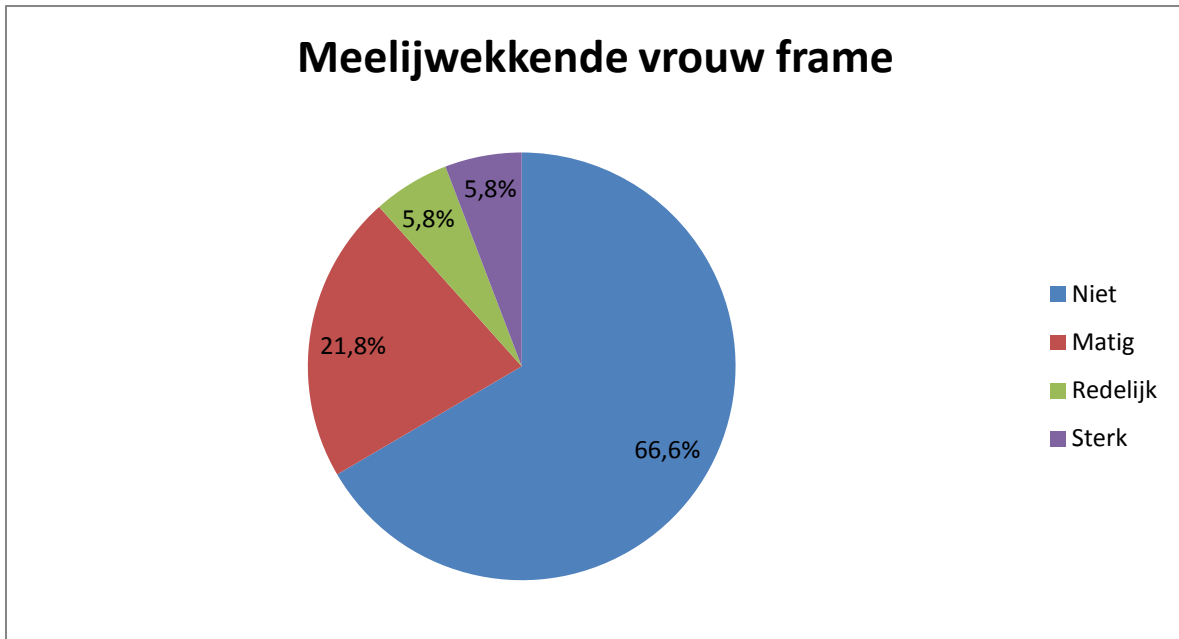
Figuur 6 'Niet normale vrouw frame'

In onderstaande tabel is te zien hoe het 'niet normale vrouw frame' verdeeld is over de verschillende vragen die voor dit frame zijn opgesteld. In ongeveer een derde van de berichtgeving wordt er een andere, stuk negatievere, bewoording gebruikt voor het versturen van mails of sms'jes. Ook wordt in iets meer dan een derde van de berichtgeving het gedrag van Mees als nadrukkelijk niet normaal omschreven, door bijvoorbeeld te zeggen dat zij gek is of zich obsessief gedroeg. De geruchten dat zij al eerder iemand gestalkt zou hebben, en dat zij er tegenwoordig een losbandig seksleven op na houdt, komen in een stuk minder groot deel van de berichtgeving terug.

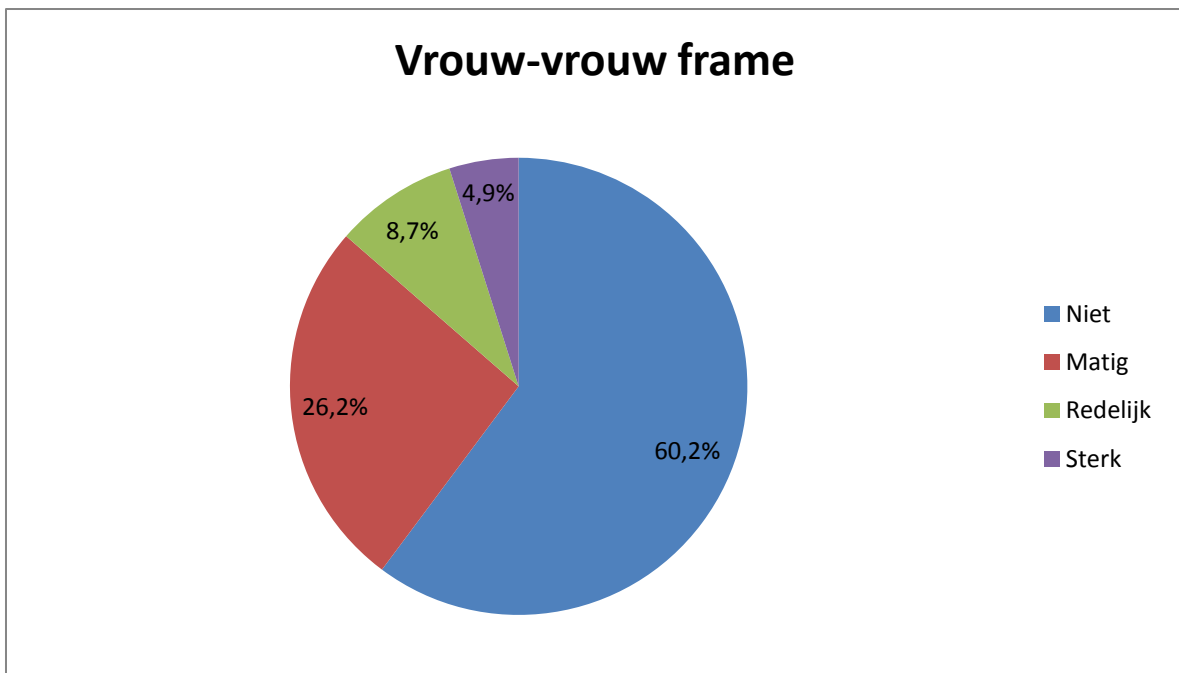
Figuur 7 'Niet normale vrouw frame' per vraag

Het 'meelijwekkende vrouw frame' komt in 33.4% van de artikelen voor. Ook dit frame komt voornamelijk in matige sterkte terug in de berichtgeving. In geen van de artikelen kwam dit frame zeer sterk naar voren.

Figuur 8 'Meelijwekkende vrouw frame'

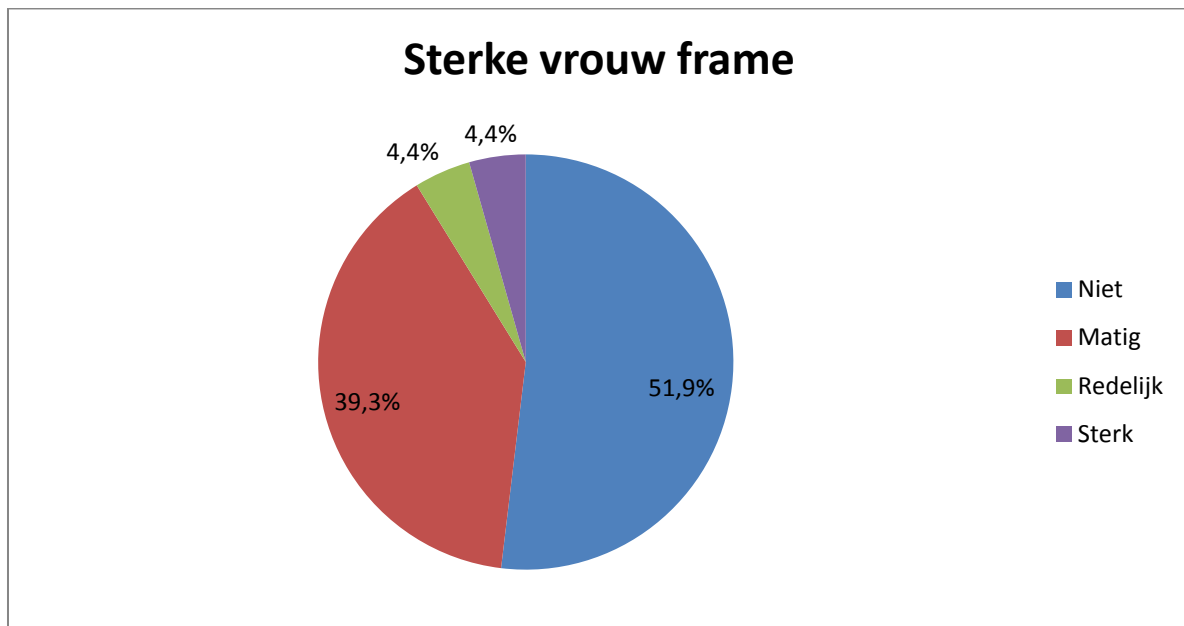
Het 'vrouw-vrouw frame' komt in meer dan een derde, namelijk 39,8%, van de artikelen voor. Dit komt voornamelijk doordat het vrouw zijn van Mees in ruim een derde van de artikelen letterlijk benoemd wordt (38,3%).

Figuur 9 'Vrouw-vrouw frame'

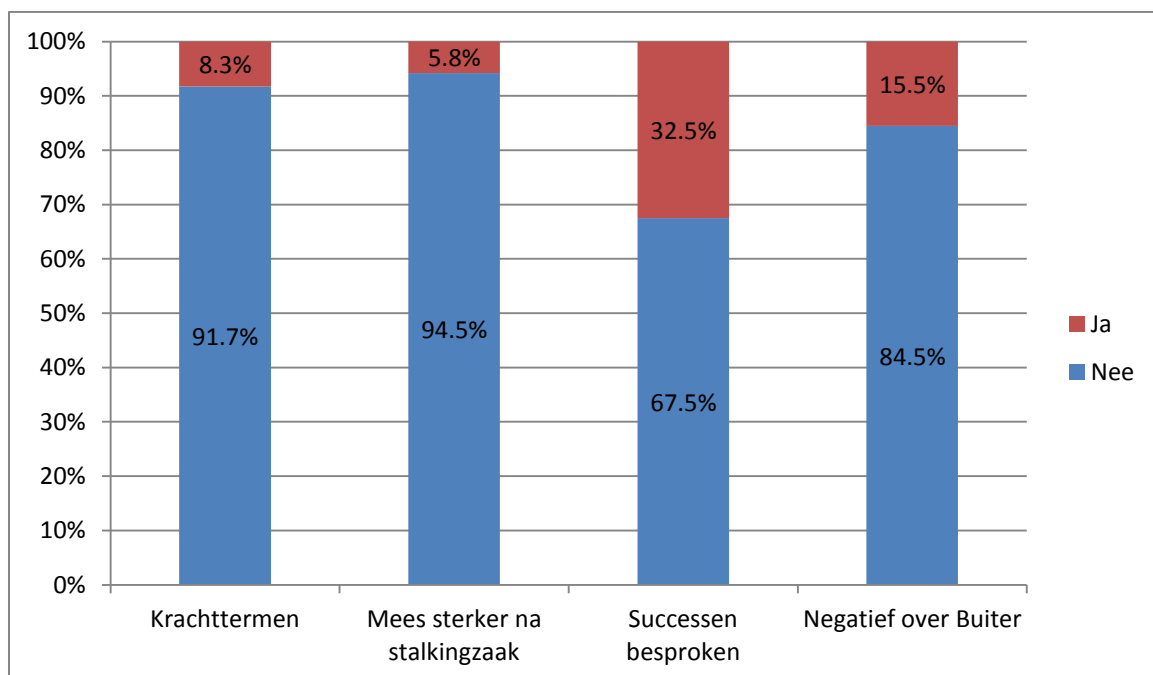
Het 'sterke vrouw frame' komt in 48.1% van de artikelen voor en is hiermee het meest voorkomende frame na het 'niet normale vrouw' frame. Opvallend is dat dit juist twee frames zijn die erg tegengesteld zijn; het 'sterke vrouw frame' is positief in de omschrijving van Mees, terwijl het 'niet normale vrouw frame' zeer negatief is over (het gedrag van) Mees. Dit is vooral interessant in relatie

tot het tijdsverloop en het verloop van de rechtszaak gedurende de onderzoeksperiode, en zal later in dit hoofdstuk uitgebreider aan bod komen.

Figuur 10 'Sterke vrouw frame'

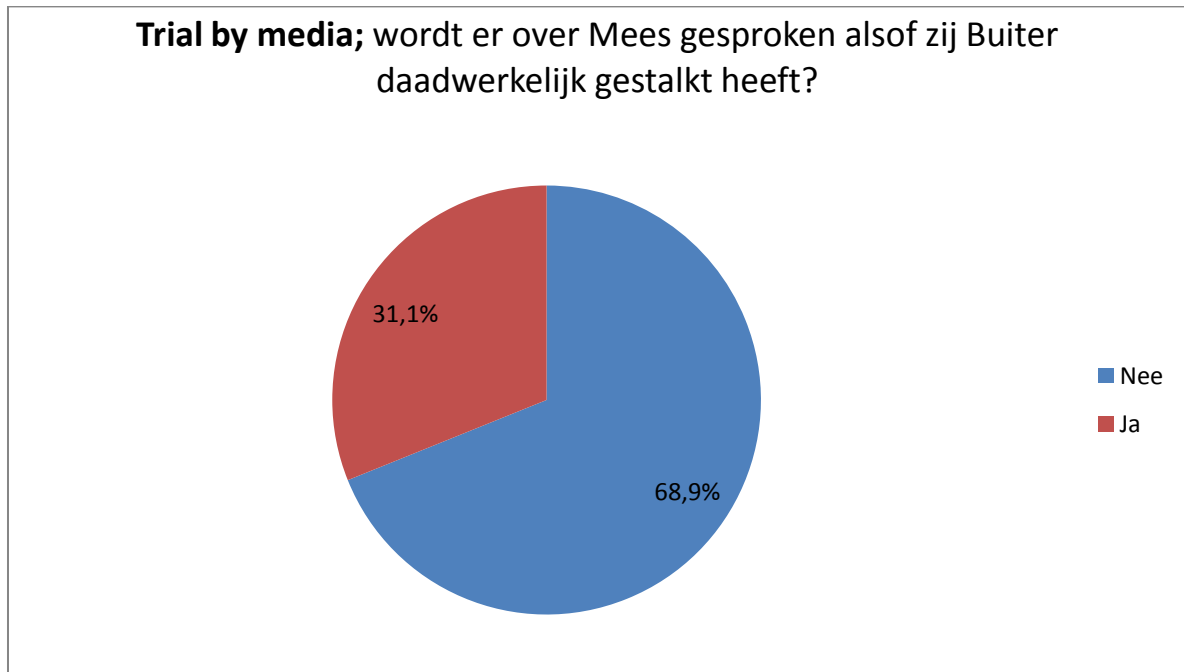
Dat het 'sterke vrouw frame' relatief sterk in de berichtgeving naar voren komt, komt in de meeste gevallen doordat de artikelen aan één van de vragen voldoen. Dit is te zien aan het feit dat het frame voor bijna 40% matig voorkomt. Als we kijken naar de verdeling van de vier vragen van dit frame over de berichtgeving, is te zien dat vooral de successen van Mees uit het verleden vrij uitgebreid besproken worden in de berichtgeving, namelijk in 32,5% van de artikelen.

Figuur 11 'Sterke vrouw frame' per vraag

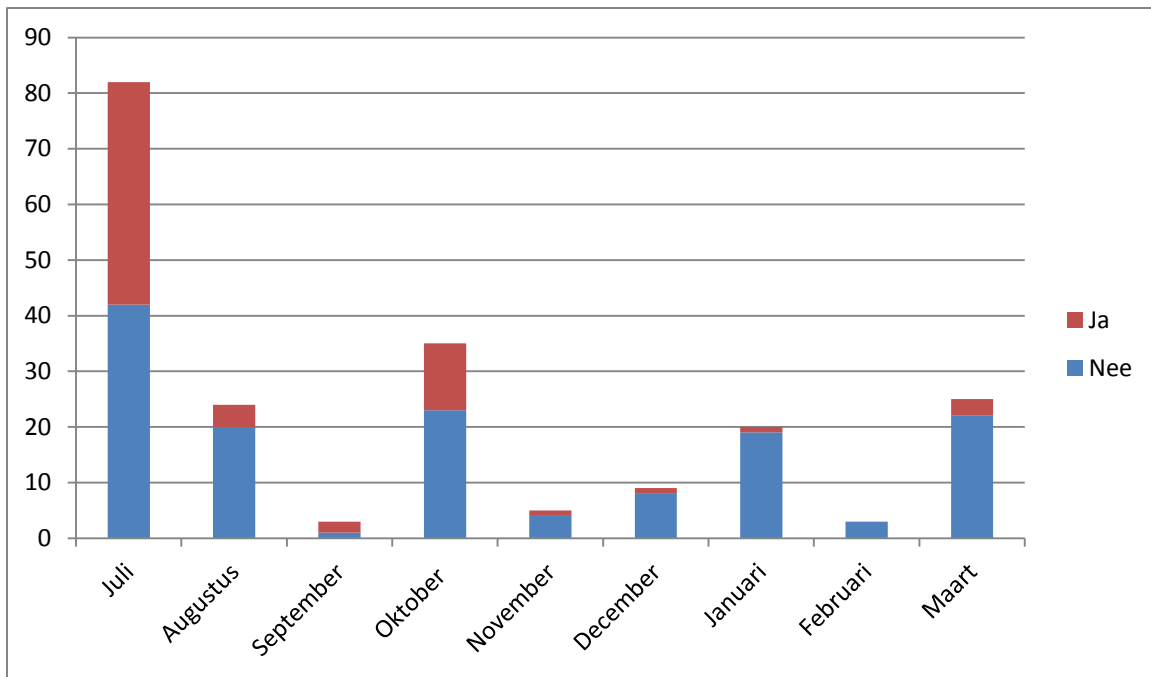
4.2.3 Trial by media

In iets minder dan driekwart van de artikelen wordt over Heleen Mees gesproken alsof zij Buiten daadwerkelijk gestalkt heeft. Dit is opvallend, aangezien zij al die tijd een verdachte is geweest, en de rechter uiteindelijk geen uitspraak heeft gedaan over of zij schuldig is aan stalking of niet. Er is dus nooit officieel bewezen dat zij Buiten heeft gestalkt. Toch spreekt de media hier in bijna driekwart van de artikelen wel van.

Figuur 12 Trial by media

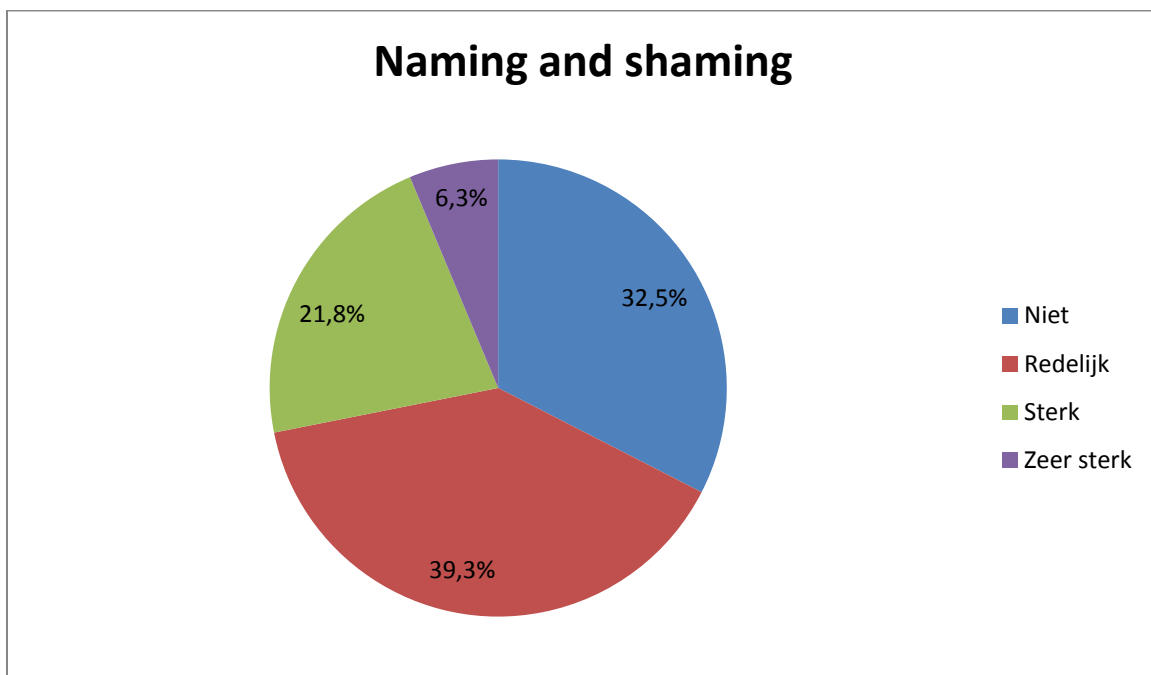
In onderstaande tabel is per maand te zien in hoeveel van de artikelen Mees als schuldig werd beschreven. Het valt meteen op dat in juli, waarin de meeste berichtgeving plaatsvond, Mees ook het meest als schuldig werd beschreven. In meer dan de helft van de artikelen (42 van de 82), werd er over haar gesproken alsof zij Buiten daadwerkelijk gestalkt had. Bijvoorbeeld door over haar als 'stalker' te spreken, of door buiten beschouwing te laten dat zij slechts een verdachte is. In oktober wordt zij nog in 12 van de 35 artikelen als schuldig omschreven, maar daarna neemt dit sterk af. In maart is er slechts nog een heel klein aantal artikelen dat over Mees spreekt alsof zij schuldig is.

Figuur 13 Trial by media per maand

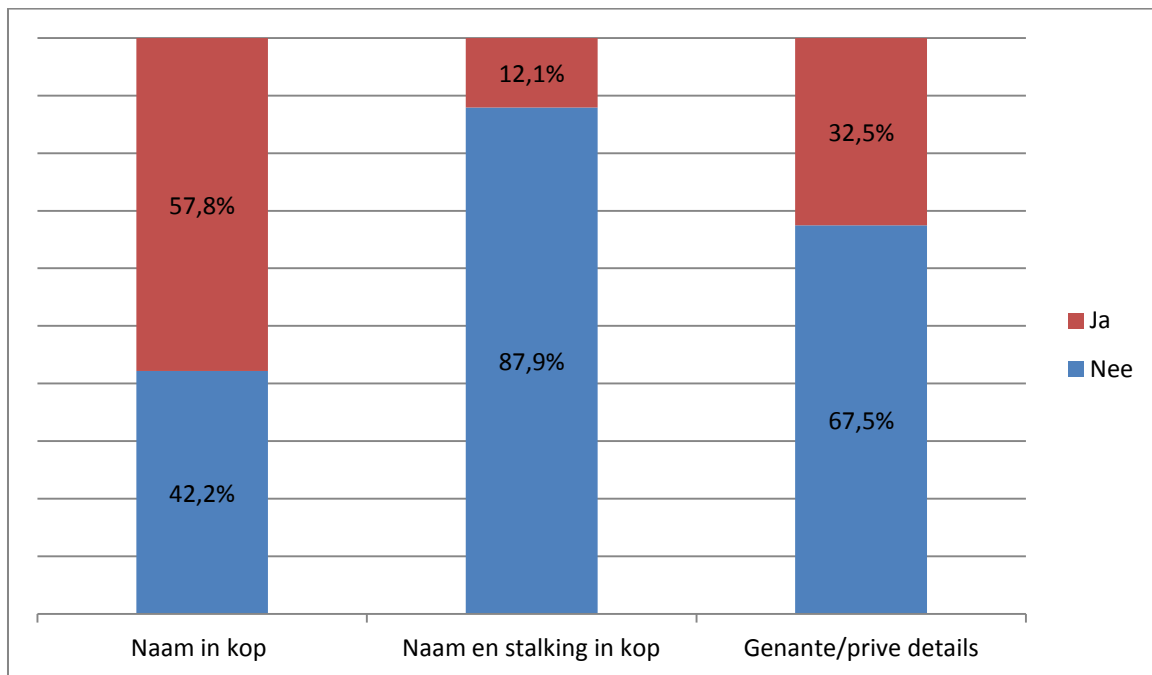
4.2.4 Naming and shaming

In 67.4% van de artikelen wordt in meer of mindere mate aan naming and shaming gedaan. In het grootste deel van de artikelen gebeurt dit redelijk sterk, door aan één van de drie vragen te voldoen. In slechts 6,3% van de onderzochte artikelen, worden zowel de naam en het strafbare feit stalking in de kop genoemd, en genante privédetails onthult.

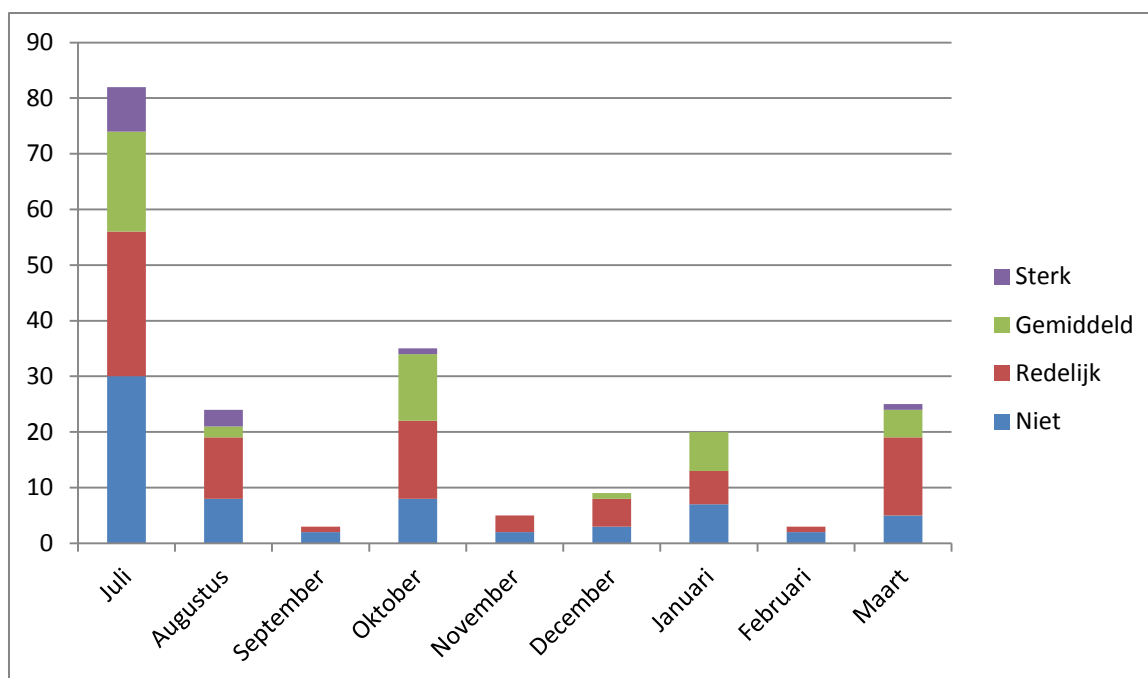
Figuur 14 Naming and shaming

Hoe naming and shaming per vraag is verdeeld, is te zien in onderstaande Figuur 15. In meer dan de helft van de artikelen wordt de naam van Mees in de kop al genoemd. Maar in slechts iets meer dan 12% van de artikelen wordt daarnaast ook nog in de kop genoemd dat het om stalking gaat. Het is echter voor de hand liggen dat, na een periode van berichtgeving, lezers vanzelf de naam (Heleen) Mees in verband brengen met de stalkingzaak en het niet meer nodig is om dit ook nog in de titel te noemen. In ongeveer een derde van de berichtgeving worden genante (privé) details genoemd, zoals de inhoud van de berichten die Mees naar Buiten gestuurd zou hebben. Met als resultaat dat Mees in een derde van de berichten wordt beschaamd, en er in totaal in 67,4% van de berichtgeving aan naming and shaming wordt gedaan.

Figuur 15 Naming and shaming per vraag

In onderstaande figuur is te zien hoe sterk naming and shaming voorkwam per maand. Te zien is dat gedurende het proces dit ongeveer alle maanden in gelijke verhouding voorkomt. Er zijn geen hele sterke uitschieters te constateren.

Figuur 16 Sterkte Naming and Shaming per maand

4.3 Beantwoording (sub)deelvragen

Met de hierboven genoemde resultaten kan antwoord worden gegeven op de (sub)deelvragen die aan het begin van dit hoofdstuk zijn genoemd. Daalvraag 2 luidde als volgt: *'Hoe verhouden de geconstrueerde frames zich tot elkaar en hoe sterk komen deze in de berichtgeving voor?'*. Deze vraag is grotendeels beantwoord door de bespreking van het voorkomen van de verschillende frames in de berichtgeving zoals hierboven is gebeurd. Ook Figuur 4 geeft goed inzicht in hoe de frames en hun sterktes zich tot elkaar verhouden. In de kwantitatieve resultaten hebben we kunnen zien dat het frame dat het meest voorkomt in de berichtgeving, het 'niet normale vrouw frame' is, gevolgd door het 'sterke vrouw frame'. Deze zijn erg verschillend van elkaar. Het 'normale vrouw frame' komt het minst voor in de berichtgeving, gevolgd door het 'meelijwekkende' vrouw frame' dat in net iets meer artikelen voorkomt.

Om subdeelvraag 2a: *'In hoeverre wijzen de geconstrueerde frames op een mediaschandaal?'*, te beantwoorden moeten we kijken naar de geconstrueerde frames die het meest duiden op een mediaschandaal. Zoals eerder besproken is dit onder andere het 'niet normale vrouw frame', aangezien hier duidelijk uit naar voren komt dat haar gedrag normoverschrijdend is en wordt afgekeurd. Dat dit tevens het frame is dat het meest voorkomt in de berichtgeving, wijst er sterk op dat er sprake is van een mediaschandaal. Daarnaast is besproken dat het 'vrouw-vrouw frame' op een mediaschandaal zou kunnen duiden, omdat het feit dat Mees een vrouw is een belangrijk deel van de nieuwswaarde bepaald. Stalking komt immers een stuk minder vaak voor onder mannen dan

onder vrouwen, wat haar gedrag meer uitzonderlijk maakt. Het 'vrouw-vrouw' frame komt in iets meer dan een derde van de artikelen voor, wat relatief vaak is. Uit de andere frames is minder sterk af te leiden of we kunnen spreken van een mediaschandaal. Daarbij komt nog dat er in een groot deel van de teksten aan naming and shaming wordt gedaan, waaruit ook blijkt dat de media haar gedrag als normoverschrijdend ziet en dit afkeurt. Aan de hand van deze informatie kunnen we de subdeelvraag beantwoorden met de constatering dat twee van de geconstrueerde frames, en het fenomeen naming and shaming, erop wijzen dat in ongeveer de helft van de artikelen letterlijk sprake is van een mediaschandaal. Het feit dat er in vrij grote mate over deze zaak is belicht duidt echter ook al op een schandaal; als de media het gedrag van Mees niet als een normovertreding had gezien, was er waarschijnlijk überhaupt, of slecht gering en meer feitelijk over de rechtszaak bericht.

Subdeelvraag 2b kan inmiddels ook beantwoord worden en is eerder als volgt geformuleerd: *'In hoeverre blijkt uit de berichtgeving dat Heleen Mees door de media al schuldig is bevonden vóór het einde van het proces, en kunnen we spreken van een 'trial by media'?*

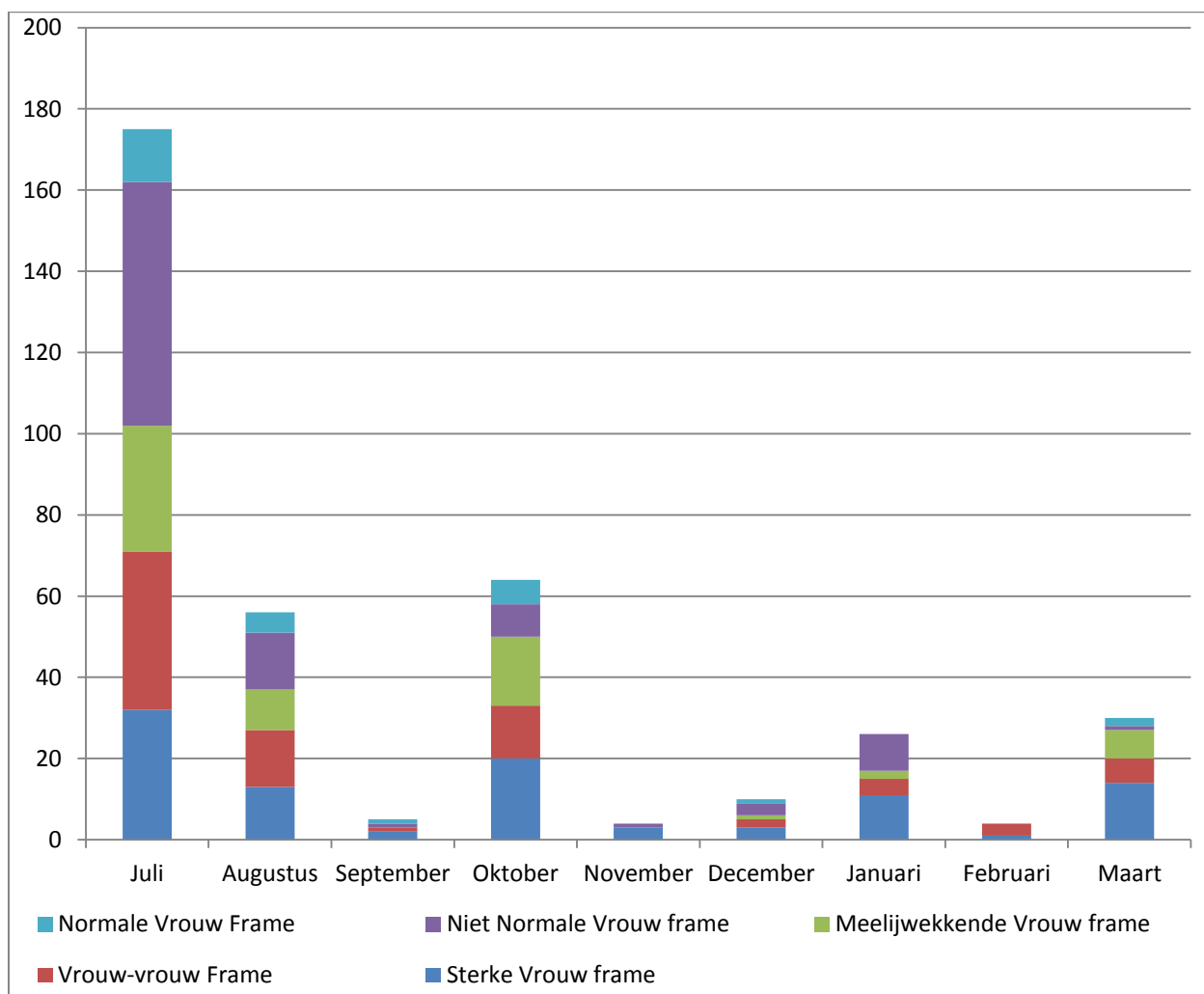
Uit de resultaten op de vraag hoe sterk trial by media voorkomt in de berichtgeving over Heleen Mees, is gebleken dat in een derde van de artikelen over Mees wordt gesproken alsof zij zich schuldig heeft gemaakt aan de ten laste gelegde strafbare feiten. Als we dit combineren met de resultaten van de verschillende opgestelde frames, en dan zien dat het 'niet normale vrouw frame' welke het meest duidt op trial by media van alle frames, het meest voorkomt, kunnen we stellen dat er in sterke mate aan trial by media is gedaan.

Zoals in het theoretisch kader is besproken kunnen we volgens Greer & McLaughlin, (2011) bij een trial by media eerder spreken van een *'guilty until proven innocent'* principe. Onder andere omdat er op grote schaal aan naming and shaming wordt gedaan en er ook door de journalistieke media wordt gespeculeerd over de mogelijk gepleegde daad en achterliggende motieven. Dit is ook het geval bij de zaak van Heleen Mees, omdat uit de resultaten blijkt dat zij aan het begin van de rechtszaak als meer schuldig werd ervaren door de pers dan naar het einde van de rechtszaak toe, toen haar onschuld steeds meer bewezen leek te worden. Ook werd er op grote schaal gespeculeerd over de mogelijk gepleegde daad, dit blijkt onder andere uit het feit dat het 'niet normale vrouw frame' vooral aan het begin van het proces sterk vertegenwoordigd is (zie Figuur 17). Dit frame veroordeelt het gedrag van Mees het sterkst. De onthullende informatie die op grote schaal naar buiten werd gebracht, in de vorm van privé informatie als die vrij genante sms-berichten en mails kan ook als speculatie worden gezien.

De laatste deelvraag die voor die onderzoek werd geformuleerd was deelvraag 3. Deze luidde als volgt: *'Valt in de periode 1 juli 2013 tot en met 15 maart 2014 een verschuiving waar te nemen in de*

manier waarop Mees door de media geframed wordt? Verandert het oordeel door de media over haar?'

Om de resultaten die van toepassing zijn op het beantwoorden van deze vraag te tonen, is onderstaande Figuur 17 opgesteld. In deze figuur is te zien hoe het voorkomen van de frames per maand is verdeeld over de gehele onderzoeksperiode. Te zien is in hoeveel artikelen elk frame voorkwam elke maand. Doordat de hoeveelheid berichtgeving per maand sterk verschilt, is het lastig de verschillende maanden goed met elkaar te vergelijken. Er zou een onjuist beeld ontstaan wanneer de frames in percentages van de gehele berichtgeving die maand zouden worden weergegeven. Omdat dit in sommige maanden zou betekenen dat wanneer een frame slechts één keer voorkomt, deze al in 50% van de gehele berichtgeving die maand voorkomt. Daarom is voor onderstaande weergavevorm gekozen. In sommige maanden is er weinig over Heleen Mees geschreven, of werd in de paar artikelen die zijn verschenen niet aan framing in de hiervoor beschreven zin gedaan. Doordat de verschillende frames per staaf, per maand zijn verdeeld, is alsnog in één oogopslag te zien in hoe groot deel van de totale berichtgeving dat frame voorkwam die maand.

Figuur 17 Voorkomende frames per maand

Het meest opvallend aan deze resultaten is de sterke afname van het 'niet normale vrouw frame' gedurende de onderzoeksperiode. Dit frame komt in juli nog in een groot deel van de berichtgeving voor, en de daaropvolgende maanden in een ongeveer evenredig deel van de gepubliceerde artikelen. In februari komt het frame echter helemaal niet meer voor in de (zeer geringe) berichtgeving, en in maart nog slechts één keer. In maart is het 'sterke vrouw frame' het meest voorkomende frame. Hier kan uit opgemaakt worden dat de framing, en het oordeel van de media over Mees gedurende haar proces op een belangrijk punt is veranderd; waar zij aan het begin in een groot deel van de berichtgeving werd geportretteerd als een niet normale vrouw, veranderde dat het eind van haar proces in het beeld van een sterke vrouw. Dit heeft natuurlijk te maken met het feit dat in maart bekend werd dat de rechter haar niet schuldig achtte aan de beschuldiging van stalking en bedreiging van Buiten. Naarmate het proces op zijn einde liep, verscheen er in de media ook steeds meer informatie die voornamelijk Willem Buiten, in plaats van Heleen Mees, in een slecht daglicht zette. Hier kunnen we uit opmaken dat de media aan zeer oppervlakkige nieuwsgaring heeft gedaan, zonder veel research te doen of hoor en wederhoor toe te passen. De berichtgeving volgde vrijwel hetzelfde patroon als de rechtszaak, wat erop duidt dat de journalisten voornamelijk het nieuws dat doormiddel van de rechtszaak naar buiten kwam publiceerden, in plaats van zelf actief op zoek te gaan naar 'de waarheid'. Daarnaast is het opvallend dat in geen van de artikelen die aan het eind van de rechtszaak zo positief over Mees schreven, werd gereflecteerd op de berichtgeving over haar vlak na de arrestatie. De media lijken de kans voor een mediaschandaal met beide handen te hebben aangegrepen toen dit zich begin juli 2013 voordeed, en stopten hier pas mee toen een rechtszaak het tegendeel begon te bewijzen.

In de eerder getoonde Figuur 13 hebben we kunnen zien dat het oordeel van de media over de vraag of Mees schuldig is aan het stalken van Buiten, ook sterk veranderd gedurende het proces. In juli werd in nog meer dan de helft van de artikelen over Mees gesproken alsof zij zich daadwerkelijk schuldig had gemaakt aan stalking. Vervolgens nam dit sterk af. In de maanden die volgden werd steeds in meer dan de helft van de artikelen niet over Mees gesproken alsof zij schuldig was, al ging dat in oktober vrij gelijk op. Maar de overige maanden werd zij overwegend als verdachte geportretteerd in plaats van schuldige, en in maart was slechts nog in een zeer klein aantal van de artikelen sprake van trial by media. Ook deze resultaten lopen in lijn met de rechtszaak tegen Mees. Gedurende de zaak kwam er steeds meer informatie naar buiten, waaronder informatie die er steeds sterker op duidde dat de aanklacht die Buiten tegen Mees had gedaan niet volledig stand kon houden.

4.4 Samenvatting

Uit de kwantitatieve analyse is gebleken dat het 'niet normale vrouw' frame het meest voorkomt, gevolgd door het 'sterke vrouw frame'. Het minst voorkomende frame is het 'normale vrouw frame'. Naar aanleiding van de resultaten kunnen we stellen dat er sprake is van een mediaschandaal, en dat er op grote schaal aan trial by media is gedaan. Vooral in de eerste maand was dit sterk het geval, in de loop van het proces neemt dit af. Aan naming and shaming wordt gedurende het hele proces veelvuldig gedaan. De framing van Mees verandert gedurende de onderzoeksperiode vooral sterk op één punt; waar zij in het begin voornamelijk als 'niet normale vrouw' geframed wordt, verandert dit aan het eind van het proces in het 'sterke vrouw' frame. Dit blijkt sterk gerelateerd te zijn aan het verloop van de rechtszaak, en doordat de media dit patroon vrijwel klakkeloos volgt duidt dit er nog meer op dat hier sprake is van een mediaschandaal.

Naar aanleiding van alle resultaten en de antwoorden op de deelvragen en subdeelvragen, kan antwoord worden gegeven op de onderzoeksvraag. Dit gebeurt in het volgende hoofdstuk, dat tevens de conclusie van dit onderzoek is.

5. Conclusie & discussie

In het voorgaande hoofdstuk is antwoord gegeven op de verschillende deelvragen en twee subdeelvragen. Hiermee kan in dit hoofdstuk antwoord worden gegeven op de onderzoeksvraag, die voor dit onderzoek als volgt is geformuleerd:

- *RQ: Hoe oordelen de Nederlandse media over het vermeende gedrag van Heleen Mees in de stalkingzaak 'Mees/Buiter' na 1 juli 2013?'*

Dit hoofdstuk zal antwoord geven op deze onderzoeksvraag, en dit antwoord tevens voorzien van een interpretatie. Vervolgens wordt besproken tot wat voor eventueel vervolgonderzoek deze antwoorden kunnen leiden. Tenslotte wordt in de reflectie teruggeblikt op het onderzoek.

5.1. Conclusie

Verschillende zaken blijken een grote rol te spelen in de manier waarop de media Heleen Mees en haar vermeende gedrag beoordelen. Onder andere het feit dat zij een vrouw is heeft invloed op het oordeel. In een aanzienlijk deel van de berichtgeving wordt hier duidelijk aan gerefereerd. Haar vrouw-zijn speelt ook een grote rol in de schandaalvorming rondom deze gebeurtenis (Lull & Hinermann, 1997). Dit geldt voor meerdere frames, zoals uit het antwoord op subdeelvraag 2a is gebleken. En juist omdat zij een feministische vrouw is, strookt haar vermeende gedrag niet met de structurele verwachtingen die het publiek van haar had. Dit maakt de schandaalvorming nog sterker.

Uit de berichtgeving spreekt een zeer duidelijk afkeuring van haar gedrag, dat door de media als normoverschrijdend wordt ervaren. Dit blijkt ook uit de bevinding dat het 'niet normale vrouw frame' het meest voorkomende frame is. Dat juist het 'normale vrouw frame', dat hier recht tegenoverstaat, het minst voorkomt in de berichtgeving, bevestigt deze constatering nog meer. Ook het feit dat er op grote schaal aan naming and shaming wordt gedaan, laat zien hoe sterk haar vermeende gedrag op een negatieve manier wordt beoordeeld door de pers.

Uiteindelijk wordt Mees niet door de gerechtelijke macht, maar door de media het sterkst veroordeeld. Uit het antwoord op subdeelvraag 2b is duidelijk gebleken dat Heleen Mees in een aanzienlijk deel van de berichtgeving als schuldig wordt omschreven. De functie van de rechter lijkt in deze zaak op een belangrijk vlak te verschillen van functie van de media. De rechter wil slechts onderzoeken of de verdachte schuldig is en gewezen moet worden op haar normoverschrijdende gedrag dat binnen de maatschappij niet wordt getolereerd. De media daarentegen lijken niet de verdachte, maar de maatschappij zelf te willen wijzen op wat normoverschrijdend gedrag is in, en

volgens de samenleving. Dit wordt gedaan aan de hand van een aansprekend voorbeeld, zoals in dit geval Heleen Mees, wat voor een zekere entertainmentwaarde zorgt. Als dit voorbeeld later niet blijkt te kloppen maakt dit voor de media niet uit, de boodschap is al onder grote interesse naar buiten gebracht.

Dat die entertainmentwaarde een grote rol speelt binnen de berichtgeving blijkt ook uit de manier waarop er verslag wordt gedaan. Uit de literatuur is naar voren gekomen dat bij berichtgeving over rechtszaken en veroordelingen, de primaire functie van de media is om mensen te informeren over het strafrechtelijk systeem (Petley, 2013). Uit de resultaten van het 'normale vrouw frame' komt naar voren dat er weinig informatie over stalken in het algemeen wordt genoemd in de artikelen die deze rechtszaak behandelen. De berichtgeving over deze zaak is dus niet door de media bedoeld om mensen te informeren over het strafrechtelijk systeem. Dit duidt erop dat het hier gaat om een zaak die niet *'the public interest'* is, maar *'in the interest of the public'*, en eigenlijk geen informatieve functie heeft. Dit soort artikelen hebben meer als doel lezers te trekken, en dus meer geld te verdienen. Dat dit ten koste lijkt te gaan van een neutrale en zo objectief mogelijke berichtgeving is zorgelijk te noemen.

Een andere belangrijke bevinding is dat op de derde deelvraag een duidelijke 'ja' kan worden geformuleerd: het oordeel van de Nederlandse media over Heleen Mees verschuift gedurende het proces. Van een zeer negatief oordeel, waarin zij als schuldig en niet normaal wordt geportretteerd, verandert dit naar het eind van het proces in een wat positiever oordeel waarbij zij meer als sterke vrouw en niet (perse) schuldig wordt geportretteerd. Zonder enig bewijs voor de beschuldigingen veroordeelt de pers haar dus in het begin zeer sterk, om deze beschuldigingen later af te zwakken. Dan is echter al een groot deel van de reputatieschade aangebracht, iets wat zeer lastig terug te draaien is (Schouten, 2011; Battaglia, 2012).

Ook de bevinding dat het oordeel van de media vrijwel gelijk loopt aan het verloop van de rechtszaak, duidt op een weinig neutrale berichtgeving en niet erg actieve nieuwsgaring. De media hebben grotendeels gepubliceerd wat hen op een presenteerblaadje werd aangereikt door middel van informatie van de politie en rechtszaken. Dat een groot deel van de gepubliceerde informatie later onbewezen of niet waar blijkt te zijn wordt in de media vrijwel geheel buiten beschouwing gelaten.

5.2. Discussie

Nu we hebben kunnen concluderen dat er over Heleen Mees bericht is op een manier die hoogstwaarschijnlijk flinke reputatieschade tot gevolg heeft, kan gesteld worden dat vervolgonderzoek naar dit onderwerp zeker interessant is. In de toekomst moet blijken hoe vaak Heleen Mees nog in verband wordt gebracht met deze rechtszaak wanneer zij in het openbaar

verschijnt. Dit kan interessante inzichten opleveren over de rehabilitatie van personen die door de media en de publieke opinie zijn afgekeurd en veroordeeld vanwege hun als normoverschrijdend ervaren gedrag.

Ook is het zeer interessant om een soortgelijke zaak te onderzoeken met een man in de hoofdrol, en de resultaten hiervan met een zaak als deze te vergelijken. Dan kunnen verdere uitspraken worden gedaan over de rol die gender speelt in het publiekelijk be-/veroordelen van mensen die zich normoverschrijdend (hebben) gedragen. Iets wat zeker een grote rol in de zaak van Heleen Mees blijkt te hebben gespeeld, maar de vraag is in wat voor mate dit bij mannen het geval is. Naar de media-aandacht voor de rechtszaak tegen Dominique Strauss-Kahn is bijvoorbeeld nog geen wetenschappelijk onderzoek gedaan, terwijl dit toch zeker veel kan zeggen over de geldende morele normen en waarden voor mannen en vrouwen in onze huidige maatschappij, en of er een verschil is in wanneer deze overschreden worden.

5.3 Reflectie

Dit onderzoek heeft zich gericht op de berichtgeving over Heleen Mees en de stalkingzaak in landelijke dagbladen, opiniebladen en twee belangrijke nieuwswebsites. Uit de berichtgeving is naar voren gekomen dat er op online platforms als Twitter ook zeer uitgebreid over deze zaak werd gesproken. Om de publieke opinie over dit onderwerp te onderzoeken hadden de berichten over deze zaak op Twitter geschikte data kunnen zijn. De dataset had dan echter te omvangrijk en divers geworden.

Het combineren van kwalitatieve en kwantitatieve analyses, ook wel mixed methods genoemd, blijkt een goede methode te zijn geweest om deze case te onderzoeken. Door eerst *issue-specific* frames op te stellen door middel van een thematische analyse, is het mogelijk gebleken om de data nauwkeurig en grondig te analyseren. De frames en fenomenen die naar aanleiding hiervan zijn geconstrueerd blijken ook na afloop van de kwantitatieve analyse zeer toepasbaar en veelzeggend.

Dit onderzoek had niet als doel om antwoorden en uitkomsten te vinden die generaliseerbaar zijn voor meerdere (soortgelijke) zaken of situaties. Hoewel de uitkomsten specifiek toepasbaar zijn op Heleen Mees en de rechtszaak tegen haar, zeggen ze wel iets over de media en hoe zij een vrouw als Mees beoordelen wanneer zij zich normoverschrijdend blijkt te gedragen. Doordat er weinig tot geen vergelijkbaar onderzoek is gedaan en dit een zeer unieke zaak is, is het lastig om algemene conclusies te trekken. Wellicht dat dit in de toekomst wel mogelijk is wanneer er meer onderzoek wordt gedaan naar het beoordelen van normoverschrijdend gedrag door de media in combinatie met reputaties en gender.

Literatuurlijst

- Aa, S. van der, & Kunst, M.J.J. (2009). The prevalence of stalking in the Netherlands. *The international Review of Victimology*, 16, 35-50.
- Baarda, D.B. (2013). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek; handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. Groningen: Noordhoff Uitgevers B.V.
- Battaglia, N, A. (2012). The Casey Anthony trial and wrongful exonerations: how "trial by media" cases diminish public confidence in the criminal justice system. *Albany Law Review*, 76, 1579-1611.
- Beck, D.B. (1998). The "F" Word: How the Media Frame Feminism. *NWSA Journal*, 10, 139-153.
- Bernstein, A. (2002). Is It Time For A Victory Lap? Changes in the Media Coverage of Women in Sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 37, 415-428.
- Boeije, H. (2010). *Analysis in Qualitative Research*. Londen: SAGE Publications.
- Carragee, K.M., & Roefs, W., (2004). The neglect of power in recent framing research. *Journal of Communication*, 54, 214-233.
- Centraal Plan Bureau. (2008). *Jongere generaties vrouwen kiezen voor deeltijd*. Geraadpleegd op 26-02-2014 via <http://www.cpb.nl/persbericht/328862/jongere-generaties-vrouwen-kiezen-voor-deeltijd>
- Centraal Plan Bureau. (2009). *Participatie van vrouwen en ouderen stijgt*, in De Nederlandse Economie. Geraadpleegd op 26-02-2014 via http://www.cpb.nl/sites/default/files/mev2009_kader_p64.pdf
- Corbin, J. & Strauss, A.L. (1990). *Basics of Qualitative Research; Grounded Theory, Procedures and Techniques*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- De Vreese, C., Peter, J. & Semetko, H.A. (2001). Framing Politics at the Launch of the Euro: A Cross-National Comparative Study of Frames in the News. *Political Communication*, 18, 107-122.
- De Vreese, C.H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information Design Journal + Document Design*, 13, 51-62.
- Elsevier. (2009). *Dossier Aletta Jacobs lezing*. Geraadpleegd op 28-02-2014 via <http://www.elsevier.nl/Dossiers/achtergrond/2009/8/Aletta-Jacobs-Lezing-ELSEVIER244466W/>
- Entman, R. (1993). Framing: Toward a clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. Retrieved from http://sotomove.geo.uzh.ch/sotomo/pps/lit/entman_93.pdf

- Entman, R.M. (2007). Framing Bias: Media in the Distribution of Power. *Journal of Communication*, 57, 163-173. doi:10.1111/j.1460-2466.2006.00336.x.
- European Court of Human Rights (2002). *Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens*. Geraadpleegd op 26-02-2014 via http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_NLD.pdf
- Fontaine, S. & McGregor, J. (2002). Reconstruction gender for the 21ste century: New media framing of political women in New Zealand. *Australian & New Zealand Communication Association 23rd Annual Conference*, juli 10-12, Queensland.
- Fox, R. L., Van Sickel, R. W. & Steiger, T. L. (2007). *Tabloid Justice, Criminal Justice in an Age of Media Frenzy* (2e druk). Londen: Lynne Rienner Publishers.
- Geertsema, M. (2009). Women And News. Making connections between the global and the local. *Feminist Media Studies*, 9, 2, 149-172. DOI: 10.1080/14680770902814827.
- Glaser, B.G. & Strauss, A.L. *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.
- Gilbert, N. (2008). *Researching social life*. Londen: Sage Publications.
- Gorp, van, B. (2007). The Constructionist Approach to framing: bringing culture back in. *Journal of Communication*, 57:1, 60-78. doi:10.1111/j.1460-2466.2006.00329.x.
- Greer, C. & McLaughlin, E. (2011). 'Trial by media': Policing, the 24-7 news mediasphere and the 'politics of outrage'. *Theoretical Criminology*, 15, 23-46. doi: 10.1177/1362480610387461.
- Harcup, T. & O'Neill, D. (2001). What is News? Galtung and Ruge Revisited [Electronic version]. *Journalism Studies*, 2(2): 261-280.
- Jaworska, S. & Krishnamurthy, R. (2012). On the F word: A corpus-based analysis of the media representation of feminism in British and German press discourse, 1990-2009. *Discourse & Society*, 23, 401-431. DOI: 10.1177/0957926512441113
- Kepplinger, H. M., Geiss, S. & Siebert, S. (2012). Framing Scandals: Cognitive and Emotional Media Effects. *Journal of Communication*, 62, 659-681. doi:10.1111/j.1460-2466.2012.01653.x
- Kussendrager, N. & Van der Lugt, D. (2007). *Basisboek Journalistiek. Achtergronden, genres, vaardigheden*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Lind, R. A. & Salo, C. (2002). The Framing of Feminists and Feminism in News and Public Affairs Programs in U.S. Electronic Media. *Journal of Communication*, 52, 211-228.
- Lull, J. & Hinerman, S. (1997). *Media Scandals*. Cambridge: Polity Press .
- Marketingonline. (2013). *Nieuws wordt steeds vaker gelezen op smartphone*. Geraadpleegd op 29-05-2014 via <http://www.marketingonline.nl/nieuws/bericht/nieuws-wordt-steeds-vaker-gelezen-op-smartphone>

- Marling, R. (2010). The Intimidating Other: Feminist Critical Discourse Analysis of the Representation of Feminism in Estonian Print Media. *Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, 18, 9-19. doi: 10.1080/08038741003626767
- McQuail, D. (2002). *McQuail's Reader in Mass Communication Theory*. Amsterdam: Sage Publications.
- Mediareport. *Volledige naamsvermelding verdachte*. Geraadpleegd op 26-05-2014 via <http://www.mediareport.nl/persrecht/12032012/11557/>
- Pew Research. (2013). *State of the News Media 2013*. Geraadpleegd op 27-05-2014 via <http://stateofthemedias.org/2013/overview-5/>
- Semetko, H. A. & Valkenburg, P.M. (2000). Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News. *Journal of Communication*, 50, 93-109. DOI: 10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x
- Schouten, P.C. (2011). *Trial by Media. Wie beschermt de verdachte in een mediaproces?* Deventer: Kluwer.
- Tashakkori, A. & Creswel, J.W. (2007). The new era of mixed methods. *Journal of Mixed Methods*, 1, 2-8. doi: 10.1177/2345678906293042
- Van Gorp, B. (2006). *Framing Asiel; Indringers en Slachtoffers in de Pers*. Leuven: Uitgeverij Acco.
- Van Gorp, B. (2007). Het reconstrueren van frames via inductieve inhoudsanalyse: uitgangspunten en procedures. *KWALON* 35, 2, 13-18.
- De Volkskrant. (2013). *Duizenden stalkers per jaar in Nederland*. Geraadpleegd op 27-05-2014 via <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/3493433/2013/08/16/Duizenden-stalkers-per-jaar-in-Nederland.dhtml>
- Westerståhl, J & Johansson, F. (1994). Foreign News: News Values and Ideologies. *European Journal of Communication*, 9, 71-89. doi: 10.1177/0267323194009001004
- Wolper, A. (2011). *Trial by Media. Headlines declare guild before juries do*. Ethics Corner in Editor & Publisher, 22-23,35.
- Vasterman, P.L.M. (2010). De Digitale Schandpaal. De invloed van internet op het verloop van affaires en schandalen. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 38, 2. 118-1138.

Bijlage 1: Artikelen Kwalitatieve Analyse

Publicatiedatum	Titel	Medium
17-08-2013	Duizenden stalkers per jaar	Reformatorisch Dagblad
10-03-2014	Geen proces, maar wel therapie Heleen Mees	Nederlands Dagblad
04-07-2013	Heleen Mees opgepakt voor stalken Citigroup hoofdeconoom Willem Bouter	Het Financieele Dagblad
08-07-2013	Heleen Mees bewijst: vrouwen zijn net mannen	Trouw
10-01-2014	Rechtszaak Heleen Mees begint in maart	Spits
05-07-2013	POWERFEMINIST	Metro
25-10-2013	Heleen vs Willem: 1-0	Metro
04-07-2013	De arrestatie van columnist Heleen Mees	NRC Next
06-07-2014	'Ik wilde dat Mees het vuurwerk kon zien'	Het Parool
31-10-2013	'Rise and fall' van Mees	Het Parool
05-07-2013	Niemand wil Heleen Mees uit de gevangenis halen	Het Algemeen Dagblad
26-10-2014	'Heleen Mees verkondigt sprookjes'	Het Algemeen Dagblad
12-03-2014	Heleen Mees triomfeert in stijl	Het Algemeen Dagblad
03-07-2013	Columnist gearresteerd voor stalken topeconoom	NRC Handelsblad
25-10-2013	Stalking aanklager wil schikking met Heleen Mees	NRC Handelsblad
11-03-2014	Heleen Mees wil nu rectificatie en een schadevergoeding eisen	NRC Handelsblad
04-07-2013	Dwars, eigenzinnig en nu ook stalker	De Volkskrant
25-10-2013	Uitspraak in affaire-Mees uitgesteld	De Volkskrant
13-03-2013	Economenliefde	De Volkskrant
04-07-2013	Ontspoorde liefde in Manhattan; seksstalking van powerfeministe Heleen Mees maakt tongen los	De Telegraaf
24-10-2013	Achterban van Mees haakt af; niemand gelooft nog in onschuld powerfeministe	De Telegraaf
12-03-2014	Bouter en minnares Mees deelden overal het bed	De Telegraaf
17-08-2013	Bang gemaakt met een dood vogeltje; justitie	Vrij Nederland
Juli 2013	Schape; Televisie	De Groene Amsterdammer
November 2013	Overmeesterd	Quote
30-07-2013	Grunberg helpt	Vrij Nederland
17-08-2013	Heleen Mees opgepakt in New York	NOS Nieuws Online
10-03-2014	Proces Mees loopt met sisser af	NOS Nieuws Online
24-10-2013	Stalkingzaak tegen Heleen Mees uitgesteld	RTL Nieuws Online
19-08-2013	'Bouter stuurde Mees honderden mails'	RTL Nieuws Online
05-07-2013	Een beetje compassie voor Heleen	RTL Nieuws Online
10-03-2014	'De carrière van Heleen Mees werd haar in één dag afgenomen'	RTL Nieuws Online

Bijlage 2: Artikelen Kwantitatieve Analyse

Publicatiedatum	Titel	Medium
15-03-2014	Mees' case	Het Parool
13-03-2014	Loodgieter wil aandacht van Mees	De Telegraaf
13-03-2014	Economenliefde	De Volkskrant
12-03-2014	Heleen Mees triomfeert in stijl	Algemeen Dagblad
12-03-2014	Buiter en minnares Mees deelden overal het bed	De Telegraaf
12-03-2014	Liedje	De Volkskrant
12-03-2014	'Imagoschade? Daar kom je zelf niet uit.'	Trouw
11-03-2014	Heleen Mees wil nu rectificatie en een schadevergoeding eisen	NRC Handelsblad
11-03-2014	Stralende Heleen Mees gaat in	Algemeen Dagblad
11-03-2014	Zoete wraak van Heleen Mees	De Telegraaf
11-03-2014	Rechter VS: Heleen Mees niet schuldig aan stalking	De Volkskrant
11-03-2014	Mees gaat vrijuit en slaat terug	Het Parool
11-03-2014	Rechter in New York staakt proces tegen Nederlandse econoom Heleen Mees	Financieele Dagblad11-
11-03-2014	Heleen Mees klaagt Buiter en Citigroup aan	Metro
11-03-2014	Geen proces, maar wel therapie Heleen Mees	Nederlands Dagblad
11-03-2014	Stalking // Toch geen proces voor Heleen Mees	NRC Next
11-03-2014	Mees klaagt haar ex-minaar aan	Spits
01-03-2014	De liefde tot hel; Gestalkt	De Telegraaf
01-03-2014	Mini-Opinie: Waarover praten wij dit weekend? Een stichting voor talentloze kinderen, carnavalsverstierders en het complot tegen de man	NRC Next
22-02-2014	Een akelige moslimgewoonte: Islam en meisjesbesnijdenis Essay	Trouw
18-02-2014	Nee, de vrouw is geen lustobject	Metro
08-02-2014	Deeltijdfeminisme heeft de toekomst	De Volkskrant
18-01-2014	Anderhalve baan mag geen nieuw keurslijf worden; Emancipatie Nederlandse vrouwen blijven deeltijdwerken en Duitsland wordt conservatiever. Emancipatie 'uit'? Of 'af'?	NRC Handelsblad
17-01-2014	Vertaald en zonder context	NRC Next
14-01-2014	Danielle Kool	Spitsd
11-01-2014	Heleen Mees	Het Parool
10-01-2014	Heleen Mees: China is de oorzaak van financiële crisis	NRC Handelsblad
10-01-2014	Economie Topeconoom Buiter: los eerst schulden af	NRC Handelsblad
10-01-2014	'Europa doet niets zonder revolver tegen het hoofd'	NRC Handelsblad
10-01-2014	Heleen Mees wil haar ex-geliefde verhoren	Algemeen Dagblad
10-01-2014	Buiter met de billen bloot; Heleen Mees laat zich niet behandelen	De Telegraaf
10-01-2014	Zaak tegen Heleen Mees dient 10 maart	De Volkskrant
10-01-2014	Mees wil Buiter als getuige	Het Parool
10-01-2014	Stalking. Ondanks verzoek tot verwerping namens Mees start zaak tegen haar in maart	Metro
10-01-2014	Opnieuw uitstel in zaak econoom Heleen Mees	Nederlands Dagblad
10-01-2014	Stalkingzaak // Advocaat van Mees wijst schikking af	NRC Next
10-01-2014	Rechtszaak tegen Heleen Mees begint in maart	Spits

09-01-2014	16:00	Spits
03-01-2014	Lezing Heleen Mees: China is de oorzaak van financiële crisis	NRC Handelsblad
31-12-2013	Nieuwsquiz	NRC Handelsblad
31-12-2013	Antwoorden op vragen quiz2013	NRC Handelsblad
31-12-2013	De Gouden Badr	De Volkskrant
30-12-2013	Nieuwsquizzzz	NRC Next
30-12-2013	Deze quizvragen zijn zóóó 2013!	NRC Next
30-12-2013	Deze antwoorden zijn zóóó 2013 // (bij de vragen op pagina 16 & 17)	NRC Next
28-12-2013	2014	De Volkskrant
07-12-2013	'Buiter ernstig in de knoop'	De Telegraaf
07-12-2013	'Wellustige Buiter zette zinnen ook op vriendin Mees'	De Telegraaf
09-11-2013	Wat TEDx-talk Heleen Mees	NRC Next
07-11-2013	Vakwerk	Het Parool
04-11-2013	Boston is nog overal te zien in de straten van New York	NRC Handelsblad
01-11-2013	Heleen Mees	Metro
31-10-2013	'Rise and fall' van Mees	Het Parool
26-10-2013	'Heleen Mees verkondigt sprookjes'	Algemeen Dagblad
26-10-2013	Ik gun Mees de bijstand van andere vrouwen	Algemeen Dagblad
25-10-2013	Stalking aanklager wil schikking met Heleen Mees	NRC handelsblad
25-10-2013	'Heleen komt zaak wel te boven'	Algemeen Dagblad
25-10-2013	'Stalker' Mees komt er met therapie van af	Algemeen Dagblad
25-10-2013	Mees slaat terug: Buiter vroeg in mail om seksshowtje	De Telegraaf
25-10-2013	Uitspraak in affaire-Mees uitgesteld	De Volkskrant
25-10-2013	Kiest Heleen Mees voor therapie?	Het Parool
25-10-2013	New Yorkse rechter zal in zaak Heleen Mees begin 2014 vonnis wijzen	Financieele Dagblad
25-10-2013	Heleen vs Willem: 1-0	Metro
25-10-2013	Nog geen uitspraak in zaak Heleen Mees	Metro
25-10-2013	Justitie VS wil therapie voor Heleen Mees	Nederlands Dagblad
25-10-2013	Justitie VS wil therapie voor Heleen Mees	Nederlands Dagblad
25-10-2013	Stalking // Uitspraak Mees later, aanklager wil therapie	NRC Next
25-10-2013	Zaak Heleen mees nog niet ten einde	Spits
24-10-2013	Mees wacht uitspraak fluitend af	De Telegraaf
24-10-2013	Heleen Mees: briljant maar bonte hond	De Telegraaf
24-10-2013	Achterban van Mees haakt af; Niemand gelooft nog in onschuld powerfeministe	De Telegraaf
24-10-2013	'Ze is geobsedeerd door afhaakmannen'; Cisca Dresselhuys verbaasd	De Telegraaf
24-10-2013	Wat heeft Heleen Mees gedaan?	De Telegraaf
24-10-2013	16:00	Spits
22-10-2013	Geen schikking in zaak tegen Heleen Mees	Het Parool
19-10-2013	Informatief	NRC Handelsblad
19-10-2013	Voorwoord: donderdag zal Heleen Mees van de rechter te horen krijgen of ze zich schuldig heeft gemaakt aan stalking	Het Parool
19-10-2013	Stop de stalker	Het Parool
19-10-2013	Volgende week in het nieuws	NRC Next
14-10-2013	Ik ben er zo een	Algemeen Dagblad

01-10-2013	Jaartje gevangenis duurder dan studie universiteit	De Telegraaf
14-09-2013	Een boek voor...	De Volkskrant
31-08-2013	Nude power en defaitistisch grijs	De Volkskrant
24-08-2013	'Er zit meer straat in mij dan eruit komt'	NRC Handelsblad
24-08-2013	Harnas, vizier en schild	Trouw
23-08-2013	Naamsverandering was omineus	Het Parool
20-08-2013	Heleen Mees zwijgt voor rechter	NRC Handelsblad
20-08-2013	Gekwetste Mees opent de aanval	Algemeen Dagblad
20-08-2013	Meest kaatstde bal terug; Buiten zou na klacht zelf nog contact hebben gezocht	De Telegraaf
20-08-2013	Lakmoesproef	De Volkskrant
20-08-2013	'Buiten bleef contact zoeken met Mees'	De Volkskrant
20-08-2013	Uitgevers azen op verhaal Heleen Mees	Het Parool
20-08-2013	Rechtszaak	Financieele Dagblad
20-08-2013	Buiten zocht na aangepit weer contact met Mees	Metro
20-08-2013	Uitspraak in zaak-Mees op 24 oktober	Spits
19-08-2013	Heleen Mees voor rechter in New York	NRC Handelsblad
19-08-2013	Meesgate vervolgt	De Telegraaf
19-08-2013	Van feministe tot femme fatale; Stalkster Heleen Mees kan één jaar celstraf krijgen	De Telegraaf
19-08-2013	Nijkamp is en blijft de naam	De Telegraaf
17-08-2013	Allerlaatste kans voor dolverliefde pitbull	Algemeen Dagblad
17-08-2013	Heleen Mees zat econoom tot in Peking achterna	Het Parool
17-08-2013	Duizenden stalkers per jaar in Nederland	Reformatorisch Dagblad
30-07-2013	De 21ste eeuw is van de vrouw	Algemeen Dagblad
30-07-2013	Sterpleiter voor Mees	De Telegraaf
27-07-2013	Streepmond	De Volkskrant
17-07-2013	Helle en het nieuws; Zap	NRC Handelsblad
15-07-2013	Helpdesk en troostdoor bij liefdesverdriet	Algemeen Dagblad
13-07-2013	'Ik wil gehoord worden door ene groot publiek'	Het Parool
12-07-2013	Kon het maar eeuwig vakantie blijven	Algemeen Dagblad
12-07-2013	Konijntje	De Volkskrant
11-07-2013	Hollandse zaken	De Volkskrant
10-07-2013	Mees	De Telegraaf
10-07-2013	De kunst van het doden	De Volkskrant
10-07-2013	Hoe word je in een klap een BWB?	De Volkskrant
10-07-2013	Kranenborg	De Volkskrant
09-07-2013	Borgsom Heleen Mees is handel voor loodgieter	Algemeen Dagblad
09-07-2013	Sukkel	De Volkskrant
09-07-2013	Overheid te groot	Financieele Dagblad
09-07-2013	Ongelooflijk dat ik nog single ben	Metro
09-07-2013	De privacy van Mees	Trouw
09-07-2013	Schuld en boete	Trouw
08-07-2013	Schrijver Jan Siebelink weet wat stalken is	Algemeen Dagblad
08-07-2013	En nou is het uit; afwijzing vaak moeilijk te verteren	De Telegraaf
08-07-2013	Ik, Florance	Spits
08-07-2013	Heleen Mees bewijst: vrouwen zijn net mannen	Trouw
06-07-2013	Zaak Heleen Mees in augustus verder	NRC Handelsblad
06-07-2013	Schoolkranthumor en een publieke steniging; nrc	NRC Handelsblad

	ombudsman sjoerd de jong	
06-07-2013	Achterpagina	NRC Handelsblad
06-07-2013	Hotmail; Youp	NRC Handelsblad
06-07-2013	'Heleen Mees' zwijgt vooral in de rechtszaal	Algemeen Dagblad
06-07-2013	Oudejaarsconferentie	Algemeen Dagblad
06-07-2013	Op borgtocht vrij dankzij barmhartige Amerikaan	De Telegraaf
06-07-2013	Bewonderaar krijgt geen oogcontact	De Telegraaf
06-07-2013	Ook wethouder speelbal Mees	De Telegraaf
06-07-2013	Aaf leest sterren	De Volkskrant
06-07-2013	Vakantieroute	De Volkskrant
06-07-2013	HM	De Volkskrant
06-07-2013	Onbekende loodgieter koopt Heleen Mees vrij	De Volkskrant
06-07-2013	'Ik zou het willen opnemen voor Mart Smeets'	Het Parool
06-07-2013	'Ik wilde dat Mees het vuurwerk kon zien'	Het Parool
06-07-2013	Econoom Heleen Mees op borgtocht vrij	Trouw
05-07-2013	Furie; column Margriet Oostveen	NRC Handelsblad
05-07-2013	Privacy voor ons, niet voor Mees	NRC Handelsblad
05-07-2013	Mees heeft in de strijd der seksen een slag gewonnen	Algemeen Dagblad
05-07-2013	Niemand wil Heleen Mees uit de gevangenis halen	Algemeen Dagblad
05-07-2013	Mees ineens krap bij kas; gratis advocaat in stalkingschandaal	De Telegraaf
05-07-2013	Hardleerse stalkster; Mees achtervolgde ook al Haagse wethouder	De Telegraaf
05-07-2013	De privacy van Heleen Mees	De Telegraaf
05-07-2013	Eigenaardig	De Telegraaf
05-07-2013	Econoom Heleen Mees op borgtochtvrij	Het Parool
05-07-2013	Econoom Mees blijft vastzitten in New York	Metro
05-07-2013	POWERFEMINIST	Metro
05-07-2013	Furie	NRC Next
05-07-2013	15:30	Spits
05-07-2013	Heleen Mees aangehouden na mogelijke seksuele intimidatie	Trouw
04-07-2013	Imago van sterke vrouw werkt tegen Heleen Mees; privéleven van feministe ligt op straat na arrestatie	NRC handelsblad
04-07-2013	Paspoort	Algemeen Dagblad
04-07-2013	Heleen Mees stuurde ex 1000 pikante e-mailtjes	Algemeen Dagblad
04-07-2013	Smullen van schandaal powervrouw	De Telegraaf
04-07-2013	Ontspoorde liefde in Manhattan; seks-stalking van powerfeministe Heleen Mees maakt tongen los	De Telegraaf
04-07-2013	Heleen Mees	De Volkskrant
04-07-2013	Dwars, eigenzinnig en nu ook stalker	De Volkskrant
04-07-2013	Stalkende Mees riskeert jaar cel Willem Bouter	Het Parool
04-07-2013	Heleen Mees opgepakt voor stalken Citigroup-hoofdeconoom Willem Bouter	Financieele Dagblad
04-07-2013	Stalking. Econome Heleen Mees aangehouden in New York op verdenking van stalking	Metro
04-07-2013	Heleen Mees opgepakt voor stalken econoom	Nederlands Dagblad
04-07-2013	Privacy voor ons, maar niet voor haar	NRC Next
04-07-2013	De arrestatie van columnist Heleen Mees	NRC Next
04-07-2013	Econome Mees aangehouden	Reformatorisch

		Dagblad
04-07-2013	Heleen Mees opgepakt in New York om dreigmails	Spits
03-07-2013	Columnist gearresteerd voor stalken topeconoom	NRC Handelsblad
03-07-2013	Econoom Heleen Mees opgepakt voor stalken	Het Parool
08-03-2014	'Ik lag springlevend in mijn graf': Dáár is de verdwenen filmer Rob Hof	Vrij Nederland
18-01-2014	De Week Waarin...	Vrij Nederland
Januari 2014	Meesturberen	Quote
07-12-2013	Post	Vrij Nederland
November 2013	Overmeesterd	Quote
Oktober 2013	Dossier Zuidas; Wall Street aan de Amstel?	Quote
September 2013	Dr. Love	Quote
September 2013	QControl; Recreatievastgoed	Quote
17-08-2013	Bang gemaakt met een dood vogeltje; justitie	Vrij Nederland
24-07-2013	Schapen; Televisie	De Groene Amsterdammer
20-07-2013	Een stalker is het overredingsstadium voorbij en neemt zijn toevlucht tot overtuigen; doen en laten	Vrij Nederland
20-07-2013	Grunberg helpt	Vrij Nederland
13-07-2013	De Week Waarin...	Vrij Nederland
13-07-2013	Betty; Feuilleton	Vrij Nederland
November 2013	Heleen Mees / Gevallen vrouw	HP de Tijd
10-03-2014	Proces Mees loopt met sisser af	NOS Nieuws Online
03-07-2013	Heleen Mees opgepakt in New York	NOS Nieuws Online
09-01-2014	Mees wil geen schikking	NOS Nieuws Online
24-10-2013	Uitspraak tegen Heleen Mees later	NOS Nieuws Online
05-07-2013	Loodgieter betaalt borg Heleen Mees	NOS Nieuws Online
05-07-2013	Mees weer op vrije voeten	NOS Nieuws Online
24-10-2013	Stalkingzaak tegen Heleen Mees uitgesteld	RTL Nieuws Online
19-08-2013	'Buiter stuurde Mees honderden mails'	RTL Nieuws Online
05-07-2013	Een beetje compassie voor Heleen	RTL Nieuws Online
10-03-2014	De carrière van Heleen Mees werd haar in één dag afgenomen'	RTL Nieuws Online
24-10-2013	Geen schikking, dus uitspraak in stalkingszaak Heleen Mees	RTL Nieuws Online
22-10-2013	Geen schikking in zaak Heleen Mees	RTL Nieuws Online
19-08-2013	Advocaat: Buiter zocht contact met Mees	RTL Nieuws Online
19-08-2013	Econome Heleen Mees voor rechter vanwege stalking	RTL Nieuws Online
05-07-2013	Loodgieter betaalde borg Heleen Mees	RTL Nieuws Online
05-07-2013	Rechtszaak tegen Heleen Mees in augustus verder	RTL Nieuws Online
04-07-2013	Econoom Mees blijft vastzitten in New York	RTL Nieuws Online
03-07-2013	Stalkingzaak: vijf aanklachten tegen Heleen Mees	RTL Nieuws Online
03-07-2013	Heleen Mees gepakt voor stalking topeconoom Willem Buiter	RTL Nieuws Online

Bijlage 3: Codeboek kwantitatieve analyse

Variabele	Naam Variabele	Categorie	Codering
V01	Nummer	Nummer artikel	1-... oplopend
V02	Datum	Publicatiedatum	dd-mm-jjjj
V03	Maand	Maand van publicatie	1 = juli (2013) 2 = augustus (2013) 3 = september (2013) 4 = oktober (2013) 5 = november (2013) 6 = december (2013) 7 = januari (2014) 8 = februari (2014) 9 = maart (2014)
V04	Bron	Naam van het medium	1 = Het Financieel Dagblad 2 = De Volkskrant 3 = De Telegraaf 4 = NRC Handelsblad 5 = Algemeen Dagblad 6 = Het Parool 7 = NRC.NEXT 8 = Metro 9 = Spits 10 = Trouw 11 = Nederlands Dagblad 12 = Reformatorisch Dagblad 13 = Vrij Nederland 14 = Quote 15 = De Groene Amsterdammer 16 = HP/De Tijd 17 = NOS online 18 = RTL Nieuws online
V05	Titel	Titel uitgeschreven	...
V06	Woorden	Woordenaantal inclusief titel	...
V07	Genre	Journalistiek genre van het artikel	1 = nieuwsbericht 2 = nieuwsverhaal 3 = verslag 4 = interview 5 = reportage 6 = nieuwsanalyse 7 = profiel 8 = portret 9 = opinieverhaal 10 = commentaar 11 = column
V08 Normale vrouw frame	Vergelijkbare zaken	Worden er vergelijkbare (stalking)zaken genoemd?	1 = Ja 2 = Nee
V09 Normale vrouw frame	Feiten Cijfers	Worden er feiten en cijfers gegeven over stalking in het	1 = Ja 2 = Nee

		algemeen (VS of Nederland)?	
V10 Normale vrouw frame	Vaker voorkomt	Wordt benoemd dat het vermeende gedrag van Mees vaker voorkomt in de liefde, of wanneer een liefde (onverwachts) beëindigd wordt?	1 = Ja 2 = Nee
V11 Normale vrouw frame	Makkelijk stalken	Wordt benoemd dat het makkelijk is om tegenwoordig iemand te stalken of je gestalkt te voelen?	1 = Ja 2 = Nee
V12 Normale vrouw frame	Sterkte1	Hoe sterk komt dit frame voor?	0 = 0x (niet) 1 = 1x (matig) 2 = 2x (redelijk) 3 = 3x (sterk) 4 = 4x (zeer sterk)
V13 Niet normale vrouw frame	Bewoording gestuurd	Worden de mails en smsjes die Mees naar Buiten gestuurd zou hebben omschreven met woorden als 'bestookt', 'belaagd', 'geterroriseerd', 'lawine van mails' en andere krachttermen, waaruit de hoeveelheid en ongewenstheid van de berichten duidelijk blijkt?	1 = Ja 2 = Nee
V14 Niet normale vrouw frame	Eerdere affaire	Wordt er gesproken over een eerdere affaire waarin Mees ook een man bleef lastig vallen tot zij een contactverbod kreeg opgelegd?	1 = Ja 2 = Nee
V15 Niet normale vrouw frame	Losbandig	Wordt Mees als een losbandig type op het gebied van liefde/seks omschreven?	1 = Ja 2 = Nee
V16 Niet normale vrouw frame	Abnormaal Gedrag	Wordt Mees als niet normaal omschreven qua gedrag, door termen als 'knettergek', 'gevaarlijk', etc. te gebruiken.	1 = Ja 2 = Nee
V17 Niet normale vrouw frame	Sterkte2	Hoe sterk komt dit frame voor?	0 = 0x (niet) 1 = 1x (matig) 2 = 2x (redelijk) 3 = 3x (sterk) 4 = 4x (zeer sterk)
V18 Meelijwekkende vrouw frame	Zielig	Wordt Mees omschreven op een manier die haar zielig of zwak doet overkomen, of als iemand die voorheen sterk overkwam maar nu door de mand valt en een verliezer is?	1 = Ja 2 = Nee
V19 Meelijwekkende vrouw frame	Eenzaam	Wordt Mees eenzaam of iemand met weinig vrienden (in New York of Nederland) genoemd?	1 = Ja 2 = Nee
V20	Afgedankt	Wordt gezegd dat Buiten Mees	1 = Ja

Meelijwekkende vrouw frame		zou hebben afgedankt of afgewezen?	2 = Nee
V21 Meelijwekkende vrouw frame	Loodgieter	Wordt de loodgieter die de borg betaalde omschreven als iemand die Mees heeft bevrijd uit de gevangenis, omdat zij zelf of iemand anders dit niet kon of wilde betalen?	1 = Ja 2 = Nee
V22 Meelijwekkende vrouw frame	Sterkte3	Hoe sterk komt dit frame voor?	0 = 0x (niet) 1 = 1x (matig) 2 = 2x (redelijk) 3 = 3x (sterk) 4 = 4x (zeer sterk)
V23 Vrouw-vrouw frame	Mannendaad	Wordt genoemd dat stalkers minder vaak vrouwen zijn dan mannen, of vrouwen vaker slachtoffer zijn, of wordt stalken een mannendaad genoemd?	1 = Ja 2 = Nee
V24 Vrouw-vrouw frame	Uiterlijk	Wordt het uiterlijk van Mees besproken aan de hand van haar make-up en/of kapsel?	1 = Ja 2 = Nee
V25 Vrouw-vrouw frame	Kleding	Wordt de kleding van Mees besproken?	1 = Ja 2 = Nee
V24 Vrouw-vrouw frame	Vrouw letterlijk	Wordt het vrouw zijn van Mees letterlijk benoemd? ('vrouwelijke econome', 'feministe', 'gevallen vrouw', etc.)	1 = Ja 2 = Nee
V26 Vrouw-vrouw frame	Sterkte4	Hoe sterk komt dit frame voor?	0 = 0x (niet) 1 = 1x (matig) 2 = 2x (redelijk) 3 = 3x (sterk) 4 = 4x (zeer sterk)
V27 Sterke vrouw frame	Triomfeert	Worden er krachttermen gebruikt als 'Mees slaat terug', 'Mees triomfeert', o.i.d., of benadrukt dat zij wraak zal nemen of Buiten en/of Citigroup?	1 = Ja 2 = Nee
V28 Sterke vrouw frame	Succes	Worden de successen van Mees in het verleden vrij uitgebreid besproken?	1 = Ja 2 = Nee
V29 Sterke vrouw frame	Sterker	Wordt besproken dat Mees na de stalkingszaak hier waarschijnlijk sterker uit zal komen (<i>bijv. door media-aandacht of een boek</i>).	1 = Ja 2 = Nee
V30 Sterke vrouw frame	Buiten	Wordt Buiten als een verliezer, leugenaar en/of diegene die fout	1 = Ja 2 = Nee

		zit in deze zaak aangeduid, door negatief over zijn gedrag, persoonlijkheid en/of aanklachten te spreken?	
V31 Sterke vrouw frame	Sterkte5	Hoe sterk komt dit frame voor?	0 = 0x (niet) 1 = 1x (matig) 2 = 2x (redelijk) 3 = 3x (sterk) 4 = 4x (zeer sterk)
V32 Trialbymedia	Trialbymedia	Wordt er in de berichtgeving over Mees gesproken alsof zij Buiten daadwerkelijk gestalkt heeft?	1 = Ja 2 = Nee
V33 Naming and Shaming	NaamKop	Wordt de voor- en/of achternaam van Heleen Mees in de kop genoemd?	1 = Ja 2 = Nee
V34 Naming and shaming	Naamstalkenkop	Wordt zowel de naam als het strafbare feit (stalking) in de kop genoemd?	1 = Ja 2 = Nee
V35 Naming and Shaming	Details	Worden (privé/genante) details uit de berichten van Mees naar Buiten genoemd (inhoud van de mails/berichten, vaak over seksuele toespelingen en foto's)?	1 = Ja 2 = Nee
V36 Naming and shaming	Sterkte6	Hoe sterk komt dit fenomeen voor?	0 = 0x (Niet) 1 = 1x (Redelijk) 2 = 2x (Sterk) 3 = 3x (Zeer sterk)

Bijlage 4: Codeerinstrucies kwantitatieve analyse

Deze lijst met codeerinstrucies geeft per vraag aan hoe de artikelen gecodeerd moeten worden.

- V01 Nummer:** Noteer het opeenvolgende nummer per artikel, als identificatienummer. 1 t/m 206.
- V02 Datum:** Noteer de datum waarop het artikel is gepubliceerd. dd-mm-jjjj. Bij enkele artikelen uit opiniebladen is alleen de maand waarin het tijdschrift uitkwam aangegeven. Noteer dan 15-mm-jjjj.
- V03 Maand:** Noteer de code voor de maand waarin het artikel is gepubliceerd.
1 = juli 2013	2 = augustus 2013	3 = september 2013
4 = oktober 2013	5 = november 2013	6 = december 2013
7 = januari 2014	8 = februari 2014	9 = maart 2014
- V04 Bron:** Noteer de code voor de naam van het medium (de krant, het tijdschrift of de website).
1 = Het Financieel Dagblad	2 = De Volkskrant
3 = De Telegraaf	4 = NRC Handelsblad
5 = Algemeen Dagblad	6 = Het Parool
7 = NRC. NEXT	8 = Metro
9 = Spits	10 = Trouw
11 = Nederlands Dagblad	12 = Reformatorisch Dagblad
13 = Vrij Nederland	14 = Quote
15 = De Groene Amsterdammer	16 = HP/De Tijd
17 = NOS online Nieuws	18 = RTL Nieuws online
- V05 Titel:** Noteer de volledig uitgeschreven kop/titel van het artikel.
- V06: Woorden:** Noteer het aantal woorden dat het artikel bevat, inclusief titel.
- V07 Genre:** Noteer de code voor het journalistieke genre waar het artikel aan voldoet. De verschillende genres zijn opgesteld aan de hand van Kussendrager & Van der Lugt (2007). Een definitie van de verschillende genres is te lezen in hoofdstuk 2.1 'Nieuwswaarden en journalistieke genres'.
1 = Nieuwsbericht	2 = Nieuwsverhaal
3 = Verslag	4 = Interview
5 = Reportage	6 = Nieuwsanalyse
7 = Profiel	8 = Portret

9 = Opinieverhaal

10 = Commentaar

11 = Column

V08 Vergelijkbare zaken:

Noteer of er in het artikel over andere stalkingzaken wordt gesproken dan de zaak van Heleen Mees.

1 = Ja 2 = Nee

V09 Feiten Cijfers:

Noteer of er in het artikel feiten en/of cijfers worden genoemd over stalking in het algemeen. Bijvoorbeeld hoe vaak het voorkomt, hoe vaak er aangifte wordt gedaan, hoe vaak de daders mannen of vrouwen zijn, etc.

1 = Ja 2 = Nee

V10 Vaker Voorkomt:

Noteer of erin het artikel wordt benoemd dat het vermeende gedrag van Heleen Mees vaker voorkomt bij andere mensen in de liefde, of wanneer een liefde/relatie/affaire (onverwachts) beëindigd wordt.

1 = Ja 2 = Nee

V11 Makkelijk stalken:

Noteer of er in het artikel wordt benoemd dat het vrij gemakkelijk is om (tegenwoordig) iemand te stalken, of je gestalkt te voelen. Bijvoorbeeld doordat je gemakkelijk berichten kunt verzenden via je telefoon of computer.

1 = Ja 2 = Nee

V12 Sterke1:

Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V08, V09, V10 en V11), dus waar een 1 is gecodeerd.

0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x
4 = 4x

V13 Bewoording gestuurd:

Noteer of het versturen van de mails/smsjes van Mees naar Buiten wordt omschreven met andere bewoordingen dan gestuurd of verzonden. Denk hierbij aan bewoordingen in de trant van 'bestookt', 'belaagd', 'geterroriseerd', 'lawine van mails', 'gebombardeerd' en andere krachttermen waaruit de hoeveelheid en de ongewenstheid van de berichten duidelijk blijkt.

1 = Ja 2 = Nee

V14 Eerdere affaire:

Noteer of er gesproken wordt over een eerdere affaire waarbij Mees ook een man zou hebben lastig gevallen.

1 = Ja 2 = Nee

V15 Losbandig:

Noteer of Mees wordt omschreven als een losbandig/wild/ongeremd type op het gebied van liefde en/of seks.

- 1 = Ja 2 = Nee
- V16 Abnormaal gedrag:** Noteer of Mees letterlijk (!) wordt omschreven als niet normaal qua gedrag, door termen in de trant van 'knettergek', 'gevaarlijk', 'doorgedraaid' etc. te gebruiken.
- 1 = Ja 2 = Nee
- V17 Sterkte2:** Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V13, V14, V15 en V16), dus waar een 1 is gecodeerd.
- 0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x
4 = 4x
- V18 Zielig:** Noteer of Mees wordt omschreven in bewoordingen die haar zielig, zwak of kwetsbaar doen overkomen, of als iemand die voorheen wellicht sterk overkwam maar nu door de mand gevallen is of een verliezer is.
- 1 = Ja 2 = Nee
- V19 Eenzaam:** Noteer of Mees als eenzaam/alleen wordt omschreven, of als iemand met weinig tot geen vrienden (in New York en/of Nederland), of als iemand die nu geen vrienden meer over heeft.
- 1 = Ja 2 = Nee
- V20 Afgedankt:** Noteer of er over Mees wordt gesproken alsof zij is afgedankt, afgewezen of aan de kant gezet door Buiten, in plaats van dat de relatie werd verbroken of beëindigd.
- 1 = Ja 2 = Nee
- V21 Loodgieter:** Noteer of de loodgieter die de borg betaalde wordt omschreven als iemand die Mees heeft bevrijd uit de gevangenis, omdat zij dit zelf niet kon betalen en/of niemand anders die wilde/kon doen.
- 1 = Ja 2 = Nee
- V22 Sterkte3:** Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V18, V19, V20 en V21), dus waar een 1 is gecodeerd.
- 0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x
4 = 4x
- V23 Mannendaad:** Noteer of wordt benoemd dat stalkers minder vaak vrouw zijn dan man, of dat vrouwen vaker slachtoffer zijn van stalking, of dat stalken een mannendaad/daad voor mannen wordt genoemd.
- 1 = Ja 2 = Nee

- V24 Uiterlijk:** Noteer of het uiterlijk van Mees in de tekst aan bod komt door bijvoorbeeld haar kapsel of make-up te bespreken.
1 = Ja 2 = Nee
- V25 Kleding:** Noteer of de kleding die Mees draagt wordt besproken in de tekst.
1 = Ja 2 = Nee
- V26 Vrouw Letterlijk:** Noteer of er bewoordingen worden gebruikt die enkel voor een vrouw kunnen worden gebruikt. Denk hierbij aan bewoordingen in de trant van powerfeministe of economiebabe.
1 = Ja 2 = Nee
- V27 Sterte4:** Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V23, V24, V25 en V26), dus waar een 1 is gecodeerd.
0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x
4 = 4x
- V28 Triomfeert:** Noteer of er krachttermen worden gebruikt waaruit de sterkte en het triomf van Mees blijkt. Denk hierbij aan termen in de trant van 'Mees slaat terug', 'Mees triomfeert' etc., of dat zij wraak zal nemen op Buiten.
1 = Ja 2 = Nee
- V29 Succes:** Noteer of niet alleen het beroep van Mees wordt genoemd, maar ook dat zij(vrij) succesvol was. Bijvoorbeeld door aan te geven dat zij op grote universiteiten werkten, voor grote dagbladen schreef of doordat letterlijk gezegd wordt dat zij succesvol was in haar carrière.
1 = Ja 2 = Nee
- V30 Sterker:** Noteer of wordt besproken dat Mees na de rechtszaak hier (waarschijnlijk/misschien) sterker uit zal komen. Bijvoorbeeld doordat zij nu bekender is door alle media-aandacht of doordat zij hier een boek over kan schrijven.
1 = Ja 2 = Nee
- V31 Buiten:** Noteer of Buiten in negatieve bewoordingen wordt omschreven. Bijvoorbeeld door te stellen dat hij een verliezer of leugenaar is, of dat hij diegene is die fout zit in deze zaak. Dit kan om zijn gedrag, zijn persoonlijkheid of zijn aanklachten tegen Mees gaan.
1 = Ja 2 = Nee
- V31 Sterkte5:** Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V27, V28, V29 en V30), dus waar een 1 is gecodeerd.

0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x
4 = 4x

V32 Trial by media:

Noteer of er minimaal 1x in de tekst over Mees wordt gesproken alsof zij Buiten daadwerkelijk gestalkt heeft, een stalker is, of de beschuldigingen al zijn bewezen.

1= Ja 2 = Nee

V33 Naamkop:

Noteer of de voor- en/of achternaam van Heleen Mees in de kop van het artikel wordt genoemd.

1 = Ja 2 = Nee

V34 Naamstalkenkop:

Noteer of zowel de voor- en/of achternaam als het strafbare feit (stalking/bedreiging) in de kop wordt genoemd.

1 = Ja 2 = Nee

V35 Details:

Noteer of er privé of genante informatie of details uit de berichten van Mees naar Buiten wordt genoemd. De inhoud van deze berichten wordt dus besproken, vaak gaat dit over seksuele toespelingen of foto's.

1 = Ja 2 = Nee

V36 Sterkte6:

Noteer de code voor hoe vaak er 'Ja' is geantwoord op de vorige vier vragen (V33, V34 en V35), dus waar een 1 is gecodeerd.

0 = 0x 1 = 1x 2 = 2x 3 = 3x

Bijlage 5: Uitkomsten in SPSS

Wordt benoemd dat het vermeende gedrag van Mees vaker voorkomt in de liefde, of wanneer een liefde (onverwachts) beëindigd wordt?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	25	12.1	12.1	12.1
Nee	181	87.9	87.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Worden er vergelijkbare (stalking)zaken genoemd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	17	8.3	8.3	8.3
Nee	189	91.7	91.7	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Worden er feiten en cijfers gegeven over stalking in het algemeen (in de VS of in Nederland)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	5	2.4	2.4	2.4
Nee	201	97.6	97.6	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt benoemd hoe makkelijk het tegenwoordig is om iemand te stalken of je gestalkt te voelen?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	9	4.4	4.4	4.4
Nee	197	95.6	95.6	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt er in plaats van 'mails/sms gestuurd' woorden gebruikt als 'bestookt, belaagd, geterroriseerd, lawine van mails'etc.?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	66	32.0	32.0	32.0
Nee	140	68.0	68.0	100.0

Total	206	100.0	100.0

Wordt er gesproken over de eerdere affaire waarin Mees een man ook lastig bleef vallen tot ze een contactverbod kreeg opgelegd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	12	5.8	5.8	5.8
Valid Nee	194	94.2	94.2	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt Mees als een losbandig type omschreven op het gebied van liefde/seks?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	28	13.6	13.6	13.6
Valid Nee	178	86.4	86.4	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt Mees als niet normaal omschreven qua gedrag?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	71	34.5	34.5	34.5
Valid Nee	135	65.5	65.5	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt Mees beschreven op een manier die haar zielig of zwak doet overkomen, of als iemand die voorheen sterk overkwam maar nu door de mand valt en/of een verliezer is?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	49	23.8	23.8	23.8
Valid Nee	157	76.2	76.2	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt gesproken over dat Mees is afgedankt/gedumpt/afgewezen door Buiten?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	13	6.3	6.3	6.3

Nee	193	93.7	93.7	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt Mees eenzaam of iemand met weinig vrienden (in New York of Nederland) genoemd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	13	6.3	6.3	6.3
Valid Nee	193	93.7	93.7	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt de loodgieter die haar borg heeft betaald omschreven alsof hij Mees heeft bevrijdt uit de gevangenis (omdat zij die zelf niet kon, of omdat iemand anders het niet kon/wilde)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	28	13.6	13.6	13.6
Valid Nee	178	86.4	86.4	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt genoemd dat stalkers veel minder vaak vrouwen dan mannen zijn, of wordt stalken een mannendaad genoemd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	8	3.9	3.9	3.9
Valid Nee	198	96.1	96.1	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt de kleding van Mees besproken?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	21	10.2	10.2	10.2
Valid Nee	185	89.8	89.8	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt het uiterlijk van Mees besproken aan de hand van haar make-up en/of haar?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

	Ja	12	5.8	5.8	5.8
Valid	Nee	194	94.2	94.2	100.0
	Total	206	100.0	100.0	

Wordt het vrouw zijn van Mees letterlijk benoemd?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Ja	79	38.3	38.3	38.3
Valid	Nee	127	61.7	61.7	100.0
	Total	206	100.0	100.0	

Worden er krachttermen gebruikt als 'Mees slaat terug', 'Mees triomfeert' of benadrukt dat zij wraak zal nemen op Buiten en zijn werkgever?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Ja	17	8.3	8.3	8.3
Valid	Nee	189	91.7	91.7	100.0
	Total	206	100.0	100.0	

Wordt besproken dat Mees na de stalkingszaak hier waarschijnlijk sterker uit zal komen?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Ja	12	5.8	5.8	5.8
Valid	Nee	194	94.2	94.2	100.0
	Total	206	100.0	100.0	

Worden de successen van Mees in het verleden vrij uitgebreid besproken?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Ja	67	32.5	32.5	32.5
Valid	Nee	139	67.5	67.5	100.0
	Total	206	100.0	100.0	

Wordt Buiten als ene verliezer, leugenaar en/of diegene die fout zit in deze zaak, aangeduid (door negatief over zijn gedrag/persoonlijkheid/aanklachten te spreken)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	32	15.5	15.5	15.5
Nee	174	84.5	84.5	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt er over Mees gesproken alsof zij Buiter daadwerkelijk gestalkt heeft en dus schuldig is?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	64	31.1	31.1	31.1
Nee	142	68.9	68.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt de voor- en/of achternaam van Mees in de kop gebruikt?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	119	57.8	57.8	57.8
Nee	87	42.2	42.2	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt zowel de naam als het strafbare feit (stalking) in de kop genoemd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	25	12.1	12.1	12.1
Nee	181	87.9	87.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Worden (prive/genante) details uit de berichten van Mees naar Buiter genoemd (inhoud van mails/berichten)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	67	32.5	32.5	32.5
Nee	139	67.5	67.5	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterkt komt dit frame voor? Normale Vrouw

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	178	86.4	86.4	86.4
matig	10	4.9	4.9	91.3
redelijk	10	4.9	4.9	96.1
sterk	5	2.4	2.4	98.5
zeer sterk	3	1.5	1.5	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterk komt dit frame voor? Niet normale vrouw

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	93	45.1	45.1	45.1
matig	67	32.5	32.5	77.7
redelijk	31	15.0	15.0	92.7
sterk	11	5.3	5.3	98.1
zeer sterk	4	1.9	1.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterk komt dit frame voor? Meelijwekkende vrouw

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	137	66.5	66.5	66.5
matig	45	21.8	21.8	88.3
redelijk	12	5.8	5.8	94.2
sterk	12	5.8	5.8	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterk komt dit frame voor? Vrouw-vrouw

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	124	60.2	60.2	60.2
matig	54	26.2	26.2	86.4
redelijk	18	8.7	8.7	95.1
sterk	10	4.9	4.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterk komt dit frame voor? Sterke vrouw

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	107	51.9	51.9	51.9
matig	81	39.3	39.3	91.3
Valid redelijk	9	4.4	4.4	95.6
sterk	9	4.4	4.4	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Wordt er over Mees gesproken alsof zij Buiter daadwerkelijk gestalkt heeft en dus schuldig is? Trial by media

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ja	64	31.1	31.1	31.1
Valid Nee	142	68.9	68.9	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterk komt het voor? Naming and Shaming

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
niet	67	32.5	32.5	32.5
redelijk	81	39.3	39.3	71.8
Valid gemiddeld	45	21.8	21.8	93.7
zeer sterk	13	6.3	6.3	100.0
Total	206	100.0	100.0	

Hoe sterkt komt het Normale Vrouw frame voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Totaal
		juli 2013	augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterkt	niet	69	19	2	29	5	8	20	3	23	178

komt dit frame voor?	matig	5	0	1	3	0	1	0	0	0	10
	redelijk	4	3	0	2	0	0	0	0	1	10
	sterk	4	0	0	1	0	0	0	0	0	5
	zeer sterk	0	2	0	0	0	0	0	0	1	3
	Total	82	24	3	35	5	9	20	3	25	206

Hoe sterk komt het Niet Normale Vrouw frame voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Total
		juli 2013	augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterk komt dit frame voor?	niet	23	10	2	17	4	6	11	3	17	93
	matig	31	9	1	13	1	2	5	0	5	67
	redelijk	19	5	0	2	0	0	3	0	2	31
	sterk	6	0	0	2	0	1	1	0	1	11
	zeer sterk	3	0	0	1	0	0	0	0	0	4
Total		82	24	3	35	5	9	20	3	25	206

Hoe sterk komt het Meelijwekkende Vrouw frame voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Total
		juli 2013	augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterk komt dit frame voor?	niet	50	14	3	18	5	8	18	3	18	137
	matig	21	6	0	11	0	1	2	0	4	45
	redelijk	5	1	0	4	0	0	0	0	2	12
	sterk	6	3	0	2	0	0	0	0	1	12
	Total	82	24	3	35	5	9	20	3	25	206

Hoe sterk komt het Vrouw-vrouw frame voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Total
		juli 2013	augustu s 2013	septem ber 2013	oktober 2013	nobemb er 2013	decemb er 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterk komt dit frame voor?	niet mati g red elijk ster k	43 25 8 6	10 10 1 3	2 1 0 0	22 9 4 0	5 0 0 0	7 1 1 0	16 2 2 0	0 3 0 0	19 3 2 1	124 54 18 10
Total		82	24	3	35	5	9	20	3	25	206

Hoe sterk komt het Sterke Vrouw frame voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Total
		juli 2013	augustu s 2013	septem ber 2013	oktober 2013	nobemb er 2013	decemb er 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterk komt dit frame voor?	niet mati g red elijk ster k	50 30 2 0	11 10 2 1	1 2 0 0	15 15 4 1	2 3 0 0	6 3 0 0	9 11 0 0	2 1 0 0	11 6 1 7	107 81 9 9
Total		82	24	3	35	5	9	20	3	25	206

Hoe sterk komt het fenomeen Naming and Shaming voor? * Maand van publicatie Crosstabulation

Count

		Maand van publicatie									Total
		juli 2013	augustu s 2013	septem ber 2013	oktober 2013	nobemb er 2013	decemb er 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	
Hoe sterk komt het	niet redelij	30 26	8 11	2 1	8 14	2 3	3 5	7 6	2 1	5 14	67 81

voor?	k											
	gemid	18	2	0	12	0	1	7	0	5	45	
	deld											
	zeer	8	3	0	1	0	0	0	0	1	13	
	sterk											
Total		82	24	3	35	5	9	20	3	25	206	